

T.C

FIRAT ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

SOSYOLOJİ ANABİLİM DALI

**TÜRK ULUSAL BASININDA MİLLİYETÇİ VE MODERNİST SOSYAL
İMGE İNŞASI: YURTDIŞINDA YAŞAYAN TÜRLERE DAİR BAŞARI
HABERLERİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN

Prof. Dr. Mahmut ATAY

HAZIRLAYAN

Mustafa TURĞUT

ELAZIĞ 2007

Fırat Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Sosyoloji Anabilim Dalı

Türk Ulusal Basınında Milliyetçi ve Modernist Sosyal İmge İnşası: Yurt
Dışında Yaşayan Türklere Dair Başarı Haberleri

Yüksek Lisans Tezi

Bu tez .../.../2007 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından oybirliği/oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

Danışman

Üye

Üye

Bu tezin kabulü, Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun .../.../2007 tarih ve sayılı kararıyla onaylanmıştır.

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

Türk Ulusal Basınında Milliyetçi ve Modernist Sosyal İmge İnşası: Yurt Dışında Yaşayan Türklere Dair Başarı Haberleri

Mustafa TURĞUT

Fırat Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Sosyoloji Anabilim Dalı

2007; sayfa: III+133

Sosyal bilimler literatüründe kapitalist yayıncılığın modern ulus devletlerin ortaya çıkışındaki rolüne dair çok sayıda çalışma yapılmıştır. Ulusal gazeteler özellikle haber yapıları gereği hitap ettiği okuyucularının bilincinde toplumun geçmişine ve geleceğine dair sosyal imgelemler inşa etmektedirler. Bu sosyal imgelemler sadece inşa aşamasında kalmamakta aynı zamanda toplumun gündelik hayatında, milliyetçi ve modernist anlam parçacıklarına dönüşerek, ulusal gazeteler tarafından her an hatırlatılmaktadır.

Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerde milliyetçilik ve modernleşme genellikle dışarıdan içeriye doğru değişimlerle kendilerini şekillendirmektedirler. Bu çalışma, 2005-2007 yılları arasında Türkiye’de tirajı 100.000’in üzerinde olan ulusal gazetelerin, milliyetçi modernist imgelem inşasını incelemek amacıyla, yurt dışında yaşayan Türk vatandaşlarının başarılarına dair haberlerin yurt içinde yaşayan vatandaşlara nasıl iletildiğini incelemektedir.

Anahtar Kelimeler: Milliyetçilik, Modernleşme, Ulusal Gazeteler, Sosyal İmgelemler

SUMMARY

Master of Arts Thesis

National and Modern Social Imaginary Construction within the Turkish National Newspapers: The News on the Successes of Turkish Citizens Living Abroad

Mustafa TURĞUT

Fırat University

The Institute of Social Sciences

Master of Arts Study in Sociology

2007; page: III+133

The role of capitalist media on the rise of modern nation states has been scrutinized by many studies in social science literature. National newspapers specifically due to their news making structures, construct social imaginaries about the past and the future of societies by addressing to their readers' consciousness. These social imaginaries are not only constructed but also reminded through national newspapers by transforming them into modern and national meaning particles or particulars within the daily life of the societies.

Likewise Türkiye, the modernization and the nationalism in developing countries have shaped themselves through the changes from external to internal. In this study, so as to analyze the modernist and nationalist social imaginary construction in the Turkish national newspapers with 100.000 or more circulation between 2005 and 2007, the news those cover the successes of the Turkish citizens living abroad are scrutinized in terms of fingering how the news are transmitted to the citizens living in Turkey.

Keywords: nationalism, modernization, national newspapers, social imaginary

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	I
ÖNSÖZ	II
GİRİŞ	1
BİRİNCİ BÖLÜM	7
1.1 MİLLİYETÇİLİK	7
1.2 MODERNLEŞME	18
İKİNCİ BÖLÜM	29
2.1 ULUSAL GAZETELER VE TOPLUMSAL İMGELEMLER	29
2.2 İMGELERİN MİLLİYETÇİ VE MODERNLEŞMECİ TOPLUMSAL MUHAYYİLELERE DÖNÜŞÜMÜ	32
2.3 MİLLİYETÇİ VE MODERN ULUS İNŞASINDA DOĞU İLE BATI ARASINDA RETORİK BİR KONUMLANDIRMA	34
2.4 SOSYAL İMGE İNŞASINDA GÜZELLİK, FİZİKSEL GÜÇ VE ZEKA	44
2.4.1 <i>Güzellik</i>	44
2.4.2 <i>Fiziksel Güç</i>	46
2.4.3 <i>Zeka</i>	49
SONUÇ	54
EKLER	57
ULUSAL BASINDAN ÖRNEK MANŞETLER	119
KAYNAKÇA	125

ÖNSÖZ

Bu tezde, Türkiye’de yayınlanmakta olan ulusal gazetelerin modernleşme süreci içerisinde toplumun uluslaştırılmasındaki araçsal özelliği incelenmeye çalışılmıştır.

Tirajı 100.000 ve üzeri olan ulusal gazetelerin bir kısmı, 2005-2007 yılları arasında hem basılı hem de Internet sayfaları takip edilmiştir. Gazetelerde yer alan haberlerden yurt dışında yaşamakta olan Türk vatandaşlarına dair olanları ayıklanarak metin analizleri yapılmıştır.

Bu tez, bu tür haberlerin yurt içinde yaşayan vatandaşlarda modern ve milli bir ulus bilincini oluşturmaya yarayacak imgelerin inşasında kullanıldıkları iddiasındadır.

Çalışmanın giriş kısmında; teze yardımcı olacak kaynaklardan, teorik çerçeveden ve incelenen kaynakların kapsamından bahsedilmiştir. Birinci bölümde; çalışmanın konusu eksen alınarak Türkiye bağlamında milliyetçilik ve modernleşmenin temel özellikleri yansıtılmaya çalışılmıştır. İkinci bölümde; modern ulus bilinci oluşturmada toplumsal imgelem inşası anlatılmıştır. Ekler kısmında; çalışmaya konu olan haberler verilmiştir. En son kısımda da; ulusal basında imge oluşturucu manşetlerden oluşan bir derleme yapılmıştır.

Bu çalışmanın hazırlanmasında desteğini görüp teşekkür etmek istediğim insan sayısı aslında pek fazla değil. Ancak beni yetiştiren aileme, Taner Tekin, Şafak Yüksel, Yusuf Yüksel, Aytaç Kışman başta olmak üzere yaklaşık onaltı yıldır aynı şehirler ve aynı okullarda okuyarak dostluğun ve muhabbetin ne demek olduğunu öğrendiğim kardeşlerime müteşekkir olduğumu bildirmek isterim.

III

Ayrıca daha liseli yıllarımda tanıştığım, beni ısrarla sosyoloji çalışmaya davet eden ve zaman zaman “çeşitli sebeplerden” dolayı bırakma noktasına geldiğim akademik kariyerimin devam etmesi için elinden gelen her şeyi yapan hocadan çok bir dost tavrıyla derslerini anlatarak bana sosyolojiyi sevdiren kişiye özellikle teşekkür etmek istiyorum.

Bu çalışmada “özgün ve kıymetli olduğu düşünülecek fikirlerin” tamamı “bu dostlarıma” tüm yanırlar ise şahsıma aittir.

Mustafa TURĞUT
Ağustos 2007, ELAZIĞ

GİRİŞ

Foucault (1982: 208) yaşamının son yıllarında yazdığı “The Subject and Power” makalesinde son 20 yıldaki hedefinin “iktidar fenomeninin ve iktidarın temellerini inceleyen bir analizin detaylandırılması *olmadığını*” belirtir. Makalenin girişinde “tartışmak istediği düşüncelerin ne teoriyi ne de metodolojiyi temsil *etmediğini*” iddia eder ve makalenin ilerleyen bölümlerinde ne yapmak istediğini anlatır. Yani bir nevi üzerine yüzlerce makale yazılmış konuların arasında kendi adına bir şeyler söyleyebilmek için başlangıcı, beyaz bir kâğıtla pek fazla kısıtlama olmadan yapmaya çalışmak, herhangi bir teze böylesine bir başlangıç, sosyal bilimler alanında çalışanları aslında literatürde yığılmış olan teori ve/ya kuramların kökenleri, karmaşık benzerlik ve farklılıklarına yorucu bir yolculuk yapmaktan kurtarmakta, yapacakları analizleri hâlihazırdaki bilgiye yaslama zorunluluğu ve stresinden uzaklaştırarak özgürleştirmektedir. Bununla birlikte, böylesine bir yöntem, analistlerin inceledikleri “gerçekleri” daha bağımsız saiklerle teori ve/ya kuramların bunaltıcı zorunluluklarından kurtararak onların daha da önplana çıkmasına yardımcı olacak ve teori içerisinde yok olup gitmesini önleyecektir. Bu yazım yönteminin bir diğer faydasının ise sosyal bilimcilerin ve analistlerin literatürde birikmiş olan düşüncelerden daha farklı izlenimler oluşturmalarına, belki de yeni fikirleri daha rahat ileri sürmelerine yardımcı olacağı söylenebilir. Kısacası yazıya başlarken neler yapılacağından bahsetmek yerine nelerin yapılamayacağıyla başlamak milliyetçilik ve modernitenin izlerinin yazılı medyanın bir bölümünün ince bir kesitini anlamaya ve sunmaya çalışma şeklini benimsemek bu çalışma için de yeni bir şeyler söylemeyi önceleyecek, bıktırıcı tanımları yeniden vermeyi ve karşıt düşünceleri birbiriyle tokuşturma zahmetini ortadan kaldıracaktır.

Milliyetçiliğin kendisi ve gelişimi birçok sosyal bilimci (Tilly, 1975; Tivey, 1981; Carr, 1983; Hroch, 1985; Smith, 1986, 1988; Mann, 1986; Alter, 1994; Hobsbawm, 1990 ve Brubaker, 1992) ve birçok diğerleri tarafından tartışılmış ve

farklı milliyetçilik tanımlamaları ve kavramsallaştırmaları bu düşünürlerce ortaya konmuştur. Ancak bu çalışma, ne Tivey (1981) gibi milliyetçilik kelimesinin tarihsel arkeolojisini ne de Alter (1989) gibi ulus devletin ortaya çıkış ve başlangıcının analizini yapmayacaktır. Hroch (1985) gibi küçük çaplı milliyetçilikleri yada Gellner (1983) gibi milliyetçiliği doğuran düşünce kalıplarını ve ne de Chatterjee (1993) gibi milliyetçiliği sömürgecilik bağlamında yeniden inceleme iddiasında da değildir. Aynı zamanda Smith (1987) gibi milliyetçiliğin etnik kökenleri üzerine tartışmalar da bu çalışmanın ilgi alanında olmayacaktır. Bunlara ek olarak Kohn (1967)'un kurguladığı gibi Batılı olan ve olmayan milliyetçilik türlerinden hangisinin Türkiye'deki milliyetçiliğin tarihini en iyi açıklayabileceği yada Snyder, (1976)'in kavramsallaştırmaya çalıştığı milliyetçilik çeşitlerini analiz etmeyecektir. Bunlardan başka, Bora (2002) gibi Türkiye merkezli milliyetçilik, modernlik ve batıcılık literatüründe ortaya çıkan Türkiye'deki Batı karşıtlığı, sağ ve sol düşüncelerin Batıya karşı geliştirdikleri söylemler de incelenmeyecek ve Çulhaoğlu (2002) gibi bir Batı karşıtı sol analizin kapsamını odak yapan bir uğraşa da girilmeyecektir. Bu çalışma Türkiye bağlamında milliyetçiliğin iki kuramsal düzlemi olan popüler ve siyasi milliyetçiliklerin (Bora, 2002: 19) kapsamında da basındaki haberleri derinlemesine incelemeye de çalışmayacaktır.

Benzer şekilde bu çalışma modern, modernizm, modernite, modernlik gibi kavramların literatürdeki ayrıntılarına girmeyecek (Taylor, 1999), aynı zamanda Türkiye'de kullanılan bu kavramların başka kavramlarla, örneğin Yavuz (2002)'un oryantalizm kavramıyla modernleşme kavramlarını karşılaştırarak Türk modernleşmesinin bir oryantalistleşme olup olmadığı tartışmasından da uzak duracaktır. Berman (1982)'in değindiği modernliğin getirmiş olduğu olumsuzluklara ve Lerner (1968), Eisenstad (1966) ve Levy (1966) ve Smelser (1967)'in yaptığı gibi modernleşmenin kökenleri ve karakteristik özelliklerinin derin analizlerinin anlatımına da girilmeyecek olması yada dünya genelinde ve Türkiye özelinde literatürdeki devam eden gelen

tartışmalardan (Tipps, 1973), (Mardin, 2002) ve “çoğul moderniteler” (Göle, 2000; 2001; 2002) benzeri kavramların geniş kapsamlarının neliği üzerine yapılan tartışmalardan yada geleneksel-modern ikileminde “geleneği, modernliğin prizmasında kırılan bir ışık huzmesi olarak tasavvur edilip” (Brown, 1996: 3) edilemeyeceği tartışmalarından da mümkün olduğunca kaçınılarak ulusal basında çıkan belirli haber metinlerinin ulusal bilinci ve kimlik algılarını modern ve milliyetçi söylemlerle nasıl sürekli şekillendirdiğini ve imgeler ortaya çıkardığını analiz etmek ve aktarmaya çalışılmak bu tezin teorik çerçevesini belirleyecektir.

Türkiye bağlamında modernleşme kavramının batılılaşma ile genellikle aynı anlamda kullanıldığı tartışma götürmez bir gerçektir. Bu çalışma milliyetçilik, modernleşme gibi kavramsal alan üzerinde hareket ettikçe ister istemez batılılaşma konusuna da girmek zorunda kalacaktır. Ancak yine benzer şekilde Kabağağaçlı (1995) gibi Batının Batılılık bilincini tarihin hangi döneminde kazanmış olduğu veya Safa (1963)’ın değişmez mutlak olup olmadığı tartışmalarının derinlerine girmeyecektir. Ziya (1933) gibi ‘Batının neresi olduğu’ tartışmalarından ziyade Batının ve bunun muadili olarak modern dönemlerde ‘Doğu’ olarak kavramlaştırılmış coğrafyada yaşayan insanların zihninde homojenleşmiş ülkeler bütünü olarak algılanması üzerinden gidilmeye çalışılacaktır.

Özetle, bu çalışmanın kavramsal çatısı kurulurken; (a) daha önceki milliyetçilik tanımlamalarının herhangi birinin yolundan giderek Türkiye örneğine en uygun olan birini bulup Türkiye örneğini ona benzetmekten; (b) veya tanımlamaları Türkiye örneğine evirmektense; (c) tüm milliyetçilik çalışmalarının ortak bir izdüşümünü Türkiye örneğiyle karşılıklı karıştırarak yoğurmayı bir yöntem olarak tercih edilecektir. Bu yöntem, çalışmada çokça bahsedilecek olan batılılaşma ve modernleşme kavramları için de geçerlidir. Çalışmanın yöntemi tezi yazan ve savunan kişiyi hem pek tabii olarak teorik ayırmaştırmalardan ve

bunun sebep olduğu farklı anlayışların tartışmalarından hem de incelenen konunun milliyetçilik, batılılaşma ve modernleşme tanımlamalarından, örneğin literatürdeki “sömürge karşıtı milliyetçilik” “sömürge karşıtı olmayan milliyetçilik” anlayışlarından, hangisine ait olup olmadığı hususundan uzak tutacağı ve tanımlamalarını kendisinin yapacağı bir rahat çalışma alanı sağlayacaktır.

Sosyal bilim literatüründe Türkiye’deki modern ve milliyetçi imgelerin oluşumu üzerine birçok çalışma yapılmasına rağmen ulusal basında bu imgelerin nasıl oluştuğları ve etkileri üzerine çalışma (Yumul ve Özkırmı, 2000) dışında hemen hemen yok gibidir. Bu konudaki çalışmaların sayısının az ve Türkiye’deki modernite ve milliyetçilik çalışmalarının teorik kapsamında haberlerle birlikte imgelerin nasıl oluştuğu pek dikkate alınmamış, daha doğrusu gözden kaçmış, olması bu çalışmanın hem teorik çalışmalar için tekrarlanan düşüncelerin dışında yeni şeyler söylemesine hem de bu konuda yapılacak çalışmaların sayısını artırmasına yardımcı olacaktır. Aynı zamanda sosyal bilimler literatüründe son yıllarda, globalleşme üzerine olan çalışmaların, Türkiye özelinde Avrupa Birliği’ne girme çabaları ve ülkenin doğusunda komşu ülkeleri de etkileyecek şekilde devam etmekte olan hazin terör eylemleri ve şiddet olayları, özelde milliyetçilik genel de ise modernleşme sürecinin yönü üzerine yaşanan kuşkular, “ulus devletle milletin çakışması varsayımının, ne gibi iktidar süreçleriyle mümkün olduğunun sorgulanmasına yol açarak milli, etnik ve dinsel cemaatlerin kurulma aşamaları toplumbilimlerin araştırma nesnesi haline gelmiştir” (Sirman, 2002: 17). Dünya genelinde de yaşanan benzer gelişmeler milliyetçilik çalışmalarını yeniden gündeme oturtmuştur (Chatterjee, 2002: 17).

Çalışma kapsamında incelenecek olan haberler yoğunluklu olarak ulusal basınımızda yurt dışında yaşayan vatandaşlarımız ve az da olsa yurt içinde yaşarken uluslararası alanda habere konu olan vatandaşlarımız hakkındaki haberleri inceleyecektir. Konunun genişliği karşısında teorik olarak yapılacak

veya izlenecek en verimli metodolojik yöntemin öncelikli olarak bir zaman sınırlandırması getirmek olduğu kesindir. Bu nedenle çalışmada 2005–2007 yılları arasında ulusal basında çıkmış olan gazete haberleri üzerinde odaklanılmıştır. Ancak ikisi İngilizce olmak üzere ulusal olarak basılan ülkemizde toplam 37 gazetenin olması çok sayıda çıkan gazete haberlerinin anlaşılabilir bir şekilde takip edilmesini zorlaştırmaktadır. Bu nedenle toplumun daha büyük bir kesimine ulaşan günlük tirajının 100.000'in üstünde olan 15 ulusal gazeteden 11'i, tirajı 100.000'in altında olan 22 gazeteden de 5'i düzensiz olarak seçilmiştir. YAYSAT-MDP şirketinin 20.04.2007 itibariyle tiraj raporuna göre sırasıyla; Hürriyet (653.607), Zaman (640.724), Sabah (546.592), Takvim (252.079), Milliyet (249.102), Vatan (228.865), Türkiye (203.830), Akşam (178.807), Bugün (140.340), Güneş (138.256), Yeni Şafak (126.318), Stargazete (86.068), Milli Gazete (54.453), Radikal (40.894) ve Yeni Asya (9.254) gazeteleri bu tezin çalışma alanını oluşturmuşlardır.

Son üç yıllık süreç içerisinde bu gazetelerin hem genellikle Internet sayfaları hem de bazen basılı versiyonları düzenli olarak takip edilmiş, bu çalışmaya konu olacak ortak haberlerin yoğunluklu olarak çıktığı gazetelerin taranmasına daha fazla odaklanılmıştır. Gazete taramaları, her gün her birinin düzenli taranması şeklinde olmamıştır. Daha çok düzensiz bir şekilde haftalık ve aylık aralarla taranmıştır. Buna göre çalışmanın inceleme alanına girecek yurt dışında yaşayan ve yurt içinde yaşarken uluslararası alanda habere konu olan vatandaşlarımızla ilgili haberlerin sayısal dağılımı; Hürriyet (43), Zaman (24), Sabah (17), Takvim (10), Milliyet (41), Vatan (5), Türkiye (2), Akşam (21), Bugün (1), Güneş (3), Yeni Şafak (28), Stargazete (4), Milli Gazete (1), Radikal (10) ve Yeni Asya (1) şeklinde oluşmuştur. Burada verilen rakamlar hangi gazetelerin bu tür haberleri daha çok verdiklerinden ziyade bu tür haberlerin tüm ulusal basın tarafından az yada çok sayıda verildiğini ve haber verme şekillerinin de hemen hemen aynı mantık silsilesi içerisinde gerçekleştirilerek benimsendiğini göstermek içindir.

Toparlanan bu haberlerin ise ortak konulu ve şahıslı olanları incelenmiştir. Böylelikle, çalışma dâhilinde belirli haberler üzerinde yoğunlaşarak ayrıntılı analiz yapmak daha kolay hale gelmiştir.

Kısaca, yukarıda belirtilen kaynaklar, kısıtlamalar ve teorik çerçevelerin izin verdiği boşluklar kapsamında bu çalışma, milli duyguların daha önceden oluşturulmuş milliyetçi ve modern ideolojik temellere dayandığını iddia etmektedir. Milli bilinç yaratmada imgelerin oluşumu günlük malzemelerle sürekli beslenmekte ve yeniden üretilmektedir. Günlük malzemelerin önemli bir kısmı ise ulusal basında çıkan yurt dışında yaşayan vatandaşlarımıza dair haberlerin yapısal olarak şaşmaz bir tekdüzellikle sunulduğu durumlardır. Bu haberler vasıtasıyla dünyadaki hâlihazırdaki yerleri, ülkenin vatandaşlarına kendi ülkelerinin sınırlarıyla birlikte sürekli hatırlatılmaktadır. Bu çalışma bununla birlikte bu haberlerin büyük bir kısmının Batılı ülkelerde yaşayan vatandaşlarımızın başarı hikâyelerini kapsamı açısından aynı zamanda ülke sınırları içerisindeki vatandaşların gelecekteki dünyada nerelerde olacaklarını, olabileceklerini ve olması gerektiğini de ima ettiğini iddia etmektedir.

BİRİNCİ BÖLÜM

1.1 Milliyetçilik

Sosyal bilimlerin sosyal gerçekleri anlamaya veya analize çalışırken milliyetçilik, modernleşme, batılılaşma, kapitalizm, endüstrileşme ve küreselleşme gibi kavramların en çok kullanılanlar olduğu iddia edilebilir. Yer yer bu kavramlar sosyal gerçeklikleri açıklarken kavramsal kesişim alanları oluştururlar. Bazen de bu kavramsal kesişim alanları üzerinde kavramlar birbirine benzeştirilir ve/ya birbirinin yerine kullanılır. Örneğin Türkiye’de oluşan sosyal bilim literatüründe modernleşme batılılık kavramıyla kesişerek birbirine, Türkiye özelinde, benzeştirilir. Dünya genelinde de 1990 sonrası kapitalizmin hemen yanında küreselleşme kavramıyla birlikte belirmeye başladığı görülür.

Ancak milliyetçilik yukarıdaki kavramlardan farklı olarak birden fazla kavramla bazen tek bazen de birden çok kesişim alanı oluşturmaktadır. Türkiye özelinde milliyetçilik, kemalizm (Copeaux, 2002: 44–52), ırkçılık (Çağaptay, 2002: 245–287), sosyalizm (Aydın, 2002: 438–482), muhafazakârlık (Bora, 2002: 251–268), islamcılık (Ayvazoğlu, 2002: 541–578) ve (Koçak, 2002: 601–613), liberalizm (Coşar, 2002: 718–730), küreselleşme (Öz, 2002: 751–762), ideoloji (Smith, 2003) gibi birçok kavramla birlikte anılmış ve birbirlerini nasıl etkiledikleri ve de farklılıkları ortaya konulmaya çalışılmıştır. Kavramın böylesine kapsayıcı kullanılmasının sebebi sosyal gerçekliği incelerken sosyal bilimcilerin bir ideoloji olarak inceledikleri toplumları temel alan bir uluslararası açıklamayı benimsemiş olgelmelerinden kaynaklanıyor olabilir. Milliyetçilik de bir ideoloji olarak kabul edilirse bu kavram merkezli çalışma yapan uzmanların milliyetçiliği tıpkı ideolojiler gibi mevcut sosyal tertibi ‘doğal’ ve kaçınılmaz gösteren inanış ve amel şablonları (Eagleton, 1991) olarak kabul ettikleri görülecektir.

Gellner (1993: 409)'in iddiasına göre “modern dünyada yaygın olarak itimat edilen, hatta daha da genel olarak verili kabul edilen” bu çalışmanın da bu ideolojinin amel ve şablonlarının en önemlilerinden birincisi olarak kabul edeceği söylem: “bizim” kendi devletimize sahip olmamız hakkandır; çünkü milletler kendi uluslarına sahip olmalılardır, söylemidir.

İdeoloji olarak milliyetçiliğin ikinci önemli özelliği ise hususi ve evrensel özellikleri meczetmesidir (Billig, 2002: 35). Bu iki özellik ilk bakışta birbiriyle çelişkili veya paradoksal görünebilir. Ancak milliyetçi bakış açısı devletleri ve milletleri parçalanmaz bütünlermiş gibi görmenin yanında dünyanın da parçalanamaz bir bütün olduğu muhayyilesine sahiptir (Billig, 2002: 100). Çünkü bugüne kadar var olagelen küresel siyasi düzen modernliğin cari olduğu dönemler odağında birbirlerini tanıyan ulus devletler varsayımıyla hareket etmektedir. Bu yönüyle milliyetçilik milletler arası bir ideoloji özelliği göstermektedir. Bir ideoloji olarak milliyetçiliğin en rahatsız olduğu konular kendi milli sınırları içerisinde olduğu kadar uluslararası düzlemde de bölgesel boşlukların oluşmasıdır. Bunun en hazin örneği Amerikan işgali sonucu Irakta oluşan bölgesel boşlukların aynı zamanda yakın coğrafya ülkelerinde yarattığı milli huzursuzluklardır. Bir devletin uluslararası sistemden kaybolması çok kolay bir şekilde diğer milli devletlerin de sonunun gelip gelmediğini sorgulatabilmektedir. Galbraight (2007)'in Irak'taki son gelişmeleri anlatan kitabına “Irak'ın Sonu/Ulus Devletlerin Çöküşü mü?” adını vermesi manidardır.

Milliyetçilik ideolojisinin üçüncü kuramsal özelliği Robertson (1991: 73)'a göre “tikelciliğin evrenselleştirilmesini ve evrenselciliğin de tikelleştirilmesini” barındırmasıdır. Zaten ontolojik olarak bir ben/biz tanımlaması yapabilmemiz o/ötekileri/diğerleri tahayyülümüzü oluşturacak bir kodumuzun olmasını gerektirmektedir. Bu kod sosyal imgelem bağlamında aynı zamanda tarafların birbirlerini taklit ederek yada ayrıştırarak şekillendirdikleri bir diyalektiğe sahiptir. Bu diyalektik ‘bizim’ ulusumuzu bütün hususiyetleriyle tahayyül ederken diğer

uluslar arasında bir ulus olarak tahayyül etmeyi gerektirmektedir. Ulusal kimliklere ilişkin bilinç uluslararası bir bağlam varsa var olduğu iddia edilebilir. Bu bağlamın yada diyalektiğin her bir birimi tahayyül edilmek zorunda yada tahayyül edilmeleri gündelik bir düşünce alışkanlığına dönüşmüş olmalıdır. Çeşitli yollarla her bir millete devletleri tarafından gizli yada açık bir şekilde zerk edilen bu düşünceyle yabancılar sadece belirli bir milletin 'ötekisi' olmaz, aynı zamanda o belirli milletin ulusluğunun tahayyül edildiği evrensel bir kod içerisinde kendi milletliğini uluslaştıran bir parça haline gelir.

Milliyetçiliğin dördüncü ancak kuramsaldan ziyade zorunlu yapısal özelliği modernleşme ve gelişme düzleminde ulus olarak ülkelerin kendilerini devam ettirebilmeleri için ulusların birbirlerine yaklaşması zorunluluğunu kabul etmiş olmalarıdır. Milliyetçiliğin tarihi gelişim seyri içerisinde 1815 Viyana Kongresi, modern anlamdaki ilk uluslararası bir oturumdur. Milliyetçiliğin yükselişe geçtiği dönemde gerçekleşen bu kongreyle "uluslar diğer uluslar arasında birer ulus haline gelmişlerdir" (Hinsley, 1986: 25). Ancak geç ondokuzuncu yüzyıl sisteminin oluşturduğu tasavvur (Wallerstein, 1987) modernliğin yaygınlaştığı zamanlarda ulusların ekonomik ve siyasi olarak bağımsız olduğu düşüncesini ve endüstri, kapital gibi unsurların ulus temelli olduğu kabullerini değiştirdi. Aynı dönemde klasik sosyolojideki toplumlar dünyasının birbirinden ayrı olduğuna dair ön kabuller de değişti. Bu yüzyıl içerisinde kapital dünya üstünde para ve ürün taşıyan çok uluslu şirketler ile birlikte küreselleşti. Ulus devletlerin ekonomileri küresel olarak birbirine bağlanarak ulusal mali sistem ve muameleler uluslararası kurallara uyum göstermeye başladı. Harris (1990: 250)'e göre 1940'lardan sonra hem tüketim hem de üretim kollarında ekonomik büyümeyi artırabilmek için milliyetçiliğin yapısı değişip gelişen iletişim ve taşıma teknolojileriyle uluslar birbirine daha yakın hale gelerek kapitalin dolaşımı özgürleşmeye başlamıştır. 1980'li yıllarda yaygınlaşmaya başlayan teknolojik gelişmelerle Tokyo veya New York'taki para transferinin saniyelik hızlarla ulaşılmış (Harvey, 1989) aynı hızla olmasa da kapitali üreten önemli unsurlardan

biri olan emek de uluslararasılaşmış ve niteliksel olarak göç hareketlerini adi ve gelişmiş iş gücü olarak karakterize etmeye başlamıştır.

Kısacası, milliyetçiliğin modernlik öncesi etnik merkezci görüş açıları gibi içe dönük bir ideolojiden ziyade kendine ait hükümlerlik söylemleri bulunan modern dönemler boyunca da ulusları birbirine yaklaştıran ve bu durumu 'doğal ve verili' olarak kabul eden bir ideoloji olduğu söylenebilir. Yani milliyetçilik, çok eski bir ilksel koşul olmaktan çok modern ulus devlet çağının bir ürünüdür. Genel olarak ifade edilecek olursa ulus devletin var oluş ortamı modern dünyadır. Bu var oluş içerisinde milliyetçiliğin hem gerçeklik olarak hem de kavramsal olarak diğer kavramlarla karşılıklı etkileşim içerisinde olduğu kolaylıkla iddia edilebilir. Hobsbawm (1992: 14)'ın iddia ettiği gibi "modern milletin ve onunla ilintilendirilen her şeyin temel hususiyeti modernliktir". Türkiye bağlamında Atatürk'ün mecliste "Efendiler, milletimizin hedefi, milletimizin mefkuresi bu cihanda tam manasile medeni bir heyeti içtimaiye olmaktır. Bilirsiniz ki dünyada her kavmin mevcudiyeti, kıymeti, hakk-ı hürriyet ve istiklali, malik olduğu ve yapacağı medeni eserlerle mütenasiptir. Medeni eser vücuda getirmek kabiliyetinden mahrum olan kavimler, hürriyet ve istiklallerinden tecrit olunmaya mahkumdurlar " (Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri, 1981: 62) sözleri yukarıda açıklanan düşünceler minvalinde düşünülebilir. Bir diğer deyişle imparatorluk sonrası yeni ulusların yaratılmasında yada bir ulus olmanın ileri sürülmesi için olmazsa olmaz şart bir toplumun evrensel bir motife oturduğunun tahayyül edilmesi gerektiği öne sürülebilir. Bu nedenle bu çalışmada milliyetçiliği dünyayı içinde bizim ulus devletlerin vatandaşları olarak yaşadığımız bir ulus devletler dünyası olarak yeniden üreten amel ve inanç motiflerini içeren yaygın bir ideoloji (Billig, 2002: 26) olarak ele almak ikinci bölümde gazete haberlerinin analizi için uygun bir metot olarak seçilmiştir.

Milliyetçiliğin beşinci ama belki de en önemli özelliği kapsadığını iddia ettiği toplumu "hayali bir cemaat" (Anderson, 1991) olarak yine toplumun

kendisine kabul ettirebilmesidir. Diğer bir deyişle “milliyetçilik, millet denilen hayali bütünlüğü üretilen söylemsel bir pratik olarak tanımlandığı zaman, üretilen millet anlayışları hem bir belirleyen hem de bir belirlenen” (Sirman, 2002: 227) bir toplumsal hayat formu olan ancak bireylerin kimlikleri noktasında içsel ruh hali olmayan ve şeklen de ancak milletin tarihi süreçlerinde gerçekleşen ideolojik bir üretilimdir (Billig, 2002: 34-35). Uluslar milliyetçiliğinin ön gördüğü şekilde “açık bir şekilde ifade edilen bir ortak yaşamı sürdürme ‘arzusu’ ile ortaya çıkarlar (Renan, 1990: 19), yoksa mutlak bir vücuda sahip değildirler. Bireylerin bir milletin vatandaşları haline getirmek ve bu arzudan mütecessis milli hayalini vatandaş kolektif bilincinde yaşatmak için milliyetçi ideolojinin gündelik hayata nüfuz etme yolları ve aygıtları vardır. Stathis Gourgouris milletlerin “siyasal ve coğrafi olarak millet adını almadan önce rüya olarak var olduklarını” (Jusdanis, 1998: 68) söyler. Kültür kavramı birçok yönüyle, ama özellikle aygıt olma ve gündelik hayatı yönlendirmesi yönleriyle, milletin başlangıçtaki rüya durumunu korumak ve yeniden canlandırmak için fonksiyoneldir. Bu fonksiyonel aygıtın kullanımı ise Hroch (1985)’un milliyetçiliği üç aşamaya ayırdığı sistematik içerisinde daha iyi anlaşılabilir. Birinci aşamada entelektüeller milli ölküye ilgiyi uyandırır, daha sonra aynı entelektüeller tarafından halka milli ölkünün yayınlanması aşaması gelir. Üçüncü ve son olarak da milli ölküyü ulus devlete dönüştürecek bir kitle hareketi başlar. Entelektüeller ve siyasi liderler vasıtasıyla hayal edilen ulusa bireyleri vatandaş olarak çağırmaya yönelik kodların oluşturulması ve kabul ettirilmesi için hem maddi hem de kültürel aygıtlar geliştirmişlerdir. Millet inşasının başlangıç aşamasında milliyetçiliğinin taşıyıcıları olan bu siyasiler ve entelektüeller milli bilinci belirleyip kodlayacak kurumlar kurmuşlardır. Edebiyat bu tür kurumlardan biri olarak kolektif bilincin aynası olarak hizmet etmektedir (Jusdanis, 1998: 68). Hiç kuşku yok ki birlik ve beraberliğin temelini kuran kültürel mesajlar ileten milliyetçi söylemlerden oluşan anlam parçacıklarını bir araya getiren edebiyatın içinde ulusal gazetelerin ve basınının yeri oldukça geniştir. Bu anlam parçacıkları ulusal gazete ve basın araçları vasıtasıyla gündelik hayatın içinde kıymeti

kendinden menkul bir gerçeklikmiş gibi sokularak cari hale getirilmektedir (Sirman, 2002: 228). Gündelik hayattaki bu anlam parçacıkları Castoriadis (1998)'in "radikal sosyal imgelem" olarak tanımladığı görsel olarak amblem, bayrak, heykel, trafik ışıkları gibi 'dışsal var oluşlardan' ziyade genel kabul gören 'formların', örneğin bir kelimenin akustik imajı gibi, kendileri olarak var olurlar. Diğer bir deyişle bu parçacıklar var olan durumun var olmasıyla ortaya çıkan imgelem veya muhayyilelerdir.

Milliyetçilik bir kimlik olarak gündelik hayata girerken karşımıza altıncı bir özelliğini çıkarmakta, millet muhayyilesini korumak ve beslemek amacıyla ikincil muhayyile parçacıkları oluşturmaktadır. Milliyetçiliğin banal bir şekilde birincil muhayyile parçacıkları diyebileceğimiz bayrak, harita, heykel gibi imgeleri gündelik hayatımızda sürekli dalgalandırdığı kuşku götürmez bir gerçektir ancak milletin devamlılığı aslında, "Milletin devam edebilmesi için, milli kimliği üstlenmenin zor bir iş olduğu, bu üstlenmeyi başarmak için mücadele gerektiği, mücadelenin de dışlanması yada bastırılması gereken, başka arzulara karşı verildiği unutulmamalıdır" (Sirman, 2002: 239), gibi ikincil parçacıklar üzerinden yürümektedir. Renan (1990: 11)'in "unutmayı hatırlamak" sözlerinde ifade ettiği gibi milliyetçilik ortaya çıktığı şartlar ve onları sahiplenen entelektüel ve siyasi aktörlerin çıkarları dahilinde hem ulus içindeki hem de dışındaki kimi kimlikleri ve bunların hayal edebildikleri farklı cemaatleri görünmez kılmaya çalışmaktadır. Daha teorik bir anlatımla, modernleşmenin, ulus devleti modernist dünyaya dönüştürerek ekleme sürecinde Henri Tajfel (1981)'in "kategorik yargı teorisi"nin tasvir ettiği bir zihin hali ortaya çıkar: Ulus kategorisinin altına düşen öğeler arasındaki ayrım ufalır yada ufaltılır ve kategoriler arası farklar abartılır. Bu tür bir sınır bilinci milletler içindeki homojenliği ve milletler arasındaki heterojenliği artırarak sınırları kalınlaştırır. Ulus içerisinde dile dine veya coğrafyaya ilişkin olanlar gibi, 'nesnel' olarak adlandırılan ulusu belirleyici parametreler ulusun sınırlarının nerelerde bitip nerelerde başlayacağına dair bir tanımlama yapmakta zorlandığı durumlarda da

'öznel ve psikolojik' olan değişkenler siyasetçi ve entelektüellerce yardıma çağrılır. Bu durum, milletlerin, üyelerinin tümünün sahip olduğu ve sahip olduğunu da yine kendileri tarafından görülen, açık ve 'nesnel' kriterlere uygun olarak kurulmuş 'nesnel topluluklar' olma kabulünü (Billig, 2002: 34) 'seyrelterek' bunları "muhayyel cemaatlere" dönüştürür.

Milliyetçiliğin yedinci özelliği ise üstüne oturmuş olduğu toplumun gündelik hayatını anlamlandırarak topluma nüfuz edebilmesidir. Modern dünyanın milliyetçi ideolojisi, "milletlerin kuruluşunda hayati bir unsur" (Renan: 1990: 11) olan her milletin bazı 'şeyleri' unutup bazı 'şeyleri' de tahayyül edecekleri kendilik bilincini oluşturarak her toplumun kendine ait bir tarihi ve kolektif hafızayı kurmasına yardımcı olur. Bu bilinç toplumun bireyelerinin birbirleriyle ve kurumlarının aralarında anlamlandırdığı ilişkileri şekillendirip mikro düzeyden toplumun makro sistemine kadar ilişkileri anlamlı kılmaya başlar. Diğer bir deyişle, böylelikle milliyetçilik siyasi bir ideoloji olmaktan çıkıp, gündelik yaşamdan toplumsal kurumlara kadar çeşitli kademelerde kurucu işlev gören söylemsel bir pratik olmaya başlar (Sirman, 2002: 234). Örneğin ülkemizdeki gündelik hayatımız içerisinde milliyetçilik kavramının taşıyıcılarının pratikleri, modernleşme projesinin de yoğun etkisiyle, 'Doğuyu' 'egzotik', 'eski', 'carilikten uzak' örneklerle sınırlandırarak bir hayale dönüştürüp unutturmaya çalışırken 'Batıyı' 'bilimsel' ve 'arzulu' örneklerle sürekli gündemde tutarak 'dokunulabilir', 'ulaşılabilir' ve 'yaşanabilir' olarak temsil etmektedir. Türkiye'nin 'doğusuna' göre gelişmiş 'batısına' göre de gelişmekte olan bir toplum ve devlet olarak gösterilmesi, daha doğru bir ifadeyle 'Doğu' ile yapılan karşılaştırmada ülkenin gelişmişliğinin ve Doğulu ülkelere gelişmede bir örnek teşkil ettiğinin vurgulanması, 'Doğu'yu "hatırlarken unutmamızı" sağlamakta yani kalın bir çizgiyle unutturmaktadır. Kısacası, "Doğu geleneğinin mirasçısı olan Türk toplumu, bütün çelişkilerine rağmen Batı toplumsal geleneğine en yaklaşmış olan bir toplumdur" (Öztürk, 2002: 488) argümanı Doğudan kaçışımızın ve Batıya yaklaşımımızın gündelik hayatta da sıklıkla vurgulandığı bir muhayyile

oluşturmuştur. Bu durum Batılı devletler tarafından da görece daha az gelişmiş ulusların ve özellikle de “Müslüman ülkelerin rızasını ve sekülerizasyonunu sağlamak için Türkiye’nin Müslüman ve laik modeline muhtaç olduğu fikri” (Bora, 2002: 168) çerçevesinde sürekli desteklenen bir söylem haline gelmiştir.

Yukarıdaki özellik ışığında ve Gellner’in tanımıyla “milliyetçilik siyasi birliktelikle kültür birliğini çakıştırma projesi çerçevesinde farklı halk kültürlerinden tekil üst kültür yaratma çabası olarak adlandırıldığında” (Sirman, 2002: 228) ortaya milliyetçiliğin, sekizinci temel özelliği olan çatlaklı ve kırılğan bir birlikteliği temsil eden ana kurgu olduğu tezini ortaya çıkmaktadır. Siyasi birlikteliğin devamlılığı Chatterjee (2002: 22)’nin sınıflandırmasına göre “ekonominin, devlet işlerinin, bilimin ve teknolojinin” homojenleştirici gücünü temsil eden maddi ‘dışarıdaki’ yani modern Batının kendi üstünlüğünü ispatladığı alanda gerçekleştirilmeye çalışılırken; kültür birliği ise kültür birliğinin ‘özünü oluşturan’ işaretleri taşıyan manevi ‘içerideki’ alanda oluşturulmaya çalışılmaktadır. Bu iki alanın çakıştırılması çabasında kişi veya toplum maddi alanda Batı’ya has becerileri taklit etmede ne kadar başarılı olursa, kendi manevi alanında kişinin veya toplumun kültürünü muhafaza etme ihtiyacı o derece artmaktadır. Bu durum ortaya “modernleşme düşüncesi ile milliyetçilik arasında gergin bir bağ vardır” (Bora, 2002: 18) yargısını çıkartmaktadır. Bu bağın paradoksal olduğunu iddia eden Kadioğlu (1996: 176; 2002: 284) paradoksun “vatansever bir Türk’ün Batı’nın bilim ve teknolojisi ile Doğu’nun maneviyatı arasında dengeyi başarmayı denemek zorunda olmasından” kaynaklandığını belirtmektedir. Türk milliyetçiliğinin kuramcısı olarak bilinen Ziya Gökalp’e göre temel amaç “Türk milletini yükseltmektir”. Gökalp burada milleti aynı eğitimi görmüş, ortak bir dili, duyguları, idealleri, dini, ahlaki ve estetik duyguları paylaşan bireylerden oluşmuş bir grup yada topluluk olarak tanımlar (Parla, 1993). Yükseltilecek olan yer, yön ve örnek ise kendi makalesinin de adını taşıdığı ‘Garba Doğru’dur (1994). Bu makalede her kültürün “farklı bir mantığa, farklı bir estetiğe, farklı bir dünya görüşüne” (akt. Ünüvar, 2002: 32)

sahip ve herhangi bir uygarlık ögesinin mekanik bir şekilde bir kültürün içine sokulamayacağını (Gökalp, 1995) öne süren düşünürün fikirleri Türk modernleşmesinde ve milliyetçi ideolojinin şekillenmesinde başat olan Kemalist entelektüeller ve siyasetçilerin fikir sınırlarını belirlemiştir. Ziya Gökalp'in şekillendirdiği milliyetçi fikirler siyasi uygulayıcıları tarafından, özellikle de Atatürk tarafından, 'maddiyat' ve 'maneviyat' arasında bir ayırım yapılarak anlaşılmıştır. Afet İnan (1981: 47)'ın Atatürk'ten aktardığı "terakki ve inkişaf yolunda ve beynelmilel temas ve münasebetlerde, bütün muasır milletlere muvazi ve onlarla bir ahenkte yürütmekle beraber Türk içtimai heyetinin hususi seciyelerini ve başlıbaşına müstakil hüviyetini mahfuz tutmak" düşüncesi Cumhuriyetçilerin geleneği tamamen yok edecek bir şekilde Batı ile kaynaşmayı öngörmediklerini düşündürmektedir. Ancak aynı Cumhuriyet kadrolarının, kültürün ve Türklüğün taşıyıcısı konumundaki taşranın farklılıklarını anlayıp tanımaktan ve siyasal süreçlere dahil etmektense bu farklılıkların modern benlik, homojen ve organik bir ulus inşası yoluyla dönüştürülmesinin modernleşmenin tek yolu olduğunu düşündüğünü iddia edenlerde vardır (Keyman, 2001: 15-16). Diğer bir deyişle Cumhuriyet kadroları, taşranın sahip olduğu kültürel çeşitliliği, 'çağdaşlaşma' projeleri önünde bir engel, devletin egemen ve ayrıcalıklı özne olma konumunu bir tehdit olarak yorumladıkları (Kaliber, 2002: 111) da iddia edilmektedir.

Batı gibi gelişmek isteyen ancak aynı zamanda Batı'ya tepki geliştiren üçüncü dünyacı tepki modern ile geleneksel; yeni ile eski; kültür ile uygarlık; maddi ile manevi alan arasında "sapkın milliyetçi tip" (Kadıoğlu, 1996: 177) içerisinde ve paradoksal olan bir kimlik bilinci oluşturmuştur. Ancak milliyetçi ideoloji bu ikilemler üzerinde oturmakla beraber bu ikilemlerin mutlak değişmez kategoriler olmadığı zamana ve mekana bağlı olarak birbirleri üzerinde yoğunluk kurdukları ve aralarında geçişken alanlar oluşturduğu unutulmamalıdır. Milliyetçilik "manevi alanda en güçlü, en yaratıcı ve tarihsel açıdan en önemli projesini- 'modern' ancak modern olmasına rağmen Batılı

olmayan bir milli kültürün şekillendirilmesi projesini"- (Chatterjee, 2002: 23) tahayyül edilmiş cemaat için bu manevi temel üzerinden toplumu hayata geçirir. Milliyetçiliğin gücünü manevi, eski, geleneksel ve kültür denen alanda zamana ve mekana bağlı olarak bazı unsurları yeniden hatırlatıp bazılarını ise unutturarak seçkin seçimlerle değiştirebilme yeteneğinden aldığını söylemek yanlış olmaz. Milliyetçi ideoloji içerisindeki bu hatırlatma ve unutturma diyalektiğinin en büyük 'başarısı'; toplumsal dönüşüm süreci içerisinde 'dokunamadığı' ancak 'disiplin altına' alıp 'normalleştirdiği', 'kaçınılmaz' kıldığı ve kitlelere sorgulamadan kabul ettirdiği, kolonileşme sonrası Batı dışı ülkelerin yeni bir ekonomik ve siyasi yapı oluştururken 'kalkınma ve modernleşme' kavramlarını, yukarıda belirtildiği gibi radikal sosyal imgelemlerin oluşturduğu ikincil anlam parçacıkları vasıtasıyla gündelik hayata sokabilmesidir. Bu durum, Türkiye'de "sosyalist/komünist enternasyonalizmi benimseyen dar çevreler ve radikal İslamcı ümmetçilik dışında kalan toplumun orta tabakasını temsil eden her siyasal söylemin milliyetçiliği olumlu bir değer olarak varsaymasına" (Bora, 2002: 15-16) sebep olmuştur.

Kısaca özetlenecek olursa, ulusal basında çıkan ve bu çalışmanın ikinci bölümünde incelenecek yurt dışındaki Türk vatandaşlarının başarılarına dair haberlerin milliyetçi ideolojinin yukarıda belirtilen sekiz temel özelliği bağlamında üretilmektedir. Bu özellikler kısaca tekrarlanacak olursa: (1) milletlerin kendi devletlerine sahip olması hakkandır; (2) milliyetçilik yerel ve evrensel özellikleri birleştirir; (3) milliyetçilik kavramsal üretimlerini tikelciliğin evrenselleştirilmesini ve evrenselciliğin de tikelleştirilmesi üzerinden yürütür; (4) modern dönemde milletler birer ulus olarak devam edebilmeleri için kurdukları devletlerin birbirlerine yaklaşmasını zorunluluğunu kabul etmişlerdir; (5) milliyetçilik kapsadığını iddia ettiği toplumu muhayyel bir cemaat olarak kurgular; (6) bu muhayyileyi devam ettirmek için ikincil anlam/muhayyile parçacıkları oluşturur; (7) üstüne oturmuş olduğu toplumun gündelik hayatına bu parçacıklar vasıtasıyla nüfuz eder; ve (8) siyasi birliktelikle kültür birliğini

akıştırma çerçevesinde farklı halk kültürlerinden tekil bir st kültür yaratmaya çalışır.

1.2 Modernleşme

Cumhuriyet döneminin, Tanzimat'tan bu yana gelen, siyasal projesinin toplumu bir 'ortak iyi'ye göre yeniden kurma projesi olduğu iddia edilebilir. Toplumun 'refahını' sağlayacak olan bu 'ortak iyi'nin içeriği projeyi yürüten elitler, ordu, partiler ve meclis gibi devlet failleri tarafından batılılaşma ile doldurulmuştur. 'Batı'ya ulaşma yöntemi veya Batıyı taklit etme şekli olarak da modernleşme kavramı 'doğal olarak' bu failer tarafından yürürlüğe konulmuştur.

Türkiye'de yapılan ve uygulanan devlet politikalarında devletin failleri olan kurumların resmi olarak ziyadesiyle kullandıkları 'kamu yararı' kavramına denk düşen 'ortak iyi' modern dönemlerde kuşkusuz ki refah toplumunu işaret etmektedir. Mutlu ve müreffeh bir toplum olma arzusu bu dönemde ülkemizdeki birçok eğitimci ve aydınının Batılı toplumlar gibi bağımsız, seküler ve laik, medeni ve kalkınmış olmak düşünüşü, idealini, ütopyasını ve ideolojisini gündeme taşımıştır. Toplum felsefesi açısından düşünüldüğünde ideal, ütopya ve ideoloji kavramlarının ortak noktasının, var olan her hangi bir toplumun 'eksik', 'yetersiz' ve 'kötü' oluşuna karşı hâlihazırdakinden farklı bir toplumsal model önerme yada bir modeli taklit etme fiiliyle bir arzu olarak ortaya çıktığı iddia edilebilir. Eğer bu arzu küresel varlık haritası içerisinde tüm toplumların her bir bireyinde bulunuyorsa bu bireyler kendilerini ve toplumların kurumlarını ve çevresini 'tam', 'yetkin' ve 'iyi' kavramlarının dünyadaki cisimleşmiş olduğunu düşündükleri toplumları birer taklit modelleri farz ederek kendilerini hem rasyonel hem de düşsel zihin fakültelerinin elverdiği ölçüde dönüştürerek benzetmek isteyeceklerdir. 'Onuncu Yıl Marşı' örneğinde olduğu gibi ideal Türk toplumunun veya diğer bir deyişle yetkin bir toplum tasarısının yaratılması hayali ve ideali, benzeştirme fiilinin başat unsurları olan ordu, meclis ve elitler tarafından ideolojik bir ütopyaya dönüştürülmüştür.

Türkiye'de yaşayan insanların refah toplumuna evrilme projesinin ideolojik bir ütopyaya dönüşmesinin temel nedeninin modern ile modernleşme

kavramının farklılaşmasında yattığı söylenebilir. Çağdaş milletler seviyesine ulaşmada Batıyı takip daha doğrusu taklit etmeyi kendine şiar edinmiş devlet failleri farkında olarak veya olmaksızın ‘modernliğin’ mutlak değişmez ve Batı tarafından temsil edildiği düşüncesinden hareketle ‘modernleşmeye’ çalışmışlardır. Bu çerçevede Batı dışı toplumların, sadece ‘modernleştikleri’, ama ‘modern’ olamadıkları yani ancak Batının kurumsal modelleri ortaya çıktıktan sonra onları taklit eden bir modernleşme yoluyla Batıya eklemlendikleri söylenebilir. Bu minvalde Türkiye’deki modernleşme projesinin de hiçbir zaman mutlak Batılı/modern olamayacağı modernliğin dönüşümünü her an yapan Batılı toplumların gittiği yolun hayalî bir izleğinde yolu hep takip edeceği iddia edilebilir.

Daha geniş olarak açıklamaya çalışırsak modernleşmenin asıl yatağı Avrupa kıtasından başlayan toplumsal dönüşümler onaltıncı ve ondokuzuncu yüzyıllar arasında hem kendisini hem de tüm dünyayı dönüştürmeye başlamıştır. Bu dönemin Avrupa’sında ortaya çıkan Rönesans, Reform ve özellikle Endüstri Devrimi hem bu coğrafyanın hem de bu coğrafya dışında yaşayan toplum ve devletlerin kendilerini siyaset, ekonomi, eğitim, bilimsel düşünce ve din kurumlarını da yeniden şekillendirerek değişmelerine sebep olmuştur.

Toplumlar arası ve devletlerarası var olan “güç arzusunda”, ortaya koyduğu yeni değerlerle diğer toplumların önüne geçen Avrupa kıtasının toplum ve devletleri; kendisi dışında kalanların geleceğe yönelik beklentilerini, çevrelerine bakışlarını, çeşitli alanlardaki tutum ve davranışlarını, gündelik ilişkilerini, yaşam deneyimlerini ve bu deneyimlerin nasıl değerlendirileceğini belirler bir güç haline gelmiştir. Diğer bir deyişle Batılı toplumlar, bilimin, etiğin ve estetiğin ‘evrensel olduğu iddia edilen’ doğrularını dolayısıyla modernliğin kriterlerini belirlemekte ve kendisine diğer toplumların da kabul ettiği bir çağdaşlık atfedebilmektedir. Giddens (1994: 9)’ın tabiriyle Avrupa’da başlayan

ve neredeyse tüm dünyayı etkisi altına alan modernleşme toplumsal yaşam ve örgütlenme biçimlerini kendisine benzetmeye başlamıştır. Toplumsal, siyasal, ideolojik, kültürel, kurumsal ve ahlaki alanlarda modernliğin yol açtığı bu dönüşüm yada daha doğru bir ifadeyle benzeşim, Batının benzetilen, ötekilerin ise benzediği “özel bir sosyal gerçeklik ile özel bir dünya görüşünün birleşmesi” (Wallerstein, 1998: 77) olarak kendisini belli etmeye başlamıştır. Burada açıkça görülen şu ki, Batının temsil ettiği özel bir dünya görüşü, Batı dışı toplumların yaşadığı sosyal gerçeklikler kadar her an değişken ve mutlak olmadığı düşünülmektedir. Ancak gözden kaçırılmaması gereken önemli bir başka husus da Batı imgesinin, kendisini oluşturan Batılı toplumlarca, Amerika Birleşik Devletleri'nin Irak'ı işgalini 1815 Viyana kongresinden bu yana oluşturulmuş modern uluslararası hukukunun savaş gerekçelerinin ötesinde gerekçelendirmesi gibi, sürekli dönüştürüldüğüdür.

Bununla birlikte modernleşme serüveni içerisinde Batı, Batılı olmayanla ilişkisinin tanımlanmasını ideolojik bir zaman anlayışı üzerinden okur. Bu ideolojik zaman anlayışı kendisiyle aynı zamanı paylaşamayanlarla, yani çağdaş olamayanlarla, arasında zaman ve mekân içerisinde bir mesafe kurgulayarak kendisiyle 'eş zamanlı' olma hakkını vermeyen bir anlayıştır (Fabian, 1983). Diğer bir deyişle ondördüncü ve onsekizinci yüzyıllar arasında Batı toplumları 'modern' diye adlandırılan tarihsellik düzenini icat etmiştir. Kendi içlerindeki bu tarih algısı 'bedi' ile 'yeni' arasındaki çekişme üzerinden oluşmaktadır. Buna göre “geçmiş, geçmişe dair tasavvurlar veya geçmişten gelen söylemler artık şimdiki zamana ne egemen olabilir ne de onu yönetebilir. Geleceği, eski yada aşkın odaklar değil, bugün belirleyecektir. (...) Geçmiş zaman bugün için artık 'model' değildir.” (BAT:241). Batılı toplumlar için cari olan bu düşünce Batı dışı toplumlarda ise tarihsel algı kendi geçmişleriyle Batının bugünkü halini model alma üzerine oturmuştur. Ne Batılı manada geçmişinden kopabilen ne de Batıyı 'bugün' itibarıyla taklit edebilen ancak aynı zamanda hem 'yeniyi' Batılı anlamda yaşayan hem de 'bedi' olanla ilişkisini bu

yaşamında barındıran Batı dışı toplumlar var oluş kipliklerini, geleceklerini ve geleneklerini; 'Batının bugünü' ile 'kendi geçmişi' arasında oluşan muğlak alanda sürdürmekte ve devam ettirmeye çalışmaktadırlar.

Bu muğlak alan üzerinde Türkiye, İran, Rusya ve Japonya toplumları, batılılaştıkça kendilerini ve kendilerini ifade eden gelenekleri üretmişlerdir. Bu geleneklerin yerel ve özgül olanın üzerine eklenmiş bir 'modern' tasavvur oldukları kastedilmemektedir. Daha çok Batı ile Batı dışı olanın, parçaları birbirini tamamlayan az çok uyumlu yada uyumsuz ve karşılıklı belirleme ilişkisi, Pamuk (1982: 10)'un değimiyle "hepsi alafranga olmak isteyen alaturkaların kendine özgü bir türünü oluşturduğu' saf anlamda ne yerelliğın ne de batılılığın geçerli olduğu bir varlık ve kimlik kipi oluşturmuştur. Modernliğin ölçü belirleyicisi olan Batılı toplumlar bu nedenle Batı dışı toplumların oluşturdukları 'modern geleneklerin' literatürdeki deyimiyle 'çoğul modernitelerin' anlaşılmasında kilit role sahiptir.

Bu muğlak alan üzerinde Türkiye'de batılılaşma, başlangıçta basit bir metafor ve aşkınsal bir gerçeklik olarak kabul görmüş ve ülke özelinde dönüşerek siyasal, toplumsal ve kültürel yapının modernleştiricisi olma niteliğini kazanmıştır (Kahraman, 2002: 126). Aslında Türkiye'nin modernleşme hikâyesi Atatürk'ün Fransız gazeteci Maurice Pernot'la 29 Ekim 1923'te yaptığı söyleşide güzel bir şekilde özetlenebilir: "... Memleketler muhtelifdir, fakat medeniyet birdir ve bir milletin terakkisi için de bu yegâne medeniyete iştirak etmesi lazımdır ... Memleketimizi asrileştirmek istiyoruz. Bütün mesaimiz Türkiye'de asri, binaenaleyh garbi bir hükümet vücuda getirmektir. Medeniyete girmek arzu edip de, garba teveccüh etmemiş millet hangisidir?" (Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri, 1981: 60). Atatürk'ün Osmanlı İmparatorluğu sonrası Anadolu'da yaşayan toplum için işaret ettiği bu yol Mercer (1992)'in diğer tüm imparatorluklar sonrası ortaya çıkan oluşumların bağımsızlık mücadelesi ve sonrasında kendilerini kendi üretimleri olmayan bir kalıba soktukları, Batılı ulus-devlet modelini örnek

aldıkları analiziyle oldukça paraleldir. Bu nedenle, kısacası, modernleşme ve batılılaşma Türkiye’de birbirinden farklılaşamayan ve birbirinin tamamlayıcısı olan hususlardır denilebilir.

Yukarıda belirtilmiş olan muğlak alanla birlikte -modern zamana ayak uyduramamış olmak Batılı olmayan toplumların da bilincini yaralamıştır (Shayegan, 1991). Bu nedenle Türk siyasal düşüncesi açısından batılılaşma karşılaşılabilecek en karmaşık kavramlardan biri haline gelmiştir. Batı dışında kalan toplumların gelişme iddiası genel olarak dünyanın maddi gerçekliği içinde kavranmasını özel olarak da Batının maddi üstünlüğünü kabul edip taklit etmeyi gerektirmiştir. Türkiye’de bu durum batılılaşmanın dolayısıyla da modernleşmenin belkemiğini meydana getirmiştir.

Batılılaşma arzusu, ondokuzuncu yüzyıl boyunca Türk toplumu için bu yüzyıl öncesi yaşadığı değişim gerilimlerinden farklı bir eşiği temsil de etmeye başlamıştır. “Bu eşikte Türkiye’nin daha fazla batılılaşması, Batılı bir toplum olması, Batı medeniyetinin verimlerinden faydalanması artık asla münhasıran maddi endişelerle açıklanamaz” (Çiğdem, 2002: 81) nevinden düşüncelerin yer yer modernleşme ile batılılaşma kavramlarını birbirinden ayırdığı da görülmektedir. Bu merkezdeki düşünceler modernleşmenin belli ölçülerde ulusları Batılı uluslara benzetmesini kaçınılmaz görse de batılılaşma kavramına modernleşmeye göre daha dar bir kapsam atfeder. Bir yanda modernleşme eğitim, sağlık, siyasal iktidarın biçimi, halkın beklenti ve algıları gibi maddi ve manevi unsurların dönüşümünü kapsarken diğer yanda batılılaşma yine bu kapsamların dâhil olduğu alan üzerinde ancak bu kavramların biçimleriyle ve göstergeleriyle ilgili bir nesnel ama görece daha dar bir alana girmiştir. Bu dar alan üzerinde Şerif Mardin, modernleşmeci projelerin ‘devleti kurtarma’ yada ‘cemaatçi popülizm’ adına zaman zaman batılılaşmaya karşı çıkabildiğini ileri sürmektedir (Mardin, 1997:71). Özellikle Türkiye’de 1950’li yılların sol uçtaki düşünürlerinin batılılaşma ve modernleşme kavramlarını emperyalizm,

hegemonya ve sömürgecilik kavramlarıyla okumaya başlamaları Batının kendi dışındaki toplumları aşağı, geri, iradesiz ve geliştirilmeye muhtaç varlıklar olarak görmesi düşüncesine karşılık bu dışarıda kalmış olan toplumların yeniden tarih içerisinde kendilerini özne kılma mücadelesine girişmeleri gerektiği düşüncesini ön plana çıkarmıştır. Örneğin Mehmet Ali Aybar, ulusal basında abartılı bir Amerika sevgisi gösterilmesinden rahatsızlık duyarak, “ne Sovyet peykliği ne Amerikan köleliği” (akt. Ünlü, 2001: 96–114) sloganıyla batılılaşma sürecinden ayrılan bir düşünce geliştirmeye çalışmıştır. Diğer bir deyişle “başlangıçta bir medeniyet projesinin nesnel kaynağı olarak sunulmuş Batı, hızla kültürel bir içerik kazanmış, giderek bir ideolojiye dönüşürken tutuculaşmış, nihayet dogmatikleşmiştir (Kahraman, 2002: 126). Benzer bir şekilde ülkenin sağ uçtaki düşünürlerinin Batıyı Mehmet Akif’in “Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar” dizesiyle, Mustafa Yazgan (1977: 137)’in “en mundar, en yararsız” ahbes kelimesiyle batılılaşmayı da Ahmet Kabaklı (1990: 361)’nın “Batının Yeniçerisi” tanımlamasıyla algılamaları ülkede mutlak manada bir batılılaşma ve mutlak bir Batı imgesinin olmadığını göstermektedir. Toplumun her kesiminde aynı heyecanla karşılanmayan ve anlaşılmayan Batı ve batılılaşma imgesi, ülkemiz toplumunun ana gövdesi olan merkezi ve orta kesimindeki halk, idareciler ve entelektüellerce Celal Bayar (1998: 70)’in “Baticılıkta erimek değil Baticılıkta belirlemek” sözleriyle anlaşıldığı iddia edilebilir. Daha çok Ziya Gökalp’ın entelektüel temelde kurguladığı evrensel olanla yerel, Doğu ile Batı, evrenseldeki ‘iyi’ ile yereldeki ‘iyi’ kısacası tikelle tekilin birleştirildiği gelişme modeli ve bu gelişme modelini, siyasi çerçevede ülke toplumunu imparatorluktan milli devlet tefekkürüne geçirmeye çalışan siyasi kadrolar “değişikliklerin, toplumun temel yapısına aykırı düşmemesi zorunlu, değişiklikleri sindirebileceği ve rahatsızlanmayacağı” (Bayar, 1998: 49) bir politikaya dönüştürmüşlerdir.

Ancak bu politikaların oluşturucuları, demagogları ve savunucularının düşünceleri zaman ve ortama göre değiştikleri için kesafetlidir. Örneğin

batılılaşırken toplumun temel yapısına aykırı düşülmemesi gerektiğini iddia eden aynı Celal Bayar 1954'te Amerika Birleşik Devletleri'ne yaptığı ziyarette "biz Türkler, siz Amerikalıların hayat tarzınızın ve dünya telakkinizin hayranıyız" (1999: 183) demecini de verebilmiştir.

Tanzimat'tan günümüze Türkiye'de modernleşme adına değişen güç dengeleri içinde uluslararası siyasi ilişkilerin belirlediği farklı Batılı ülkeleri model alma anlayışı olduğu söylenebilir. Önceleri Fransa ve Almanya 1947 sonrasında da Amerika Birleşik Devletleri'nin ülkedeki entelektüel, siyasi ve askeri faillerinin ilgisini çekmiştir. Bu ilgiyi halka yaymada ve kamuoyu oluşturmada etkili olan popüler gazetecilik anlayışı dönemlerine göre bu ülkelerden haberler yapmaya başlamışlardır. Örneğin Hürriyet gazetesi 1946'daki kuruluşundan hemen ardından Amerika'dan politika ve 'cemiyet' haberleri ve Türk-Amerikan dostluğunu işleyen haberlere geniş yer ayırmıştır (Tüfekçioğlu, 1994). Aynı dönemde hem Cumhuriyet gazetesi yazarı hem de milletvekili olan Abidin Daver'in yazdıkları Amerika'nın dönemin modernleştirici faileri arasındaki algısını şöyle ifade etmektedir: "Dünyanın bugün bakımından en kuvvetli, en ileri ve en demokrat devleti olan Amerika, Yakın ve Ortadoğu'da demokrasinin kalesi olan milletimizi kuvvetlendirme kararı vermiştir. Milli müdafaamızı takviye için milyonlarca dolar kıymetinde silah ve malzeme veriyor. Bunların kullanım usullerini öğretmek için mütehassıslar gönderiyor. Yollarımız süratle yapmak, ziraatımızı modern vasıtalarla geliştirmek, kara ve deniz ulaştırma vasıtalarımızı çoğaltmak yolunda krediler açıyor, mütehassısların bilgi ve ihtisasından faydalanmamızı temin ediyor... Bir harikalar diyarı olan Amerika'nın bilgi ve ihtisasından tam olarak faydalanmak, memleketimizi süratle yenileştirmek ve kalkındırmak için tutacağımız tek yoldur' (akt. Gürkan, 1999: 135-136).

Amerikan ve Türk dostluğunu vurgulayan ve halka yaygın hale getirme yöntemlerinden biri de müziktir. Oran (2001: 493)'in aktardığı o dönemden Celal

İnce'nin seslendirdiği şarkı sözleri, ülkemizdeki Amerikan imgesinin çocuksu tasavvuruna güzel örneklerden biridir:

“Amerika, Amerika	Yükselir göklere
Türkler dünya durdukça	Benim İstanbul’um
Beraberdur seninle	Destandır dillere
Hürriyet savaşında.	Ankara ile Washington
Bu bir dostluk şarkısıdır	İzmir’im, san Fransisco’n
Kardeşliğin yankısıdır	Benzer derler birbirine
Kore’de olduk kan kardeşi	Doyulmaz güzelliklerine
Sönmez bu dostluğun ateşi	O muhteşem beldelerin
Azmimizdir hür yaşamak	Pınarların nehirlerin
Dünyada sulhu sağlamak	Ünlü şelalen Niyagara
Kavgalara hep bu uğurda	Türkler dünya durdukça
İstiklal aşkı ruhumuzda	Beraberdur seninle hürriyet
Senin New York’un	savaşında”

Her ne kadar bu dönemlerin siyasi atmosferi içerisinde Amerika Birleşik Devletleri’ne karşı çıkan kitleler olsa da bu karşı çıkış hiçbir zaman Amerika’nın gelişme ve modernleşme yolunda bir örnek olmadığı ve modernleşmenin de yanlış bir yol olduğu eleştirilerini beraberinde getirememiştir. Diğer bir değişle modernleşme yolunda ‘örnekler’, medeniyete erişme rüyasını gerçekleştirecek araç ve modeller, dönemlere göre değişse ve eleştirilse de gelişme ve kalkınma temelli modernleşme asla tartışılmamıştır. Kısaca, Amerika örneğinde olduğu gibi Türkiye’deki bazı gruplar Fransa, Almanya tasavvurları dönem dönem Batıyı emperyalist, mütehakim ve zalim bir surette cisimleştirirken bazı gruplar da çağdaş medeniyetler seviyesine ulaşırken gelişme ve kalkınmanın bu ülkelerde cisimleştiği ve model alınması gerektiği tasavvurunu ortaya çıkarmıştır.

Tüm bunlarla birlikte modernliğin bir yanda Batılı toplumların kültür, bilim ve eylemleriyle şekillenirken diğer yanda da bunun dışında kalanlar için arzulanıp ama bir türlü ulaşamadığı için Batıdan nefret edilen bir gerilime yol açtığı iddia edilebilir. Doğunun faziletleriyle Batının maddi gücü arasında arzu ve nefretle 'kavrulan' toplumların "modernlikle aralarında kurdukları yaralı ama bağımlı bir ilişki" (Göle, 2002: 61) kurmaları zaman zaman kendi içlerinden Batının maddiyatını Doğunun faziletlerine tercih eden entelektüellerin ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Doğunun Batı karşısında duyduğu eziklik ve bağımlılık duygusunu samimiyetle dile getiren en başında Nurullah Ataç bulunmaktadır. Ataçla birlikte Sabahattin Eyyüboğlu Batılılığı ve Avrupalı değerleri kalkınma yolunda şu sözlerle daha bir kuvvetli vurgulamaktadır: "Avrupa dünyamızın gençliği, yeniden doğuşu, yarına açılan penceresidir. İnsanlığın bütün değerleri Avrupadadır demiyorum; Yunan öncesi ve Avrupa dışı değerlerin varlığını, hatta her türlü bakımlardan üstünlüğünü inkar etmiyorum; fakat insanlığın değer olarak nesi varsa bugün için ancak Avrupa sayesinde ortaya çıkabileceğine, ancak Avrupa kafasıyla faydalı olabileceğine inanıyorum. En derin düşünce kaynaklarının Doğu'da olduğunu kabul etsek bile Avrupasız bu kaynaklar kuru çeşmeden farksızdır" (1999: 169).

Ancak Nurullah Ataç'ın Batı ve Doğu muhayyileleri Sabahattin Eyyüboğlu'nkinden daha fazla ve daha vurgulu bir niteliğe sahiptir: "Doğu Doğu'dur, Batı da Batı.' Omuz silkerdim bu söze. 'Neden' derdim, 'bizim etimiz, kemiğimiz başka mı? Doğa başka türlü mü yaratmış bizi?' derdim. Batılılara benzemek isteyince, Batılı olmak isteyince neden ulaşamıyalım o ereğe? Şimdi de öyle düşünüyorum. Ancak şimdi duyuyorum, anlıyorum o sözün büsbütün boş olmadığını. Bizde bir Doğululuk, Batılılardan bir başkalık var. Bir üstünlük mü? yoksa bir eksiklik mi? Durmuyorum bunun üzerinde. Yalnız biliyorum ki bu yüzden, bu Doğululuk, başkalık yüzünden Batılı olamıyoruz, Batılıları anlamıyoruz. Onlar bizi anlıyor mu? Yeri yok bunu sormanın: Onlar Doğulu

olmağa, Doğulular gibi duyup düşünmeye özenmiyor ki! (...) Biz ise batılı olmak istiyoruz, öyle ise başkığımızı eksiklik sayacağız (Ataç, 1999: 29).

Orhan Pamuk bu 'tipler' için "Batılılaşmacı önce Avrupalı olmadığı için utanır. Sonra Avrupalı olmak için yaptıklarından utanır. Avrupalı olabilmek için yaptıklarının yarım kalmasından utanır. Avrupalı olacağım diye kendi kimliğini kaybetmekten utanır. Kendi kimliğine sahip olmaktan ve olmamaktan utanır. Zaman zaman şiddetlenip, zaman zaman kabul ettiği bu utançlarından da utanır. Bu utançlarından söz edilmesinden de utanır" (Pamuk, 1999: 352) yorumunu yapar.

Özetle, karşılıklı belirleme ilişkisi içerisinde modellerini Batı toplumlarının taklitlerini Batı dışı toplumların oluşturduğu milliyetçilik ve modernleşme temaları arasında gri ve kendilerine has yaşam alanları açmaktadırlar. Dünya genelinde "modernitenin kibirli, tahammülsüz ve kendini olduğundan büyük gösteren rasyonel öznesi diğer tüm öznelliklerin yetersiz, parçalanmış ve bağımlı öznellikler olduğunu açıklayarak kendi birliğini ve homojenliğini ilan etmektedir" (Chatterjee, 2002: 11). Yetersiz olduğu söylenen bu öznellik, Batılı olmayan toplumlarda, birliğini ve homojenliğini ilan eden Batılı modellerinin asıllarına sadık bir biçimde çoğaltılması beklendiği için ve Batının ideolojik zaman anlayışından dolayı zorunlu olarak tamamlanmamış kalır. İthal edilen modeller Avrupa'daki gibi işlev görmezler ve tatbik edilen toplumlarda genellikle dirençle karşılanırlar. Bu nedenle ortaya çıkan gri alan üzerinden çok farklı modernlikler oluşur. Diğer bir deyişle Batı, taklitçileri tarafından ne kadar mutlak görünüp olduğu gibi, "yerel şartlar ihmal edilerek ülkeye sokulmaya" (Jusdanis, 1998: 11-12), ithal edilmeye çalışılsa da her toplum kendi modernliğini oluşturmaktadır. Diğer bir ifadeyle, "Doğu milliyetçilikleri Batı'yı hem taklit etmeye çalışır hem de ona karşı düşmanlık besler" (Chatterjee, 1993: 2) bu gerilim zaman zaman modernite ile milliyetçiliği birbiri içine geçirse de zaman zaman taraflardan birini diğerine tercih etme yönünde karşımıza çıkmaktadır. Doğu milliyetçilikleri Batıyı

taklit ederken modernleşebilme ve güçlü olma arzusuyla taklidi kabul ederler. Yani taklit etmenin yolu ve sonucu modernleşme arzusuna bağlıdır. Ancak bir yanda modernleşme onun başlangıç noktası olan geleneksel kültürü de beraberinde dönüştürmek istemesi diğer yanda Milliyetçiliğin geleneksel kültürünü bir öz olarak tahayyül ederek korumak istemesi ikinci bölümde incelenecek olan ulusal basının haber üretme şekillerini popülerleştirmekte ve banal hale getirmektedir. Milliyetçilik tahayyüllerini geliştirecek, hayallerini gerçekleyecek entelektüel ve politik süreçler, haber üretme süreçlerinde olduğu gibi, modernlik tahayyülünün gerçekleştirilmesi için verilen entelektüel ve politik süreçlerin karşısında devamlı bulanıklaşmakta ve erozyona uğramaktadır. Batı dünyasını bitmiş bir modernlik imgesi olarak hayal etmek ve gerçekleştirmek noktasında taklit, milliyetçiliğin hayallerini gerçekleştirilmesi noktasındaki özgünlüğe ağır basmakta kısacası taklit özgünlüğe kolay olması açısından tercih edilmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

2.1 Ulusal Gazeteler ve Toplumsal İmgelemler

1438'de Gutenberg metal hurufatı matbaalarda kullanılmaya başlamadan çok önce başka bir coğrafyada, şimdiki Çin'de, 618-907 yılları arasında hüküm süren T'ang Hanedanı, *Ti pao* adlı, günümüzde gazete denilen yayına eşdeğer olarak tanımlanabilecek bir yayını halkına sunmaktaydı. Batıda, Fransa ve İtalya'da, 1520'lerden sonra *cannard* ve *gazzetta* adı altında gerçek yada uydurma hikayelerin yer aldığı gazeteler basılmaya başlanmıştır. Onaltıncı yüzyıl itibariyle İngiltere de dahil olmak üzere tüm kıta Avrupa'sında süreli yayınlar yaygınlaşmaya başlamıştır. II. Dünya savaşı ve sonrası 20 yıllık süreç içerisinde gazeteler, tüm Avrupa'da ve Amerika Birleşik Devletleri'nde tirajlarını artıran bir ivmeyle halkların yaşamlarında yer edinmiş, ancak daha sonra Amerika Birleşik Devletleri hariç tüm kıta Avrupa'sındaki ulusal gazetelerin tirajları çeşitli sebeplerle düşmeye başlamıştır. Hiçbir zaman, hiçbir ulusal gazetenin veya tek bir ulusa hitap eden gazetelerin toplam tirajları o toplumda yaşayan toplam birey sayısına ulaşamamış olsa da ulusal gazeteler toplumsal gündemin haber verenleri olarak yayında oldukları toplumların gündelik hayatlarını ve gündemlerini yansıtıp, belirleyen bir role sahip olmuşlardır.

Bu rolün farkına varıp inceleyen ilk düşünürlerden Benedict Anderson (1991), tüm ulus sathındaki insanların aynı gazeteyi okuyarak ve birey olarak kendisinden başkalarının da bunu okuduklarının farkına varmalarını sağlayarak gazetelerin bir ulusal topluluk olma duygusunu ürettiğini iddia etmiştir. Ulus bilinci oluşturmanın temellerinden biri olan aynı dili konuşma ve anlama yetisini, hükümlan olduğu topraklar üzerinde yaşayan insanlar arasında yaygın hale getirmeye yarayan Gutenberg'in dayanıklı demir hurufat icadı ulusal dil için gerekli olan yeni kurumsal bir mekan sağlayan kapitalist yayıncılığın genişlemesine yardımcı olmuştur. Benedict Anderson'un genelde kapitalist

yayıncılığa, özelde ise süreli yayınlar alanında gazetelere, ulusun yeniden üretimi noktasında vurgu yapması çok önemlidir. Çünkü milletlerin varoluş boyutunda günlük üretimlerinin gerçekleşebilmesi için "... bütün bir inançlar, faraziyeler, alışkanlıklar, tasarımlar ve ameliyeler kompleksinin yeniden üretilmesi gerektiği varsayılabilir. Hatta bu kompleksin bayağı ve sıradan bir biçimde yeniden üretilmesi gerekmektedir; çünkü milletlerin dünyası ve çağdaş zamanların aşına alanı gündelik dünyadır" (Billig, 2002: 16). Gündelik alanın tasarımlarla ve ameliyelerle yeniden üretimindeki aygıtlardan biri de gazetelerdir.

Bu üretimi gerçekleştirebilmek için gazeteler **ilk** olarak milli okullarda öğretilen ortak dilin matbu bir şekilde sürekli kullanımını sağlayıp toplum bireylerinin birbirleriyle anlaşabildikleri kurumsal bir alan oluştururlar. Diğer bir deyişle bu çalışmanın daha önceki bölümlerinde belirtildiği gibi milliyetçilik, parçanın bütünü, tekilin tikeli temsil ettiği bir hegemoni sentaksına sahip olduğundan kendini belli ettiği toplumun tüm diğer yerel söz söyleme biçimlerini bastırıp tek bir yerel (İstanbul Türkçesi gibi) sentaksta birleştirir ve tüm topluma bu konuşma biçimi üzerinden hitap eder. İncelenen haberlerin konu şahsiyetlerinin, kahramanlarının Türkiye'nin hangi bölgesinden oldukları değil, Türk olma özellikleri haberlerde daha fazla vurgulanarak, hitabın yapıldığı toplumun tamamına teşmil edilerek toplumun sadece herhangi bir yöresinin değil de bu yöreyle birlikte tüm toplumun dikkatinin çekilmeye çalışıldığı görülmüştür.

İkinci olarak, gazeteler, üzerinde ittifak edilmiş ve gündelik ilişkiler içinde kullanılan rutin dilin kelimeleriyle toplumun ortak ilgisini çekebilecek ve bu ortaklık üzerinden birlik algısı ve algı birliği yaratacak imgeler (*images*) ve tahayyüller (*imaginaries*) oluştururlar. Bu "aşına olunan rutin dil alışkanlıkları sürekli olarak milletin hatırlatıcıları" (Billig, 2002: 111) olarak işlev görmeleri açısından büyük öneme sahiptirler. "*Türk bilim adamı Diyabeti yendi*" (ek1) haberinin başlığının yaklaşık 46 punto, alt başlığı olan "*Tunceli'den Harvard Üniversitesi'ne*" kısmının ise yaklaşık 16 punto ile yazılmış olması haberin

sadece Tunceli ilinin dikkatinden ziyade hem Tunceli ilinin hem de daha çok Türkiye’de yaşayanların dikkatini çekecek şekilde inşa edildiğini göstermektedir. Bu rutin dil, hatırdan kalır büyük lâflardansa gazetelerin manşetlerinde yada kısa başlıklarında cisimleşen küçük sözler üzerinden “yurdun sabit fakat bilince hemen hemen hiç çıkmadan işleyen hatırlatıcısı olur” (Billig, 2002: 111).

Üçüncü olarak toplumun nasıl ve nerede konumlandırıldığını temsil eder ve bu temsili okuyucularına geri yansıtarak konumlandırma şekline ve konumlandırmaya katkıda bulunurlar. Bu çalışmanın milliyetçilik bölümünde ifade edilen Nükhet Sirman (2002: 227)’in düşünceleri tekrarlanacak olursa: “milliyetçilik, millet denilen hayali bütünlüğü üretilen savunan söylemsel bir pratik olarak tanımlandığı zaman, üretilen millet anlayışları hem bir belirleyen hem de bir belirlenen olarak görülebilir”. Bu çerçevede ‘belirlenen’, ulusal gazetelerin bir kesitini alan bu çalışmadaki yurt dışında yaşayan Türk vatandaşlarının haberleri vasıtasıyla Türkiye’de yaşayan vatandaşlar; ‘belirleyen’ ise haberleri yapan ve yurt dışındaki Türk vatandaşlarını övgü dolu başarı haberleriyle ön plana çıkaran ulusal gazetelerdir denilebilir. Haberlerin kahramanları etrafında kurgulanan kısa hikayelerin dili “ulusa ve ulus adına konuşarak ve ulusu ‘temsil’in her iki anlamında da temsil ederek, ulusallaştırılmış hegemoni sentaksını kullanırlar. Hem yazarın ve okurun ‘biz’ini içine alan ulusal bir ‘biz’e hem de evrensel dinleyici kitlesinin ‘biz’ine atıfta bulunurlar” (Billig, 2002: 133). Bununla birlikte kimi zaman açık ama çoğunlukla gizli özne olarak kullanılan ‘biz’ zamiri ve hemen her manşetteki tamlamalarda yapılan ‘Türk’ vurgusu haberin yazarını, okuyucusunu ve kahramanını ortak bir kimlik içerisinde sarmalar; böylece okuyucu kendini yazarın belirlediği tarafla özdeşleştirmeye yönlendirilir.

Dördüncü olarak toplumun kullandığı ortak dili, söyleyiş kalıplarını, sosyal kurgulanmış imgelemleri ve kullandığı görsel imgeleri, birincil anlam parçacıklarını, sürekli tekrarlayarak toplumun mevcudiyetinin sürekliliğini sağlayan kolektif hafızayı diri tutarlar. “*Hamit Altıntop’un Ronaldinho modeli: Fenerbahçe maçında giydiği ay yıldızlı bayrağımızın bulunduğu kramponlarıyla*

dikkat çeken Schalkeli Hamit Altıntop, 'F.Bahçe karşısında Türk Bayrağı ile mücadele ederken gurur duydum. Türkiye'yi yüreğimle, kramponlarımla temsil etmenin gururunu yaşıyorum' dedi" (ek2) haberinin fotoğrafında olduğu gibi normal gözle fark edilemeyecek detay bir bölge öncelikle büyütülerek daha sonra da çizgilerle işaretlenerek, haber milli bir değer olan bayrak etrafında inşa edilmiştir. Diğer bir deyişle ulusların kolektif hafızalarında oluşan imgeler, ulusun varlığının devamı için birincil anlam parçacıkları olan görsel imgelemelere vurgu yapan gazeteler vasıtasıyla gündelik kullanıma sokulurlar.

2.2 İmgelerin Milliyetçi ve Modernleşmeci Toplumsal Muhayyilelere Dönüşümü

Bu bölümde gazetelerdeki haberlerin incelenmesinde kullanılacak olan imgelem (*imagination, muhayyile*) yada imge (*image*) kavramlarının detaylarına Cornelius Castoriadis (1998: 319-323)'in açıklamalarıyla girmek faydalı olacaktır. Muhayyile, imgelem ve de sosyal kurgulanan imgelem olarak ikiye ayrılabilir. İmgelem, bir bireyin dünyanın ve varlığın gerçekliğini akıl (*reason*) ve aklın işleme prensibi (*logos*) yoluyla dünya ve varlık insan için ne ifade eder veya insan 'reason' ve 'logos'a nasıl sahip olmuştur sorusunu sormadan oluşturduğu bir 'ruh', (*soul*), yada 'tin'dir. Burada logos Aristonun deyimiyile, *anthrôpos esti zoon logon ekhon*, insan aklın işleme prensibine sahip yaşayan bir varlıktır olarak açıklanır. Diğer bir deyişle aklın işleme prensibi insanın varoluşuna mündemiçtir; yüzünü ve varlığını insanda dil/lisan olarak belli eder. İnsan, aklının işleme prensipleri çerçevesinde kelimeleri ortaya koymaya başlayınca, icat edince, gerçeğin yada nesnenin bulunmadığı durumda en az nesnenin varlığı kadar keskin bir var oluşu zihninde de oluşturabilme kapasitesine sahiptir. İşte bu zihinde oluşturabilme kapasitesi imgelemdir. Diğer bir deyişle imgelem yada arzu ile karışık imgelem, *tasavvur*, nesnenin var olmadığı durumlarda da zihinde imge olarak oluşur ve bu zihin durumu kelimelerle kendini varlık dünyasında belli edebilir. Sokrates daha da ileri

giderek imgeleme nesnesi olmayan bir şeyi ifade edebilecek kadar geniş bir mana atfeder. Kant insanın tüm tasavvurlarını 'sezgiye' Derrida ise 'arzu'ya dayandırır. Birey olarak insanın imgelemi ister arzuya, ister sezgiye yada isterse de aklın işleme prensibine dayanıyor olsun, imgelemin mütecessimleştiği ve dolaşıma sokularak imge karşılığını bulduğu yer dil ve matbu alandır. Sözlü ve yazılı edebiyat toplumsal alanda hem insanların gündelik yaşamını yansıtması hem de insanlar tarafından tüketilerek ortak muhayyileleri ortaya çıkarması açısından sosyal kurgulanmış imgelemi oluşturmaktadır.

Ontolojik açıdan nesnelere, nispi olarak yerlerini alan isim ve kelimelere göre daha az tartışılırlar. İsimler ise görece içinde yer aldıkları cümlelere ve gramerin şekillendirdiği cümlelerin ifade ettiği düşüncelere göre daha az tartışılırlar. Kelimelerin düşünceye dönüşme noktasında farklı üst muhayyileler oluşur ve bu muhayyileler toplumda dönemsel ve mekansal olarak çeşitli düşünce kalıpları ve ideolojiler oluşturarak tartışmalı bir zemin oluşturur. Diğer bir deyişle sosyal kurgulanmış imgelemler kurgu, (*fictive*), hikayeleriyle diğer düşünceleri bastırarak cari hale gelir ve diğer düşüncelere nazaran daha az tartışılır. Bu çağda modernleşme ve milliyetçilik düşünceleri diğer ideoloji ve ütopyalara nazaran daha baskın ve az tartışılır bir biçimde toplumlarda kabul görmektedirler. Bu iki düşünce akımının hikaye kurgulamaları çok daha az tartışılan, gelişme ve kalkınma kelimeleri etrafında oluşur. Yazılı ve sözlü edebiyatın en yaygın ve sürekli kaynağı olan ulusal gazetelerde bu iki temel kelime zeka, güzellik ve fiziksel güç temalarında harmanlanarak haberler kurgulanır ve toplumun tüketimine sunarak milliyetçiliği ve modernleşmeyi olumlarlar.

Milliyetçilik ve modernleşme kavramlarını yurtdışında yaşayan Türk vatandaşlarının başarı haberleriyle anlamlandırma ilişkisi üç farklı biçimde kurgulanabilir. Bu üç yaklaşım biçimini Stuart Hall "yansıtmacı, niyetçi ve inşacı" (Cobley, 2001: 3) olarak isimlendirmektedir. Gazeteler bu vatandaşları temsil

ederken, yansıtmacı yaklaşıma göre, yaptıkları haberlerin anlamı gerçek dünyadaki kişi yada olaydan kaynaklandığı noktasından başlatılır. Milliyetçilik ve modernleşme kavramlarının ulusal gazetelerdeki haberlerle temsiliyet biçimlerini bir dizi haberde oluşan öykü ve karakter biçimlerinin yurtdışındaki gerçek hayattaki vatandaşların yaşamlarıyla birebir yansıtılıp yansıtılmadığını izlenerek bulunabilir. Ancak bu çalışmaya konu olan haberlerin kahramanlarıyla birebir görüşüp haberdeki temsiliyetlerinin doğruluğunu teyit etmek bu çalışmanın fevkindedir. Niyetçi yaklaşımda ise haberi yapan gazeteci ve düzenleyen editör ön plana alınarak bir inceleme yapılır. Bu yaklaşımda gazeteci ve editör haberi şekillendiren ve buna göre temsil mekanizmaları kurduğu öngörülür. Bu çalışmada kullanılan haberlerin editörleriyle de görüşülmemiştir. Cornelius Castoriadis'in 'sosyal kurgulanmış imgelemleri' açıklamasına çok yakın görünen ve bu çalışmada kullanılan üçüncü, inşacı, yaklaşıma göre haberle birlikte anlam, ne üreticide, editörde ne de temsil edilende, kahramanda ortaya çıkar. Bunların yerine anlam toplumsal temsiliyet sistemi içerisinde anlam, karmaşık ama gündelik hayatla eşgüdümlü oluşan muhayyile ve imgelemlerle toplumsal olarak inşa edilirler.

2.3 Milliyetçi ve Modern Ulus İnşasında Doğu ile Batı Arasında Retorik Bir Konumlandırma

Sosyal kurgulanmış imgelemlerin gazetelerdeki temsil edilmiş şekillerinin ayrıntılarına girilecek olursa çok ve çeşitli işlevsel özellikleri ortaya çıkartılıp kavranabilir. Temel özellik olarak gazetelerdeki oluşturulan imgelerle bir *topos*, yani retorik bir mekan oluşur, haber ve haberin temellendirilmesi bir mekana hasredilerek yapılır. Bu temellendirme içerisinde ulusun sınırlarına ve öteki uluslardan farkına dair kalın çizgiler küçük ve bayağı sözcükler aracılığıyla yurt olarak imlenerek yada işaretlenerek gizli veya açık bir şekilde gündelik dolaşıma sokulur. Billig (2002: 127)'in örneklendirmesiyle anlatacak olursak "bir evde,

evin sakinlerinden birinin diğere ‘mutfakta’ dediğini düşünün. Konuşmacı mahallelerinde yüzlerce başka mutfağın bulunduğunu bilmektedir. Ancak bu bağlama uygun düşen sadece bir mutfak vardır.” Her bir gazete, aynı haberi veya ortak konuyu işlerken farklı kelime dizimleriyle birbirleriyle çatışan farklı düşünce temsilleri ortaya koyarak ve milliyetçiliğin özü itibariyle “bir münakaşa geleneği olması”na (Shotter, 1993: 200) rağmen haberlerin verildiği ulusal mekândaki halkın, yani ‘bizim’ gerçekliğimizi sorgusuz sualsiz kabul eder ve ‘evren’ ‘evin’ sınırları içerisine çekilir. Türk modernleşmesi ve milliyetçiliği önceki bölümlerde ifade edildiği gibi toplumun yönünün Batı medeniyeti olarak toplumsal bir şekilde inşa edildiğinden ve Doğuyu unutturacak miktarda Batıya nazaran az, bu azlık içerisinde de Türkiye’nin Doğudakiler için bir örnek teşkil ettiğine dair haberler yapıldığı görülmüştür. Diğer bir deyişle toplumsal algı Batıya angaje olduğundan ulusal gazeteler Batıda yaşayan Türk vatandaşlarının başarı hikayelerini Doğu toplumlarında yaşayan Türk vatandaşların başarı hikayelerinden hem niceliksel hem de niteliksel olarak çok farklı vererek yurt *toposunun*, vatandaşların zihinlerinde, Batı yönlü Doğu ile Batı arasında konumlanmasına katkıda bulunur. Bu çalışmaya konu olan toplam 216 haberin sadece, 4’ü Japonya, 1’i Kazakistan, 3’ü Afganistan, 1’i Uganda, 2’si Pakistan ve 1’i Arjantin olmak üzere, 12’sinin Batı dışı toplumlarda yaşayan Türk vatandaşlarının başarılarını konu aldığı görülmüştür. Bu çalışmanın ekler kısmında örneğini bulacağınız “*O artık Uganda’da Yaşayacak: Uganda’da bir Türk kıızı*” (ek3), “*Mehmetçik farkı*” (ek4), “*Türkiye’nin Gücünü görmek için Kabil’e gitmelisiniz*” (ek5) ve “*Hayrullah’ın günü: Afganistan Uluslar arası Güvenlik ve Yardım Kuvveti(ISAF) Komutanı Korgeneral Ethem Erdağı komutasındaki Türk birliği, Afgan Halkının her ihtiyacında Afgan halkının yanında oluyor*” (ek6) örnek haberlerinde görüldüğü gibi Batı dışı toplumlarda yaşayan Türk vatandaşlarının bu ülkeleri güvenlik, eğitim, sağlık gibi konulardaki hizmetleriyle nasıl kalkındırmaya ve geliştirmeye çalıştıklarının hikayeleri haberleştirilmektedir. Bu dört örnek haberde Korgeneral Ethem Erdağı ve ODTÜ mezunu Meltem Yaşar çevresinde kurgulanmıştır. Uganda’da

bir turizm şirketinde çalışan Meltem Yaşar'ın, muhabirin: “*Sadece turizm değil yani. Bir bakıma insanlara sosyal yardım için gidiyorsunuz...*” sorusuna karşılık: “*Evet tamamen öyle. Orada bir çok yetim bulunuyor. Ortaklarımızdan bir tanesi de gelen turistlerden topladığı paraları, yetimlere bakan ailelere ulaştırıyor Aslında daha çok para şeklinde değil ama kullanılacak temel ihtiyaçlar şeklinde oluyor. Mesela biz bir gün, pirinç aldık bir yerden toplu halde ve bu aileleri dolaşarak pirinçleri dağıttık.*” şeklindeki cevabı Batı dışı toplumlara Türkiye'nin ulusal gazetelerden bakış açısının ve Türk toplumunda oluşan sosyal imgelemin onlara yardım edecek kadar ilerlemiş ve kalkınmış olmanın vurgusunu içermektedir. Ulusal basındaki bu kendini Doğuya göre konumlandırma imgelemi nitelik olarak ülke insanına, bazı toplumlara göre üstün, daha ileri ve kalkınmış olmayı hatırlatır. Ancak nicelik olarak bu hatırlatma, Batıya göre kendini konumlandırma haberlerinin sayısına nazaran oldukça az olduğundan Türk toplumunun konumunun Batıya yakın ve yüzü dönük olma durumunu olumlamaktadır. Durumu bu çalışmanın milliyetçilik bölümünde kısaca incelenen Ernest Renan (1990)'ın 'unutmayı hatırlamak' düşüncesiyle özetlersek; Türkiye'de kurulan milli kimlik geleneksel olanın Doğulu, *inferno* ve ikincil olarak işaretlenip ötekileştirilerek unutturulmasını gerektirir. Bununla birlikte hatırlanması ve hatırlatılması gereken ise saf Batılı olanın değil Doğuda yaşıyor olan Türk vatandaşlarının Batılı bir bakışla kendi Doğusundaki toplumlara dair sosyal kurgulanmış imgelemlerdir. Hatırlama ve unutma fiilleri bu tür haberler vasıtasıyla ulusal gazetelerce yapılmaktadır.

Türkiye'deki *topos*.yani retorik mekanın Batı ile olan ilişkisel sınırına dair inşa edilmiş sosyal imgelemler ise Doğununkinden çok farklı ve yoğundur. Bu çalışmaya konu olan 216 haberin 204'ü Batılı devletlerde yaşayan Türk vatandaşlarının hikayelerini kapsamaktadır. Bu haberlerde ortaya çıkan sosyal imgelemlerin birçok farklı özelliğine şahit olunabilir.

Birinci olarak Türk toplumunun son iki yüz yılda Batıyla olan ilişkisi modernleşme kavramı üzerinden kurulduğundan genel söylemin “her zaman

Batıyla rekabet edebileceği varsayılan bir 'biz' tahayyülü ile hareket ettiği, bu tahayyülle kendileri ve başkaları hakkında fikri arayışları sürdürdüğü, böylece batılılaşma sürecine ilişkin sadece kendilerine dayatılan isteklerle değil, içsel taleplerle hareket ettiği" (Çiğdem, 2002: 69) düşüncesini merkeze aldığı iddia edilebilir. Bu çalışmanın modernleşme bölümünde değinildiği gibi Batı kendi öznesini kibirli, tahammülsüz ve kendini olduğundan büyük gösteren rasyonel bir temaya oturtup diğer tüm öznelliklerin yetersiz, parçalanmış ve bağımlı öznellikler olduğunu açıklayarak kendi birliğini ve homojenliğini ilan etse de, bu çalışmaya konu olan gazete haberlerinde vurgulanan kişilerin başarılı olma temaları, Türk toplumunun temsilcileri haline getirdikleri bu kişilerin dolayısıyla da Türk toplumundaki her bir bireyin istedikleri taktirde yetersiz, parçalanmış ve bağımlı öznellikler olmaktan çıkıp Batılı öznenin rasyonel alanında yaşayabileceğini ispatlamaya yöneliktir.

İkinci olarak Batı Jones Fabian (1983)'ın dediği gibi kendisiyle diğer toplumlar arasında "ideolojik bir zaman algısı" yaratmış olsa da ulusal gazeteler bu haberlerde kurguladıkları sosyal imgelemlerle Türkiye'deki topluma eğer arzularlarsa kendilerinde Batılı toplumlar gibi yaşayabilecekleri potansiyellerinin olduğu örneklendirerek Batı ile olan zamansal farklılığın giderilip onlarla bir "türdeş zaman" (Chatterjee, 1993: 25) içerisinde yaşanabileceğini göstermeye çalışır. Batının modern kurumlarında, NASA, hastaneler, parlamentolar, spor kulüpleri, bilim çevreleri, okullar, üniversiteler..., çalışabiliyor olmak ve başarılarla imza atmak bu haberlerin kurgulama biçimleriyle birlikte Batılı olmanın bir ölçütü ve göstergesi haline gelmiştir. Ulusal gazeteler bunu Türk modernleşme hareketine, gidilecek yada ulaşılabilecek hedefin ne olduğunu işaret ederek aynı zamanda bunun nasıl olacağını da göstererek yapmaktadır. Bu gösterim aşamasında kurgulamış olduğu sosyal imgelemlerle Batıda yaşayan bir Türk vatandaşının başarısının bir hedef olarak Türkiye'de yaşayan vatandaşlar içinde kabul edilebilir, izlenebilir ve yaşanabilir olduğu imasını okuyucularının zihinlerinde oluşturmaktadır.

Daha geniş bir biçimde açıklayacak olursak, Bu haberlerin sağlamış olduğu simgesel ve anlatıma ilişkin kaynaklar ve bizatihi haberlerin kendisi sosyal hareketliliğin devamını sağlamakta ve varlığını devam ettirmekte hayati bir öneme sahiptir. Bunlar kimlik oluşumunun, toplumsallaşmanın ve toplumsallaşmanın hangi yönde ve de hedefte olacağına dair ciddi referanslar ve bağlılık kodları oluşturmaktadır. Amerika'da veya herhangi bir Batılı ülkede yaşayan bir vatandaşımızın başarı hikâyesi yurt içinde yaşayan vatandaşlarımız için referans ve örnek alınacak bir imge haline gelmektedir. Buradaki bağlılık kodları ise Batı medeniyetinin ideal olduğuna dair inançlar doğrultusunda ideal olanın gerçekleştirilebileceğine yani Batı medeniyetine ulaşılabilirliğine dair arzulardan oluşmaktadır. Bu arzuyu gerçeklemek için bu tür haberlerde tartışmasız olarak vurgulanan üç temel öge zekâ, bedensel güç ve güzelliştir. Bu haberlerin kahramanlarının başarılarını ya zekâlarına ya güçlerine ya da güzelliklerine bağlayarak, haber metin yazarları, haber okuyucularının bir cemaat olarak algılandığı şimdiki modern dünyada her bir okuyucu bireyin ve aktörün kendisine ortak bir kültürü, duyguyu, cemaati ve icraatı paylaştıkları hissini vermektedirler.

Bir sosyal hareket, özellikle de modernleşme ve milliyetçilik hareketi, yalnızca inançlar, eylemler ve aktörler bütünü değil aynı zamanda olayların hikâyeleştirildiği bir gerçeklik algısı niteliği taşıdığından bu haberler halk için çok önemli kültürel bir repertuar veya söylem oluşturmaktadır. Söylemsel pratikler olarak konuşmanın ve haber algısı yaratmanın sosyal hareketler içindeki rolünün modernist milli bir kimlik oluşumunu sağlamada yoğun bir faydası olduğu söylenebilir. Ulusal basında çıkan bu tür haberler aracılığıyla, hâlihazırda modern bir dünyada yaşanabileceği ve modern bir dünyanın içinde yer almanın ulusal olarak mümkün olduğu iması yalnızca metinsel olmaktan çıkar ve okuyucunun zihninde başarılı olan haberin kahramanı adı, duygusu, somut davranışı olan canlı bir imge olarak dalgalanır. Bu canlı imge aslında ya

güzelliği ya fiziksel gücü veya zekâsıyla Batılı olmanın, Batılı olurken de milli kalmanın başarılabilirliğinin vatandaşlara bir örneği olarak kurgulanmaktadır bu haberlerde. Örneğin, “*Kahraman Türk’e Almanya’da madalya*” (ek7) haberinde ‘insan yaşamını kurtaran 75 kahraman’ için Bavyera’da düzenlenen ödül töreninde üç yaşındaki bir çocuğu ve bir Almanı nasıl kurtardığı sorulduğunda ‘Eşref Kayalı adlı Türk’: saldırganı ‘*kurt kapanı dediğimiz sistemle yakaladım*’ diye cevap vermiştir. Haberde, ulusal sporumuz olan güreşte kullanılan bir tekniğin bir Alman ve torununu kurtarmada ön plana çıkarılması bu minvalde okunabilir. Bu durumu açıklayan bir diğer örnek 06.07.2005 tarihinde altı ulusal gazetenin ikisinin manşetinde diğerlerinin de ilk sayfalarında yer alan Amerika Birleşik Devletlerinde dolandırıcılık yapan bir Türk çeteye dairdir. “*Floş Royal: El çabukluğu marifet. Liderleri kadın beş Türk, ünlü Las Vegas Kumarhanelerinden Tophane usulüyle iki milyon dolar kaldırdı... Casino Kasalarını ‘tırnakladılar!...*” (ek8). Bu haberde Batının en ‘gelişmiş ve modern’ kumarhanelerinin Türkiye’de yerel bir usul olan ‘Tophane izbelerinde’ yapılan ‘tırnaklama’ tekniğiyle nasıl ‘şark kurnazlığıyla’ dolandırıldığını, adi bir suçmuş gibi anlatmak yerine, ‘Türk zekasını’ (ek9), (ek10) (ek11), (ek12), (ek13) öven müstehzi bir şekilde vermeleri en modern mekanlarda dahi Türklerin istedikleri taktirde Doğulu zekalarıyla yada kurnazlıklarıyla birlikte yaşayabileceklerinin ima edildiği iddia edilebilir.

Bu haberlerde ortaya çıkan sosyal imgelemin **üçüncü** önemli özelliği ise haberin hikaye kahramanının ait olduğu toplumun hikayesiyle örtüştürülmesidir. Modern bireyin kendi hayat hikâyesinin toplumsal algı ve bilinç dâhiline-ki bu bilinci oluşturan en önemli araçlardan biridir yazılı medya- girebilmesi için bu hayat hikâyesinin ana gelişim çizgilerinin bireyin içinden çıktığı ulusun modernleşme hikâyesinin ana çizgileriyle paralelliklere sahip olması gerekmektedir. “*Tunceli’den Harvard Üniversitesi’ne*” (ek1) haberinde olduğu gibi Türkiye’nin en az gelişmiş imalı şehirlerinden birinden doğan bir Türk vatandaşı Batının en gelişmiş okullarından birinde evrensel bir başarı

hikâyesinin kahramanı olması, muasır medeniyet seviyesine çıkmayı düşleyen bir toplumun hikâyesiyle çok güzel paralellikler gösterir ve dolayısıyla toplumun bilincinin sosyal inşasında örnek göstergeler yada imge yapıtaşlarından biri haline gelir. Diğer bir deyişle bu kişiler “*Maçtan önce Anne Duası Aldı: Amerikan Profesyonel Basketbol Ligi’nde (NBA) Basketbol yaşamını sürdüren Mehmet Okur, All Star maçında Türkiye’nin Gururu oldu*” (ek14) haberindeki gibi bir yandan Batının modern spor kurumlarından birinde başarıyla mücadele ederken diğer yandan da Doğulu bir gelenekten geldiğini anne duası olarak unutmamalarıyla ön plana çıkmaktadırlar.

Dördüncü temel özellik ise bu haberlerdeki vurgulanan kimliklerin hikaye kahramanlarının geleneksel tipler gibi cahil, lüks düşkün ve bencil olmayıp bilgisini becerisini ve yeteneklerini ailesi, vatani ve dünya için kullanmayı bilen evrensel fedakar tipler olarak kurgulanmalarıdır. 2005 yılında Alman ve Türk milli futbol takımları arasında paylaşılamayan gurbetçi oyuncu Nuri Şahin’in dönemin gazetelerinde Alman Milli Futbol takımında oynamayı ret eden “*Ben Türküm, Türk kalacağım*” (ek15) ve 09.08.2005 tarihli Stargazete’de Nuri Şahin’in teknik direktörü Bert van Marwijk’in ‘Kendine güvenli ve iyi oynadı. Şımaran biri de değil’ sözlerini haber yaparak ‘mütevazılığını’ vurgulaması bu minvalde okunabilir.

Sosyal imgelemlerin inşasındaki **beşinci** önemli özellik ise ulusal gazetelerin siyasi ve toplumsal olarak farklı milliyetçilik ve modernleşme algıları olmasına rağmen yurt dışında yaşayan Türk vatandaşlarının haberlerini bu vatandaşların başarıları üstüne ortak bir dille hikayeleştirerek inşa etmeleridir. Bilindiği üzere Batılı olmanın yolu hep “kravat takmak, sakal ve bıyık tıraşı olmak, tiyatroya ve balolara gitmek, dans etmek, el sıkışmak, şapka takmak, Klasik Batı Müziği dinlemek” (Göle, 2002: 67) gibi daha çok kozmetik öğeler üzerinden anlaşılmaya çalışılmış, farklı düşüncedekilerin farklı zamanlarda zıt yorumlar ürettiği bir “simgesel sermaye” (Bourdieu, 1984) alanı üzerinden

tartışılmıştır. Ancak ulusal basındaki bu tür haberler “modern bir yurttaş” olmak için şimdiye kadar sosyal bilimlerde tartışılan “Batı tarzı davranış yaşam ve söylem biçimini başarmak zorunluluğu” (Göle, 2002: 32) ile ilgili değildir. Bu haberlerde oluşan veya oluşturulan imgeler Batının teknik gelişmelerini takip edebilecek, yukarıda belirtildiği gibi fiziksel güç, zekâ ve güzellik gibi potansiyellere sahip olduğu düşüncesini ulusal basındaki tirajı 100.000 üstünde olan tüm ve tirajı 100.000’in altında olan bazı gazetelerce tartışmasız bir şekilde bu tür haberlerin veriliş şeklini tekilleştirmektedir. Kısaca ulusal basınımızın bu tür haberleri verirken ortak bir bilinç çerçevesinde hareket ettikleri söylenebilir.

Fakat diğer yandan, makro planda Türkiye’de modernliğin kendi desenini bir bütün olarak oluşturamadığı iddia edilebilir (Göle, 2002: 8). Bu coğrafya üzerinde yaşayan herkesçe aynı şekilde karşılanmadığı, anlaşılmadığı ve karşı çıkıldığı da çok rahat ifade edilebilir. Ancak bu haberlere içkin olan şey istenirse modern olunabileceğinin potansiyellerinin Türk vatandaşında mündemiç olduğu ve bunların sanat, bilim, spor ve güzellik yarışmalarında gösterilebileceği düşüncesidir. Bu düşünce üzerine oturan desenin netliği ulusal basında çıkan haberlerin bilincini oluşturduğudur. Bu bilinci tamamıyla modern bir spor dalı olan buz pateni yarışmalarında 2006-2007 yılları arasında Türkiye’yi uluslararası alanda görünür kılmaya başlayan patenci Tuğba Karademir’in ulusal gazetelerdeki haberleştirilme şekillerinde daha net görülebilir. Tuğba Karademir buz patenindeki yeteneğini aslen yaşadığı ülke olan Kanada’da çalışarak kazanmıştır. Bütün yarışmalarda Modern Batı Müziği ve danslarıyla gösterisini sunarak yarışmıştır ve dans hocası da bir yabancısıdır. Bu yarışma yeteneğinde, kısacası, ‘potansiyeli’ hariç Türkiye’nin herhangi bir katkısının olduğu söylenemez. Buna rağmen ulusal gazetelerin bir çoğu Avrupa şampiyonasında ‘10. olma başarısını’ farklı şekillerde de olsa ulusal gündeme taşımışlardır. Görece muhafazakar olan Zaman gazetesi Tuğba Karademir ile ilgili haberinde (ek16) patencinin siyah ve bütün bedenini kapatan bir kostümlü fotoğrafını kullanırken Hürriyet gazetesi haberinde (ek17) derin dekolteli ve mini

etekli bir fotoğrafını kullanmayı tercih etmiştir. İki farklı düşünceye sahip gazetenin bu haberdeki farklılığı az önce bahsedildiği gibi her iki tarafın batılılaşmadaki unsurları kozmetik bir perspektiften algılayıp yansıtmalarına rağmen bir ‘Türk kızının’ Avrupa 10’unculüğünün bir ‘başarı’ olduğu algısı üzerinde ittifak etmeleridir. Buna ek olarak muhafazakar gazetelerin inşa ettiği haberler tek taraflı olarak da Batıdaki başarıları olumlayan bir yapı içindedir. Örneğin, Yeni Şafak gazetesi “*Türkiye’de okuyamadı İngiltere’de birinci oldu: Türkiye’de başörtülü olduğu için okuyamayan Tuğba, İngiltere’nin başkenti Londra’da özel bir davetle öğrenim gördüğü Liverpool Üniversitesi Genetik Mühendisliği Bölümü’nden birincilikle mezun oldu*” (ek18) haberi Türkiye’deki artık kadim denilebilecek başörtüsü sorununu işliyor gibi görünse de habere konu “*Tuğba Yumak adlı Türk kıızı*”nın modern bir bilim olan genetikten birincilikle mezun olarak başarılı olmasını daha çok vurgulamıştır. Bu çalışmanın modernleşme kısmında söylendiği gibi radikal sağ ve sol gazeteler hariç ulusal bazda yayın yapan tüm gazetelerde “sosyal yapının şekillenişine ayak uydurarak yapısal olarak zaman zaman değişimler görülse de” (Göle, 2002: 10) Batıda başarılı olma noktasında Türk toplumuna tek bir Batı ve modernleşme toplumsal imgesi inşa ettikleri açıktır.

Altıncı özellik ise yurt dışındaki Türk vatandaşlarının başarılarının yaşadıkları ülkede ve bazen dünyanın her yerinde de gündeme oturdukları ve “tarihe geçtikleri” algısını oluşturmaktadır. “*Dünya bu 4 Türk’ü konuşuyor: ABD’de görev yapan 4 Türk doktor, başarılarıyla dünyanın konuştuğu isimler haline geldi !*”¹; “*Tıpta devrim yaratacak ameliyata hazırlık: Dünya çapında tanınan ve bilim âleminde bütün ameliyatları dikkatle izlenen Profesör Dr. Haluk Deda, dünya tıp tarihine geçecek ve devrim yaratacak büyük bir ameliyata hazırlanıyor*”²; “*Real Madrid’li Kerem Tunçeri tarihe geçti*”³; “*Osmanlı bu kez podyumu fethetti: ÜNLÜ Türk modacı Atıl Kutoğlu’nun New York Moda Haftası*

¹ <http://www.aksam.com.tr> 26.06.2006

² <http://www.aksam.com.tr> 05.10.2005

³ <http://www.zaman.com.tr> 26.06.2007

*kapsamında Osmanlı estetiğiyle Rock'n Roll'u buluşturduğu 'Ottomania' isimli defilesi New Yorklu moda çevrelerini fethetti*⁴; *"Osmanlılar New York'ta"*⁵ nevinden haberler bu çalışmanın milliyetçilik kısmında bahsedildiği gibi ulusal 'iyi' ile uluslararası 'iyi' arasında benzeşim kuran ve 'tarihe' geçen bu vatandaşlar tam da ulusların ancak uluslar arasında var olabileceği alan üzerinde bir kimlikle inşa edilmektedirler. Ancak burada şunu belirtmek gerekir ki başka milletlerin ve tüm dünyanın bilincinde belirlediğimiz bilincinin Türkiye sınırları içinde oluşturulması ulusal basında çok abartılarak verilmektedir. Atıl Kutoğlu'nun yukarıda haberi verilen defilesi Amerika Birleşik Devletleri basınından sadece *New York Times'ta*; *"Müşterilerinin çoğu Alman olan Türk asıllı modacı"*⁶ olarak tek cümleyle geçmiştir.

Bu tür haberlerin **yedinci** özelliği ise hâlihazırda oluşmuş olan modernliğin kültürel programı olan "modern insanı batılılaşmış insana eşitleme" (Göle, 2002: 30) çabasını örtük yada açık bir şekilde okuyucuya sunmaktır. Bu haberlerde örtük şekilde vurgulanan; istenirse var olan zekâ, fiziksel güç ve güzellik gibi potansiyeller vasıtasıyla Batılı olunabileceği hatta Batıdan daha Batılı olunabileceği ve bunun başarılabilirliği düşüncesi belki de ideolojisidir. Örneğin *"Danimarka'nın eğitim paketi Türk kızı İlkay'dan: Danimarka'da yeni yürürlüğe girecek 104 maddelik Eğitim Reformu Paketi, Türk kızı İlkay Yüksel tarafından revize edildi. Yeni pakette, meslek lisesi mezunlarına eğitimde kolaylık sağlanması gibi uygulamalar var"* (ek19) haberi istenirse Batılı bir ülkenin modern eğitim sisteminin dahi bir 'Türk kızı' tarafından geliştirilebileceği imasını taşımaktadır. Zaman gazetesinin 25.05.2007 tarihli *"Türk polisinden FBI'a telefon dinleme dersi: 'Teknik takip' adı verilen telefon dinleme ve izleme yöntemlerini kullanarak başarılı operasyonlar yapan Türk polisi, deneyimlerini FBI ajanlarına aktardı..."* haberi de bu minvalde okunabilir.

⁴ <http://www.tercuman.com.tr> 12.09.2005

⁵ <http://www.hurriyet.com.tr> 12.09.2006

⁶ <http://www.nytimes.com> 18.09.2006

2.4 Sosyal İmge İnşasında Güzellik, Fiziksel Güç ve Zeka

Milliyetçi ve modernist sosyal imge inşasında ulusal gazetelerin haberlerini güzellik, fiziksel güç ve zeka temalarını yoğun bir şekilde kullandıkları bu çalışmanın bundan önceki bölümlerinde bahsedilmiştir. Bu üç tema için insanın bedensel ve ruhsal yapısında objektif “gizli öz”ler olarak var olduğu ancak ölçülebilmelerinin alabildiğine sübjektif oldukları söylenebilir. Ulusal gazetelerdeki haberlerin bu temalar etrafında çoğunlukla inşa edilmelerinin nedeninin bu temaların objektif varoluşlarına ama sübjektif ölçülebilmelerine bağlı olduğu iddia edilebilir. Çünkü bir insanın yada toplumun güçlü, zeki ve güzel oldukları yargısını oluşturmak, bunları ölçecek olanların çoğunluğunun yada çoğunluğun yargısını ve bilincini şekillendiren genel geçer imgelemler vasıtasıyla bu temaların sübjektif ölçü alanından objektif olanına geçirilmesiyle oluşturulabilir. Bundan önce bahsedildiği gibi bir toplumun milli potansiyelleri olduğu ve bu potansiyellerin ölçüm yerinin ise Doğu ile Batı toplumlarının eşitlendiği ve eşzamanlı olduğu bir modern alan üzerinden, ulusal gazetelerin inşa ettiği imgelerle vurgulanmaktadır.

Ulusal basındaki bu imgelemlerin Türkiye’deki tarihi Tanzimat döneminden bu yana çıkan hemen tüm gazetelerde uluslararası alanda, Kurtdereli Mehmet, Adalı Halil, Keriman Halis Ece ve diğer birçoklarının Avrupa’da ‘görücüye’ yada ‘ölçüme’ çıkıp elde ettikleri başarıların ulusal basında günlerce yer bulmasına dayanmaktadır.

2.4.1 Güzellik

31 Temmuz 1932 yılında Belçika’da düzenlenen yarışmada dünya güzeli seçilen Keriman Halis Ece’nin, Ece soyadı yarışma sonrasında bir taltif olarak Atatürk tarafından verilmiştir. Atatürk’ün bu başarı üzerine Cumhuriyet

gazetesine verdiği demeç incelendiğinde basında kurulan sosyal imgeleme nasıl bir topos yaratılmaya çalışıldığı dolayısıyla da bu çalışmanın kapsamı daha iyi anlaşılacaktır:

“Türk ırkının necip güzelliğinin daima mahfuz (**öz**) olduğunu gösteren dünya hakemlerinin (**ölçü**) bu Türk çocuğu üzerindeki hükümlerinden memnunuz. Fakat Keriman, hepimizin işittiğimiz gibi, söylemiştir ki, o bütün Türk kızlarının en güzeli olmak iddiasında değildir (**mütevazılık**). Bu güzel Türk kızımız, ırkının kendi mevcudiyetinde tabii olarak tecelli ettirdiği güzelliğini, dünyaya, dünya hakemlerinin tasdikeyle tanıttırmiş olmakla, elbette kendini memnun ve bahtiyar adetmekte haklıdır.

Türk milleti, bu güzel çocuğunu, şüphesiz samimiyetle tebrik eder. Cumhuriyet gazetesi, bu meselede (**hikaye**), Türk ırkının diğer dünya milletleri içinde mümtaz olan asil güzelliğini göstermek teşebbüsünü takip etmiş ve bunu dünya nazarında muvaffakiyetle intac (**imgeleştirmek**) etmiştir. Ondan dolayı bittabi bu vesile ile de takdir ve tebriklerimize hak kazanmıştır.

şunu ilave edeyim ki, Türk ırkının dünyanın en güzel ırkı olduğunu tarihi olarak bildiğim için, Türk kızlarından birinin dünya güzeli intihap olunmuş olmasını, çok tabii buldum. Fakat Türk gençlerine bu münasebetle şunu tahattür ettirmeyi lüzumlu görüyorum: Müftehir olduğumuz tabii güzelliğinizi fenni tarzda muhafaza etmesini biliniz ve bu yolda bir tekamülün (**kalkınma**) müdemadi tahakukunu ihmal etmeyiniz. Bununla beraber, asıl uğraşmaya mecbur olduğunuz şey, analarınızın ve atalarınızın oldukları gibi, yüksek kültürde ve yüksek fazilette dünya (**Bati**) birinciliğini tutmaktır. (Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri I-III, 1981: 92-93)

Bir öz olan güzellik Doğulu mütevazılık hasletiyle birlikte Batılı ölçüler içerisinde ölçeklendirilip ulusal basında hikayeleştirilerek sosyal bir imge inşasıyla ulusun bilincine sokulmaya çalışılmıştır.

2004 yılında Japonya’da yapılan bir güzellik yarışmasında ilk on’a kalan Nihan Akkuş adlı bir bayanla; *“Japonların yeni gözdesi Nihan Akkuş: Japonya’yı fetheden futbolcu İlhan Mansız’ın ardından Nihan Akkuş da, Uzakdoğuluları büyüledi.”* (ek20), ve 2002 yılında Dünya güzellik yarışmasında birinci olan Azra Akın ile ilgili haberler 1932 yılında başlayan güzelliğin sosyal imge inşasının bu gün de devam ettiğini göstermektedir. Ancak son dönem güzellik yarışmalarında başarılı olan ‘Türk kızları’ ulusal basındaki haberlerde Keriman Halis gibi “piyano çalması”, “iyi yemek yapması”, “dikiş dikmesi” ve “Fransızca bilmesi” gibi Doğu ve Batıyı aynı anda barındıran özellikleri vurgulamaktan ziyade Doğulu herhangi bir özelliği olmayan Batılı özellikleriyle ön plana çıkarılmaktadır. *“Son Kraliçe Merve: Star TV’nin yarışmasına Ankara’dan katılan Merve, basketbol ve voleybol oynuyor, mücevher tasarımı yapıyor. Latin danslarını seven Merve Büyüksaraç, yarışmada birinci olduktan sonra resim yeteneğiyle de dikkat çekmişti.”*⁷ Bununla birlikte haberdeki konu bir Türk kızı olduğunda, son dönemlerde; *“Nurgül Yabancı Basının Gözdesiydi: Nurgül Yeşilçay, Cannes’da basının gözdesi oldu. Fatih Akın ‘Nurgül kırmızı halıya çok yakışıyor’ derken, çıkan dergilerde ‘Ne Asia (Argento) ne Angelina (Jolie), kırmızı halının en seksi yıldızı Nurgül’dü (Yeşilçay).’ yazıyordu”*⁸ haberinde olduğu gibi cinselliğin de vurgulandığı görülmektedir.

2.4.2 Fiziksel Güç

Fiziksel gücün milliyetçi ve modern sosyal imgelem inşasında ne kadar önemli olduğunu belirtmek için Atatürk’ün sözleriyle başlanılacak olunursa:

⁷ <http://www.milliyet.com.tr> 27.09.2007

⁸ <http://www.hurriyet.com.tr> 29.05.2007

“...Bu kadar mühim olan spor hayatı, bizim için daha mühimdir. Çünkü ırk meselesidir. Irkın ıslah ve küsayişi meselesidir ve hatta biraz da medeniyet meselesidir. ... Yalnız görüyorsunuz ki, tarihlerde cihan hakimi olmuş koskoca Türk milletine, bugünkü neslimiz varis olduğu zamanda, bu koca milleti biraz zayıf, biraz hasta, biraz cılız bulmuştuk. Efendiler, gürbüz, yavuz evlatlar isterim” (Atatürk’ün Söylev ve Demeçleri I-III, 1981: 242-246).

Fiziksel gücün modern dünyada ölçüldüğü yerler artık savaş meydanları değil milletlerin birbirleriyle yarıştırdığı ve kurallarının sadece Batılılar tarafından belirlendiği spor müsabakalarıdır. Spor alanında başarı sağlamak ulusun ancak uluslar arasında varlığını bulabildiği bir ortamda ulusun devamlılığını ve gücünü gösterebilmek için olmazsa olmaz bir araç haline gelmiştir. Bu araç özellikle ulusal basın spor sayfalarında, halkın ulus zihninde başarı haberleriyle kendilerinin diğer milletlerle yarışabilecek ve onları alt edebilecek kadar güçlü ve becerikli olduğu bilincini yaratmaya çalışır. Çünkü “Spor sayfaları ağırlıkla erkekler tarafından zevk için okunmaktadır. Bu sayfalar, devletin vatandaşlarını, özellikle de erkek vatandaşlarını ‘millet olma’ uğruna büyük fedakârlıklarda bulunmaya çağırdıkları olağanüstü kriz zamanları için bayağı provalar olarak görülebilirler” (Billig, 2002: 21) Hemen her gün spor gazetelerinde onlarca başarı haberi yer almasına rağmen bu çalışmanın teorik çerçevesi dahilinde burada sadece spor yaşamını yurt dışında sürdüren Türk vatandaşlarının haberleri incelenecektir.

Fiziksel güçle ilgili inşa edilen ulusal basın haberlerindeki en temel özellik, güzellik haberlerinde diğer milletleri ‘büyülemek’ kelimesiyle cisimleşirken, ‘fethetmek’ kelimesiyle karşımıza çıkmaktadır. Spordaki başarıların ölçüsü her ne kadar Batılılar tarafından konulmuş olsa da sporda, onları yenmek son üç yüz yıldır ağır yenilgilerle aşağılanmış bir milletin yeniden fethedebileceğine dair imalarla dolu bir kelime seçimiyle inşa edilmektedir imgelemler. Örneğin “*Anderlecht Türk gibi Güçlü!: Serhat’lı Anderlecht, Belçika Ligi’ndeki ilk maçında La Louviere’yi 6-0’la geçerken, basın 2 gol atıp 1 asist*

yapan, milli oyuncumuza övgüler yağdırdı. Le Soir, 'Anderlecht Türk gibi güçlü' başlığını atarken, Serhat'ın gönülleri fethettiğini yazdı" (ek21) haberinde güç ve fetih kelimelerinin yan yana gelmesi manidardır.

Fiziksel güç ile ilgili inşa edilen imgelerin bir diğer özelliği ise yurt dışında mücadele eden Türk sporcularının hem kendi muadilleri olan sporcular kadar güçlü olmalarını, "Yıldıray Baştürk Almanya'nın en kaliteli 5'inde" (ek22), "Nuri Şahin, dünya devleriyle yan yana" (ek23) hem de mücadele ettikleri ülkelerin spor basınında sürekli gündemi işgal ettikleri, "Serhat Akın manşetlerde", (ek24) imalarını bilinçlerde oluşturmalarıdır.

Fiziksel güç ve güzellik konularında modernleşme yolunda vatandaşlar üzerinde milli bir bilinç yaratma Cumhuriyet tarihi boyunca ulusal gazetelerde bir görev bilinciyle yerine getirilmiştir. Ancak bununla birlikte haberlere dikkat edildiğinde özellikle bu iki konunun ekonomik yönlerinin de olduğu görülecektir.

Haberler ve inşa edilen imgeler sadece haber verme ve dikkat çekme görevlerini yerine getirmez. Aynı zamanda reklam yaparak ekonomik işlev de görürler. 1929 buhranının tüm dünyada ulusların kapalı, 'yerli malı yurdun malı', ekonomilere dönüşmesindeki önemli etkenlerden biri haline gelmiştir. Tam da bu döneme denk gelen Keriman Halis Ece'nin dünya güzelliği payesi bu karakterin ulusal gazetelerde bir yerel tüketim sembolü olarak işlenmesine sebep olmuştur. Örneğin, Milli İktisat ve Tasarruf Cemiyeti tarafından çıkarılan *İktisat ve Tasarruf* adlı yayının Ekim 1932 yılındaki sayısında Keriman Halis Ece'nin fotoğrafıyla birlikte: "Türk güzeli niçin cihan güzeli oldu? çünkü, Türk güzeli; Türk üzümü, Türk fıncığı, Türk inciri ile beslendi!, Keriman Halis Ecenin vatandaşlarına tavsiyesi: sağlam ve güzel olmak istiyorsanız, siz de, benim gibi, Türk üzümü, Türk inciri, Türk fıncığı yiyiniz!" haberi, halkın ulusal gazeteler vasıtasıyla inşa edilmiş 'Türk güzeli' üzerindeki dikkatin ülkenin yaşadığı sıkıntıları azaltmak için ekonomik anlamlar yüklenerek yeniden inşa edilmiştir.

Bu haberde güzellik imgelemi yerel ekonominin desteklenmesi için kullanılırken Nihan Akkuş’un haberinde (ek20) ise son dönemin global ekonomi anlayışı içerisinde Japonların “*dondurma ve meyve suyu reklamı*”nda oynama teklifleri vurgulanmaktadır.

İnşa edilen bu sosyal imgelemlerin yeniden inşa edilerek ulusal ve uluslararası piyasalarda paraya dnstrlmesi spor alanında çok daha derinden ve fark ettirilmeden yapılmaktadır. Son yirmi yılda sadece sermaye ve nitelikli iş gücü globalleşmemiştir. Aynı zamanda ulusal gazeteler ve medya da kendi aralarındaki uluslararası alandaki haber alışverişleriyle inşa ettikleri sosyal imgelemlere yeni ekonomik anlamlar ekleyerek bu imgelemleri paraya dnstrmeyi keşfetmişlerdir. Mehmet Okur’un Utah Jazz’a, Hakan Şükür’n Parma’ya, Emre Belzoğlu’nun İnter’e, Tugay Kerimoğlu’nun Black Born Rovers’a, Nihat Kahveci’nin Real Sociedad’a transferlerinden sonra bu yetenekli oyuncuların ülke içinde oluşturdıkları dikkatler daha sonra İtalya, İngiltere, İspanya futbol liglerinin ve Amerikan Profesyonel Basketbol Ligi’nin Türkiye’deki ulusal görsel medyada pazarlanmasında kullanılmıştır. Bu sporcuların basında inşa edilmiş yerel imgeleri “Hakanlı Parma”, “Emre’nin takımı İnter”, Utah Jazlı Mehmet Okur” gibi haberlerle diğer ülkeler –lı ve –nin sahiplik ekleri kabaca kullanılarak bu sporcuların şahsında bu takımlar ve yarıştıkları ligler Türk vatandaşlarına aşına hale getirecek yeni sosyal imgelem inşalarıyla yeniden kurgulanarak paraya dnstrlmştr.

2.4.3 Zeka

Zekaya, özellikle’de ölçüsünü yine Batılı kurumların ve bilimlerin belirlediği zekaya sahip olmak Batılı ülkelerle yarışabileceği imasını güçlü tutan bir diğer milli potansiyel olarak Türk ulusal basındaki haberlerde biz öz olarak kullanılmaktadır.

Batı, gerçekleştirdiği ve hala gerçekleştirmekte olduğu dönüşümle ortaya çıkardığı bilgi ve bu bilgiye bağlı olarak gelişen teknolojiyle dünyanın kendisiyle

geri kalanı arasında ciddi bir güç dengesizliği meydana getirmiştir. Bu nedenle Batı dışı devletler aradaki güç dengesizliğini kendi lehlerine çevirmek için Batının elindeki bu bilgiye olağanüstü bir değer atfederek kendi insanların da 'donanımlı' birer vatandaş olmalarını arzu ederler. Bu arzu, Türkiye'nin modernleşme süreci içerisinde gücü araçsal bir zihniyetle doğrudan doğruya bir teknik olarak hedefleyen devlet faillerinin arzusudur (Bora, 2002: 168).

Yirmibirinci yüzyıla girdiğimiz şu dönemlerde tüm dünyada olduğu gibi zamanın iklimi, modernleşmeci politikalar çerçevesinde Batı dışı toplumlarda bilime ve ilerlemeye hala iman edilirken, Batılı toplumlarda bu iman yerini yavaş yavaş şüphe ve müphemliğe bırakmaya başlamış görünüyor. Ancak buna rağmen Türkiye'de daha önce de belirtildiği gibi batılılaşma programından devşirilmiş 'ulusal kimlik', 'kalkınma' ve 'pozitif bilime dayalı dünyevi zihniyet' kavramlarına atıflar yapılarak 'toplumun ortak iyisi' (Toker ve Tekin, 2002: 102) belirlenmeye ve şekillendirilmeye devam edilmektedir. Bu şekillendirme Türk toplumunun aşırı uçları hariç toplumun ana gövdesi ve onu idare edenler tarafından da kabul görmeye devam etmektedir. Bunun en önemli sebebi "Tanzimat'tan bu yana Batıdan ithal edilen pozitivist yönelimli 'modernleşme', 'batılılaşma' projesinin mimarları olan asker ve sivil aydınlar(ın) pozitivist övgü ilke ve şiarları birer dogma halinde benimsemiş olmaları"dır (Özlem, 2002: 462). Mardin, (1999: 55–56) Türkiye'deki Batıcılığın akla yaptığı vurguya ve akli Batı medeniyetinin merkez kavramı olarak almasına rağmen, Cumhuriyet Döneminde uygulamaya konan top yekûn batılılaşma programının felsefi bir temeli olmadığını ileri sürmektedir. Bu durum doğal olarak akıl kavramını Türkiye'de pozitivistizm ile koşut ve sınırlı hale getirmiştir. Pozitivistizm, aslında Türkiye'de farklı siyasi görüşteki insanlarca farklı anlaşılıp pozitivistizmin kendi kaynaklarının ötesinde anlamlar yüklenerek 'ithal' edilmiştir (Korlaelçi, 2002). Muhafazakâr modernleşmeci eğilimlere sahip düşünürler, pozitivistizmin şekillendirdiği 'bilim ve bilim zihniyeti'nin dolayısıyla da tekniği ve teknolojiyi sosyal bağlamından bağımsız olarak benimsenip kullanılabilecek bir şey olarak

görmüşlerdir. Tanzimat dönemi düşünürlerinin 'fen ve sanayiye' Avrupa'dan gelirken 'fotoğraf makinesi yada kürk gibi alıp getirilecek bir şey' (Berkes, 1975: 196) algısı Cumhuriyet döneminde de devam etmiştir.

Cumhuriyet'in ilk yıllarından bu yana devletin yurt dışına öğrenci gönderme politikalarının da sadece Batılı ülkeleri kapsamaması ve Batının pozitivist bilim ve teknolojisini 'ithal' edecek uzmanların yetiştirilmesi hedefli olmuştur. Batı kendi içerisinde 'bilimle donatılmış' daha iyi ve daha uzman kişilerin yetiştirilmesinin sancısını çekerken, batılılaşma yolundaki toplumların da bu yolda ilerlemeleri, üzerlerinde daha büyük baskılar yarattığı söylenebilir. Batının yetiştirmiş olduğu uzmanların eğitilme şekillerini 'sadece' model almak Batı dışı toplumların, bu eğitimin arkasında ki felsefi temelleri sorgulamasını önleyerek, pozitivist eğitimi politikası içerisinde sorgulanamaz bir dogma haline getirmiştir.

Pozitivizmin Türk modernleşme projesinin mimarlarınca dogma haline getirilmesinin bir diğer nedeni de "batılılaşmayı somut ve görünür simgelerle kavradığından dolayı, 'parça'yı 'bütün'ün kendisi zannetmiş; bir medeniyeti temellendirmenin soyut kavramlarla mümkün olabileceğinin ayırtına var(a)mamıştır" (Yavuz, 2002: 212). Yani ülkemizde diğer modern unsurların ithalinde olduğu gibi Batı medeniyetinin küçük bir 'tarihsel bölümünü' –parçasını kapsayan pozitivist Batı medeniyetinin 'bilim tarihinin tamamını' temsil ettiği yanılgısı üzerinden ithal edilmiştir. Diğer bir deyişle, nasıl ki piyano çalıyor olmak, Fransızca konuşmak Avrupalı olmanın, Avrupalı gibi giyinmek ve işaretleri taşımak ve de onların yaşama tarzlarına öykünmek modern ve asri olmanın ölçütü kabul edilmiş (Yavuz, 2002: 212) ise geleneksel bağlarından kurtulmuş, pozitivistin yönlendirdiği kendi aklıyla kendini yönlendiren rasyonel birey tiplerinin ortaya çıkartılması ve yetiştirilmesi de çağdaşlığın bir ölçütü haline gelmiştir. Bu birey tiplerinin ön plana çıkması için 'doğal' olarak modernleşmenin bir boyutu olan geleneksel toplum bağlarından kurtulabilmeyi,

kendi akıyla kendini devşirebilmeyi başaran bireylere bağlıdır. Bu bireyler genel olarak eğitilmiş, kapasiteleri artırılmış, belli bir yöreye bağlılığı azaltılmış, kendini gelişmelere karşı konumlandırılan, kolaylıkla yer değiştirebilen, akışkan özelliklidirler. Diğer bir deyişle evrensel boyutta bireyselleşmiş ve anonim ilişkilere, kamusal alana yurttaşlık sorumluluğuyla kolaylıkla bağlanabilme istidatları zengin bu bireyler aynı zamanda asriliğin cisimleşmiş ölçütü yada misalleri haline de gelmişlerdir.

Türkiye'deki ulusal gazeteler de yukarıda çerçevesi çizilen izdüşüme uygun olarak vatandaşlarının zeka potansiyellerinin olduğunu Batının pozitif bilimleriyle şekillenmiş bilim, tıp, eğitim ve teknoloji mahfillerindeki Türk vatandaşlarının başarılarını haberleştirerek bir sosyal imge inşası görevini yerine getirmektedirler. Bu imge inşası bazen ticaret; "*Yazılım devi Oracle, 27 ülkede 'iş zekası'nı bir Türk'e emanet etti*" (ek25), kimi zaman finans; "*Deutsche Bank'ın ilk Türk çalışanı 'efsane' diye anılıyor*", (ek26) "*ABD'de yaşayan Türk kızı borsa yarışmasında ilk 20'ye girdi*"⁹, kimi zaman da eğitim; "*4 yıl sonra MIT'ye kabul edilen ilk Türk: ABD'deki 10 üniversiteden davet alan Yasemin Gökçe 'sinirbilim' okuyacak*"¹⁰ ama büyük bir çoğunlukla tıp; "*Harika Türk: Prof. Dr. Kutluk Oktay, menopoza giren bir kadını yumurtalık nakli ile anne yaparak, tıpta tarih yazdı*" (ek27) alanları üzerinde yukarıdaki örnek haberler vasıtasıyla yapılmaktadır.

Bu haberlerden tıp ile ilgili olanlarının yine parasal nedenlerle yapıyor olma ihtimali yüksektir. Çünkü kadın yumurtalık nakli konusunda uzman olan Prof. Dr. Kutluk Oktay'ın bu uzmanlığıyla bu tezin çalışma zamanı olan 2005-2007 yılları ve daha öncesi arasında sürekli olarak ulusal gazeteler tarafından haberleştirildiği görülmüştür.¹¹

⁹ <http://www.hurriyet.com.tr> 07.06.2006

¹⁰ <http://www.sabah.com.tr> 18.05.2007

¹¹ *Yenişafak* "Meme kanserlilere annelik müjdesi: Dünyada ilk yumurta naklini yapan Türk doktor Kutluk Oktay'ın yeni çalışması, meme kanserli kadınlara annelik müjdesini veriyor." 12.04.2005; *Hürriyet* "Türk doktor imkansız başardı: ABD'de yaşayan Türk doktor Kutluk Oktay kanserli kadınların alınan

'Güzellik' ve 'Fiziksel Güç' imgelemlerindeki gibi 'zeka' temalı haberde inşası yapılan karakterler 'tarihe geçmek', 'muhteşem Türk', 'Türk dahileri' (ek28), (ek29) gibi kaba sözcük dizimleriyle manşetleştirilmektedir. Ancak bu inşa edilen imgelemlerde belki haberi yapan muhabirlerin dahi fark etmedikleri bir yan ima ön plana çıkmaktadır. Bu ima Türk milletinin gelişmek ve kalkınmak için zeka olarak yeterli potansiyelinin olduğu ancak görsel alana çıktığı yerin sadece ölçümün yapıldığı ve imkanların bol olduğu Batıdır. Diğer bir deyişle bilimsel bir gelişmenin yeri bu haber imgelemlerine göre Doğu veya Türkiye değildir. Zeka potansiyelinin işleyeceği yer Batıdır. Bu yönüyle zeka içerikli haberler güç ve güzellik içerikli haberlerden ayrılır. Bu yan ima aslında bazı haberlerde açıkça ifade edilmektedir. Örneğin Prof. Kutluk Oktay "*Dünyada ilk kez yumurtalık nakliyle menopoz sonrası annelik yolunu açan ABD'deki Türk Dr. Kutluk Oktay, "Koşullar uygun olursa Türkiye'de yapmak istediğim çok şey var. Ülkemde emekli olmayı istiyorum. Ancak yeni teknolojilerin geliştirilip uygulanmasına gebe bir ortamı görmem gerekiyor"* (EK30) demektedir.

yumurtalıklarımı başka organlara da nakletmeyi başararak, binlerce hastaya umut oldu." 24.10.2000; *Milliyet* "Menopozdan sonra hamilelik artık hayal değil: Amerikan Cornell Üniversitesi Üreme ve Kısırlık Merkezi öğretim üyelerinden Prof. Dr. Kutluk Oktay'ın, saygın bilim dergileri arasında anılan *Lancet*'te yayınlanan tıpta devrim sayılabilecek uygulaması, menopozdan sonra annelik ümitlerinin de artık hayal olmadığını kanıtladı." 02.11.2006; *Radikal* "Prof. Kutluk Oktay yine 'çığır' açacak: Kansere tedavisi gördüğü için erken menopoza giren Türk kızı, Prof. Dr. Kutluk Oktay'ın dünyada ilk kez uygulayacağı yöntemle anne olabilecek." 13.04.2006; *Vatan* "Kısırlık yakında tarih olacak: Dünyaca ünlü Türk Prof Kutluk Oktay: Kök hücre yöntemiyle yaptığımız deneylerden olumlu sonuç aldık. 2 yıl içinde erkek ve kadında kısırlık bitecek." 30.05.2005; *Sabah* "İlk 'cep bebek' doğumu: Kansere tedavisi nedeniyle erken menopoza giren 32 yaşındaki Belçikalı kadın, Türk doktor Kutluk Oktay'ın yöntemiyle anne oldu." 25.09.2004; *Radikal* "Oktay'dan 'mucize' bebek: Türk bilim adamı Kutluk Oktay'ın, kansere yakalanmış bir kadının yumurtalık dokusunu dondurup tedaviden sonra nakletme yöntemi sonuç verdi, Amerikalı kadın anne oldu..." 27.09.2005

SONUÇ

Ondokuz ve yirminci yüzyıllarda modern dünyada olduğu gibi Türkiye’de de ulus-devletin inşası iki temel projenin gerçekleştirilmesiyle, milliyetin ve vatandaşın yaratılması ile doğrudan bağlantılı olmuştur. Ulus devlet millet olma adına bireyi vatandaş haline dönüştürmeye çalışırken kitlelerin psikososyal donanımlarını ulusal idealleri gerçekleştirecek şekilde biçimlendirmek için araçlar icat ettiği iddia edilebilir. Bu çalışmada da savunulduğu gibi bu araçlardan biride ulusal basındır.

Türkiye’deki toplumun idealleri ise devlet faileri tarafından uluslararası güç mücadelesi içerisinde modernleşme arzusuyla birlikte gücün kutbu haline gelen Batı medeniyetinin seviyesine çıkmak, ona benzemek ve onun teknolojisini elde etmek olarak belirlenmiştir. Bununla birlikte yeni bir toplum inşasında Türk toplumunun sahip olduğu Doğulu ahlaki ve manevi değerleri kaybetmeyen bir yolun da bu modernleşme hareketiyle birlikte başarılması gerektiği entelektüellerce savunulmuştur. Toplumun radikal uç kesimleri hariç hem Batılı hem Doğulu olma arasında kalan sancılı ve gri söylem alanında sol, sağ, muhafazakar ve liberal yeni toplumun yeni modern ve geleneksel ilişkileri nasıl kuracaklarına dair farklı fikirler öne sürerek milli bir toplum inşası konusunda farklı yollar izlemişlerdir. Ancak bu çalışmada savunulmaya çalışıldığı gibi modernleşme ve millileşme yolunda yukarıdaki gruplar için tartışılmaz olan iki konu gelişme ve kalkınma imaları yada bu grupların güç arzusundan kaynaklanan bu iki imaya olan imanlarıdır.

İşte bu kabaca belirtilen modernleşme ve milli toplum kurma tahayyülünü, ulusal gazeteler yurt dışına çıkmış ve oralarda yaşayan Türk vatandaşlarının başarı haberlerini sürekli olarak Türkiye’deki vatandaşların toplumsal zihinlerinde takip edebilecekleri imgeler inşa ederek sağlamaktadırlar. Ulusun gündelik hayatı içerisine gazeteler vasıtasıyla sürekli pompalanan bu sosyal

imgelerle ulus içinde yaşayan bireyi yurt dışında yaşayan ideal Türk imgesiyle benzeştirilmeye ve dönüştürülmeye çalışılmaktadır. Bunu yaparken, ulusal gazeteler, sosyal imgeleri ulusun bireylerinin yurt dışında yaşayan soydaşlarıyla benzeşebilecekleri sübjektif potansiyeller olan zeka, güzellik ve fiziksel güç temaları veya özleri üzerinden inşa etmektedirler. Zeka, güzellik ve fiziksel güç, objektif yani görülebilir ve imge oluşturulabilir alana bireylerin sırasıyla Batının ölçü koyduğu üniversiteler, finans kuruluşları, iş yaşamı, güzellik yarışmaları ve spor müsabakalarındaki başarı hikayelerinin ulusal basında yoğunluklu olarak yer almalarıyla çıkmaktadır. Diğer bir deyişle ulusal basındaki başarı hikayeleri Batının modern kurumlarında yurt dışındaki Türk vatandaşlarının çalışabiliyor olması teknik, bilimsel buluşlar yapmaları, güzellik yarışmalarında ve spor müsabakalarında rakiplerini alt edebilmeleriyle endeksli haldedir. Yani modern olmak Batılı olmak ve dünya milletleri içerisinde yer alabilmek Batının kendisi için oluşturmuş olduğu habitus içerisinde Türk vatandaşlarının da yaşayabiliyor olması bu gazetelerde inşa edilen sosyal imgelerin en önemli imasıdır. Ülkeden çıkıp başka ülkelere giden Türk, ulusal basında, Türk, bizim ve başka zamir veya aitlik ekleriyle bir yandan Doğulu kültürü temsil ederken diğer yandan da gittiği yerde yakalamış olduğu bilimsel ve sportif başarılarla da Batının bizzat kendisini temsil eder. Böylelikle 'başarılı Türk' imgesiyle arzulanan yani tasavvur edilen millet olmanın özelliklerini taşıyan örnek vatandaş prototipleri oluşturularak basın aracılığıyla yurtiçinde yaşayan vatandaşlara olmaları gereken 'ben' işaret edilir.

Bu çalışmaya konu olan haber türleri okuyucularına icat ettiği topos, yani retorik bir konuşma alanından seslenir. Okuyucusuna dünyasının nereden başladığı nerede bittiği ve nereye doğru evirildiğine dair kategorik sınırlar çizmektedir. Ulusal basın bir yandan, Doğu ile ilgili haberleri az sayıda tutup Doğunun da yardım edilen bir gelişmemişlik seviyesinde ve yardım edilmesi gereken olarak işaretleyerek okuyucusu ile Doğu arasındaki kategorik farklılıkları abartırken diğer yandan yoğun olarak Batıdan haberler vererek Batı

ile okuyucusunun arasındaki kategorik farklılıkları küçülterek okuyucusu ile Batıyı birbirine benzeştirip aynı kategoriye sokmaya çalışmaktadır. Bu sınırları belirleme, imleme çalışmasının bir yan tesiri de haberin hitap ettiği ulusu farklılıklarından arındırarak homojenleştirmesidir. Örneğin Amerika Birleşik Devletleri'ndeki bir Türk vatandaşının başarı haberi Amerika Birleşik Devletleri ile Türkiye kategorilerinin sınırlarını belirginleştirerek bu iki kategoriye okuyucu zihninde birbirine yaklaştırır. Diğer yandan haberde vurgulanan Türk kimliğiyle Türkiye içerisindeki kültürel farklılıklar homojenleştirilerek ulus ortak bir hedef olan Batı kategorisine yaklaştırılır. Diğer bir örnekle, ülkenin Karadeniz bölgesinde yaşayan insanla algısı farklı olan Ege bölgesindeki bir insanın bu hedefe ulaşma çabalarında bu çabalarının aynı düzlemde başladığı varsayımıyla birbirine yaklaştırarak hedef kategori olan Batı içerisinde zihinsel bir homojenlik yaratılmaya çalışılır.

Kısaca, Uluslararası bir haber ağı ilişkileri içinde yer alan ulusal gazeteler modernitenin egemenlik ağı içerisinde modernitenin hedefleriyle uyuşan haberlerini yayımda oldukları coğrafyanın insanlarına gizli veya açık bir yolla dayatmaktadır. Bu yolla dünya sistemi içerisinde gelişmeci ve modernleştirici politikalar gazeteler vasıtasıyla yerel bilinçlerle de birleşerek yeni benlik algıları oluşturmaktadır. Fakat bu benlik algıları ulusaldan veya yerelden uluslararasına doğru genel modernite şekillerini parçalayıp yeniden anlamlandıran ve çoğul moderniteleri oluşturacak bir izlekten ziyade uluslararasından ulusalı veya yereli değiştirip dönüştüren ve yerel öznellikleri parçalayarak çoğul moderniteleri ve milliyetçiliği oluşturan bir izlekte devam etmektedir.

Türk bilim adamı diyabeti yendi



Dr. Umur
Özcan

HARVARD Üniversitesi'nde şişmanlık genini bulan Prof. Dr. Gökhan Hotamışlıgil'in laboratuvarında çalışmalarını sürdürüyor. Dr. Umur Özcan, "tip 2" diyabet gelişiminde önemli bir rol oynayan "endoplazmik retikulum" da artan stresi bir ilaç grubu ile azaltmayı başardı. Dr. Özcan, şişman ve ileri derecede tip 2 diyabet gelişmiş farelerde diyabeti tamamen iyileştirdi.

Dünyanın en saygın bilim dergilerinden "Science" in dünkü sayısında yer alan çalışması, kısa bir süre sonra insanlarda da denenecek.

■ Kİ UNLÜ PROFESÖR

Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nin 3. sınıfına devam ederken Harvard Üniversitesi'ni bitiren Dr. Umur Özcan, "tip 2" diyabet profesörü olan C. Ronald Kahn'ın laboratuvarına kabul edilmiş. Umur Özcan, burada 2 yıl meslini salgın olan beta hücreleri üzerine çalıştı.

Joshua Diabetes Center'da araştırma-larını tamamladıktan sonra, şişmanlık genini bulan Prof. Dr. Gökhan Hotamışlıgil'in laboratuvarında kendisinin oluşturduğu hücreler üzerine çalışmaya başlayan Özcan, bu araştırması, 2004 yılında Science dergisinde yayınladı.

Özcan, moleküler ve genetik tekniklerle gerçekleştirdiği çalışmasında hücre içi-

Tıp dünyası genç Türk bilim adamı Dr. Umur Özcan'ın yeni buluşuyla çalkalanıyor. 29 yaşındaki Özcan, farelerde "tip 2" diyabeti tedavi eden araştırmasıyla heyecan yarattı.

Dr. Özcan, laboratuvarında şişman ve ileri derecede tip 2 diyabet gelişmiş farelerde diyabeti tamamen iyileştirdi. Çalışma kısa süre sonra insanlarda denenecek.

lını" diye adlandırılan organelde gelişen asırı yüklenmenin (stresin), şişmanlıkta tip 2 diyabetin gelişiminde merkezi bir rol oynadığını gösterdi.

Dr. Özcan, bu çalışmasından yola çıkarak gerçekleştirdiği yeni çalışmasında tip 2 diyabet gelişiminde önemli bir rol oynayan "endoplazmik retikulum" da artan stresi bir ilaç grubu ile azaltmayı başardı. Araştırmada, yapay olarak üretilenler farklı, ama fonksiyon olarak kimyasal "çapraz" grubuna giren iki ilaç kullanan Dr. Özcan, şişman ve ileri derecede tip 2 diyabet gelişmiş farelerde, diyabeti tamamen iyileştirdi. Farelerdeki yüksek kan şekeri değerleri tamamen normale döndü.

Araştırmayı insanlarda da deneyeceklerini belirten Özcan, her iki ilaçtan da başka hastalıkların tedavisini için insanlarda kullanılan geliştirilmişli kombinasyonu ilaçlar olduğunu vurguladı.

TUNCCELİ'DEN HARVARD ÜNİVERSİTESİ'NE

1977'de Tunceli'de doğan Dr. Umur Özcan, Tunceli Atatürk İlkokulu'nu bitirdikten sonra ortaokulu Elazığ Anadolu Lisesi'nde devam etti. Özcan, buradan geçtiği Ankara Feri Lisesi'nde araştırma yapmaya başladı. İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nde İngilizce tıp eğitimi alan Özcan, ilk yılından itibaren Prof. Dr. Hırsav' Hacıoğlu, Prof. Dr. Günür Yıldı ve Prof. Dr. Selma Yılmaz'ın ile birlikte araştırma

DÜNYA ÖLÇEĞİNDE ÖNEMLİ BİR BULUŞ

Türkiye Diyabet Vakfı Başkanı Prof. Dr. Temel Yılmaz, "Tip 2 diyabetin insülin salgılanmasında bir yetersizlik ve hücrelerin bu hormona karşı duyarlılığının azalması sonucunda geliştiğini söyledi. Prof. Yılmaz, dünyada 180 milyon diyabetli bulunduğunu ve bunun yüzde 90'ını tip 2 diyabetlilerin oluşturduğunu kaydetti. Türkiye'de etkin teşhis edilmiş ve insülinle tedavi edilen hasta sayısı hızla artıyor. Bu hastaların tedavisinde insülin kullanılması büyük önem taşıyor."

çalışmalarına devam etti. Türkiye Diyabet Vakfının "En İyi Bilimsel Proje" ödülü ile Türkiye Diyabet Cemiyeti'nin "Cebal Okur Bilim ve Tıbbi Ödülü" verildi. Özcan'ın 2004 yılında Science dergisinde yayınladığı çalışması dünyanın en iyi tıp dergilerinden biri olarak gösterilen Nature Medicine tarafından 2004-2006 yılları arasında dünyada yapılan en iyi 5 diyabet araştırması içerisinde gösterildi.

çalışma ölmeyecek şekilde yapıldığını Prof. Dr. Yılmaz, Dr. Umur Özcan'ın araştırmasından hem Türkiye hem de dünyadaki diğer diyabetliler açısından son derece önemli olduğunu kaydetti. Prof. Yılmaz, "Dr. Umur Özcan'ın çalışması hastalığın tedavisini için yeni bir umut. Bu çalışmanın dünyanın en iyi bilimsel dergisinde yayınladığı Umur ve ülkenizin açısından çok önemli bir olay" diye konuştu.

EK2



FENERBAHÇE maçında giydiği ay yıldızlı bayrağımızın bulunduğu kramponlarıyla dikkat çeken Schalke'li Hamit Altıntop, "F.Bahçe karşısında Türk bayrağı ile mücadele ederken gurur duydum. Türkiye'yi yüreğimle, kramponlarımla temsil etmenin gururunu yaşıyorum" dedi. Alman Ligi'nde oynarken giydiği kramponlarda da Türkiye simgesinin mutlaka

olduğunu belirten Hamit, "Gücümü ay yıldız sembolünden alıyorum. Barcelona'daki Ronaldinho'ya özel krampon yapılmış. Benim de sponsor olduğum firmaya böyle bir teklifte bulundum. Seve seve kabul ettiler. Babam, annem ve kardeşim de böyle bir uygulamanın moral açısından katkı olacağını savundular" diye konuştu. ■ İsmail ER

EK3.1

(EK-3)

LLARDIR DIDİMİP, HATIRI SAYILIR BİR KARİYER YAPAN MELTEM YAŞAR, HER ŞEY BİR KALER



O artık UGANDA yaşayacak

O DTD Kama Yabancı Hükümeti'ne bi-
trdi. Ancak karaman olmalı. Yo-
lu la la'ların' dendi. Çalığı, çah-
yıp bir gün Türkiye'ni en büyük de-
ğin yitkilerinden birinde; çalınmaya
başladı. Derken keşifçilerden kutma
bir ormanla ayıvulara çıktı, dönüp
dönüp. Akşam Akşam'ın kaldı. Ve bir
gün her şey bir yana zıp çıkı-
vıganda'ya yitirmeye karar aldı.

Özellikle Akşam'ın raporları [7]

AKSAM

7 Ağustos 2008 Pazartesi

azar

EK3.3

bi bir kariyere sahip olmak ister...

Evet öyle ama insanlara hiç dokunamadığım bir bölümde çalışıyordum son olarak. İnsanlardan çok fazla uzaklaştığımi, onlardan giderek koptuğumu fark ettim. Artık insan içinde olmak istiyorum, onlarla diyaloga girmek, dertlerine çare bulmak istiyorum.

Şu ana kadar hangi ülkelere gittiniz?

Değişik kültürleri tanımak, yeni yerler görmek benim en büyük tutkum. Mesela Uzakdoğu kültürü çok ilgimi çekiyor. Tayland, Hong Kong, Singapur, Tayvan, Endonezya ya gittim. Ayrıca yine Asya'da Hindistan ve Nepal'de bulundum. Kuzey Afrika'da Mısır, Fas, Tunus'a; Kara Afrika'da Tanzanya, Uganda ve Ruanda'ya da seyahat ettim. Avrupa ülkelerini hiç saymıyorum zaten çünkü oralara gitmiş olmak benim için hiç de önemli değil.

Avrupa ülkelerini pek tutmuyorsunuz anladığım kadarıyla...

Avrupa'da İspanya, İngiltere, Macaristan ve Avusturya'ya gittim. Ama gerçekten de umurumda bile değil oralara gitmiş olmak. Ben Avrupa ülkelerine altmış yaşından sonra da gidebilirim. Sonuçta ulaşım sorunu yok, her yere bir metroyla ya da bir trenle ulaşabiliyorsun. Bu yüzden şu anda gençliğimin verdiği enerjiden mevcutken, sağlığım da yerindeyken; daha fazla dayanıklılık is-



rehber olmadan içeri alınmıyorsunuz. Zaten doğal parklarda rehbersiz kamp noktalarını bulmak bile neredeyse imkânsız.

Uganda'ya ilk olarak yalnız mı gittiniz?

A S L I N D A Uganda'ya iki kişi gitmek, tek kişi gitmekten daha ucuza geliyordu. Yanında gelecek birisini çok aradım ama maalesef bulamadım. Oradan bir safari ayarlayarak tek başıma gittim.

Neydi sizi çeken Uganda'ya?

Kesinlikle goriller. En sevdiğim ve en çok ağladığım filmlerden biri üniversitedeyken izlediğim "Sisteki Goriller"dir. Hâlâ da evde seyredip seyredip ağlıyorum. bu hayvan türüne karşı aşırı bir ilgim var.

Ne zaman başladı sizde bu hayvan merakı?

Küçüklükten beri vahşi hayvanlara karşı, vahşi doğaya karşı ilgim olduğunu söyleyebilirim. 4 yaşında elime hayvan ansiklopedisini almışım ben, ki hâlâ evde durur. Çok fazla doğa belgeseli izlerim ayrıca.

Neden Uganda'ya yerleşiyorsunuz peki? Orada uygulamayı düşündüğünüz planlarınız var mı?

Uganda'da bir safari firmasında çalışacağım. Sürekli hayalini kurduğum ortamın içerisinde olacağım. Turizm sektöründe hedefimiz Uganda'yı dünyaya tanıtmak. Ama esas yapmak istediğim şey şu; ortaklarımızdan bir tane sinin yetim okulu bulunuyor. Oraya da fon sağlayacak birtakım aktiviteler düzenlemek istiyoruz. Yani sadece turistler gelsin, aslan görsün kaplan görsün ülkesine dönsün değil. Oradaki insanların yaşadıkları ortamı görmesi ve onlara yardımcı olmalarını organize etmek istiyoruz.

Sadece turizm değil yani. Bir bakıma insanlara sosyal yardım için gidiyorsunuz...

Evet tamamen öyle. Orada birçok yetim bulunuyor. Ortaklarımızdan bir tanesi de gelen turistlerden topladığı paraları, yetimlere bakan ailelere ulaştırıyor. Aslında daha çok para şeklinde değil ama kullanılacak temel ihtiyaçlar şeklinde oluyor. Mesela biz bir gün, piriñç aldık bir yerden toplu halde ve bu aileleri dolaşarak piriñçleri dağıttık.



'Mutluluğun her şeyden önemli'

Alleniz nasıl karşıladı Uganda'ya yerleşme kararınızı?

Ailem hiç şaşırmadı aslında çünkü bu olayın benim hayalim olduğunu biliyorlar. İlk olarak ağabeylerime söyledim bana, "Aşılannı ol, ilaçlarını al da, biz gerisine karışmayız" dedi-

ler. Sonra anneme ve babama söyledim. Onların cevabı da "Senin mutluluğun bizim için her şeyden önemlidir." oldu. Tabii ki annem bütün anneler gibi biraz ağladı ama bu konuda ailem benim en büyük destekçim oldu.

POSTA GAZETESİ 18 TEM. 2005

Mehmetçik



Korgeneral Ethem Erdağ

26 ülkenin askerlerinden oluşan ve Afganistan'da görev yapan ISAF'ın komutanı Korgeneral Ethem Erdağ, "Kabil sokaklarında kask ve kurşun geçirmez yelek giymeden dolaşan tek asker Mehmetçik. Afganlar 'Bizim de bir Atatürk'ümüz olsaydı bu hale düşmezdik' diyorlar ve cüzdanlarında Mustafa Kemal Paşa'nın fotoğrafını taşıyorlar" dedi

'Halkın kalbini kazandık'

Afganistan'da Uluslararası Güvenlik Yardım Kuvveti'nin (ISAF) Türk Komutanı Korgeneral Ethem Erdağ, Posta Gazetesi Ankara Temsilcisi Hakan Çelik'e Kabil'de özel açıklamalar yaptı. Korgeneral Erdağ, "Mehmetçik, Afgan halkının kabında taht kurdu. ISAF bünyesinde 26 devletin askeri görev yapıyor. Kabil sokaklarında kask ve kurşun geçirmez yelek giymeden devriyeye çıkan tek asker Mehmetçik" diye konuştu.

'Atatürk'ü iyi tanıyorlar'

Ethem Paşa, "Türkiye, Afganistan'ın güvenliği ve refahına Atatürk döneminden beri büyük katkı sağlıyor. Atatürk'ü tanımayan Afgan vatandaş yok. Hepsisi Atatürk'ün Türkiye'yi nereleden nereye getirdiğini çok iyi biliyor. 'Bizim de bir Atatürk'ümüz olsaydı bu hale düşmezdik' diyorlar. Cüzdanında Atatürk fotoğrafı gezdiren Afganlar var" dedi. Türkiye, Afganistan'da 2'nci dönem ISAF Komutanlığı görevini 4 Ağustos'ta İtalya'ya devredecek.

Seriatçılar ülkeyi mahvetti

Afganistan, Türkiye'nin ulusal kurultuş müdahalesinden etkilenip 1919'da İsgâhçı İngilizler'i ülkeden attı. Kral Emamullah Han, Atatürk'ü örnek alıp kadınlara birçok hak tanıdı, yargıyı seriat baskısından arındırdı. 1996'da seriatçı Taliban iktidara geldi ve ülkeyi karanlığa itti. Kadınlara burkalara sokuldu, laik düzen bozuldu. Taliban 2001 yılında Amerika tarafından devrildi.

Hakan Çelik, Kabil'den yazıyor



Türkiye'nin gücünü görmek için Kabil'e gitmeliyiz

Türkiye iki dönemdir sürdürdüğü Afganistan'daki Uluslararası Güvenlik ve Yardım Gücü ISAF'ın komutasını devrediyor. Yarın Kabil Çok Uluslu Tuğayı'nda bir devir teslim töreni yapılacak. Genelkurmay Başkanlığı hem bu devir teslim törenini izlemek hem de oradaki Türk birliklerinin Afganistan'a kazandırdıklarını göstermek amacıyla bir basın turu düzenledi. Posta Gazetesi adına benim de davetli olduğum bu gezi, Pazar akşamı saat 20.00'de Ankara'da Genelkurmay Başkanlığı'nın önünde başladı. Önce askeri otobüslerle Etilmesgut Havaalanı'na gittik. Daha sonra bizi bekleyen C-130 tipi bir askeri uçağa alındık. Uçağın önünde hatıra fotoğrafı çektirildikten sonra Ankara'dan havalandık. Bugüne kadar alışıldık yolcu uçaklarından hayli farklı bir ortamı

düzeni ve iç yapısı olan C-130 uçağı doğal olarak askeri ihtiyaçlar için tasarlanmış. Uçağın içinde hem kargo hem de askeri personel taşınıyor. Duhyanın en güvenilir bir askeri kargo taşıma uçağı olarak kabul edilen ve aşığı yatkın bütün NATO ülkeleri



Korgeneral Ethem Erdemli

tarafından yaygın olarak kullanılan uçakla, havanın da iyi olması sebebiyle Afganistan'a kadar sarsınımsız bir uçuş yaptık.

Kabil'de güvenlik sorunu sürüyor

Uçağın belli bir sürati aşamaması nedeniyle yolculuk aşığı yatkın 6 saat sürdü. Afganistan, saat dilimi açısından Türkiye'den 1,5 saat ileride. Sabah bizim için öğlene hazırlandığımız açık bir kahvaltımızı yaptığımız sonra Havaalanı Komutanı Albay Kazım Öndü'nün verdiği briefinge katıldık. Herleyen saatlerle ISAF'ın Türk komutanı Korgeneral Ethem Erdemli ile bir araya geldik. Kabil'de hala ciddi güvenlik sorunları bulunduğu için diğer Türk

subaylarıyla birlikte havalandırma bızım için tahsis edilen özel konteynerlerin içinde kalıyoruz. Bugün Kabil Atatürk Lisesi ve Çocuk Hastanesi'nin açılışına katılacağız. Kabil seyahat Türkiye'nin Afganistan'da sadece güvenlik konusunda değil yarıdan imar, inşaa ve eğitim konusunda nasıl ağabeylik yaptığını göstermesi bakımından çok çarpıcı geçiyor doğrusu. Türkiye her ne kadar zaman zaman ekonomik sıkıntılar çeken bir ülke olsa da sadece Balkanlar ve Kafkaslar gibi bize yakın coğrafyalarda değil Afganistan gibi uzak bölgelerde de gücünü ve etkisini gösterebilen bir ülke.

Üstelik bunu zorla da yapıyoruz. Afgan halkının ve Afgan yetkililerin Türkiye'ye duydukları sevgi ve alakayı görmek için mutlaka buraya gelmeliyiz.

C-130! O bir efsane Dünyanın en başarılı ve en yaygın askeri kargo uçağı olan Amerikan yapımı C-130 ne derece yararlı olduğunu gösteren bir örnek. Türkiye Hava Kuvvetleri Eğitim Kapasitesinin de omurgasını oluşturan bu uçaklar Ankara ile Kabil arasında yaklaşık 450 kilometre sürat yapabilen uçak 75 tona yakın yük taşıyabiliyor.



Hasret giderme hattı ISAF'ın görevli Türk askerleri, ücretsiz bir telefon hattıyla aileleriyle görüşebiliyor. Görüşmeler uydudan geçerek Kızılları hat sayesinde



Kımlı konteynerler Geceleri işte bu konteynerlerde geçiriyoruz. Herpinde

19.07.2005

Hürriyet Yöneten: Ayça AKTAN



Foto: YILDIZAKUL, a.g.

Hayrullah'ın günü

AFGANİSTAN Uluslararası Güvenlik ve Yardım Kuvveti (ISAF) Komutanı Korgeneral Ethem Erdağ komutasındaki Türk birliği, Afgan halkının her ihtiyacında yanında oluyor. Dün 9 yaşındaki Hayrullah'ın ağrıyan dişi çekildi. Gözlerinin güzelliği ve bakışıyla Steve Mccury tarafından fotoğrafı çekilen ve National Geographic dergisine kapak olan Afgan kızını



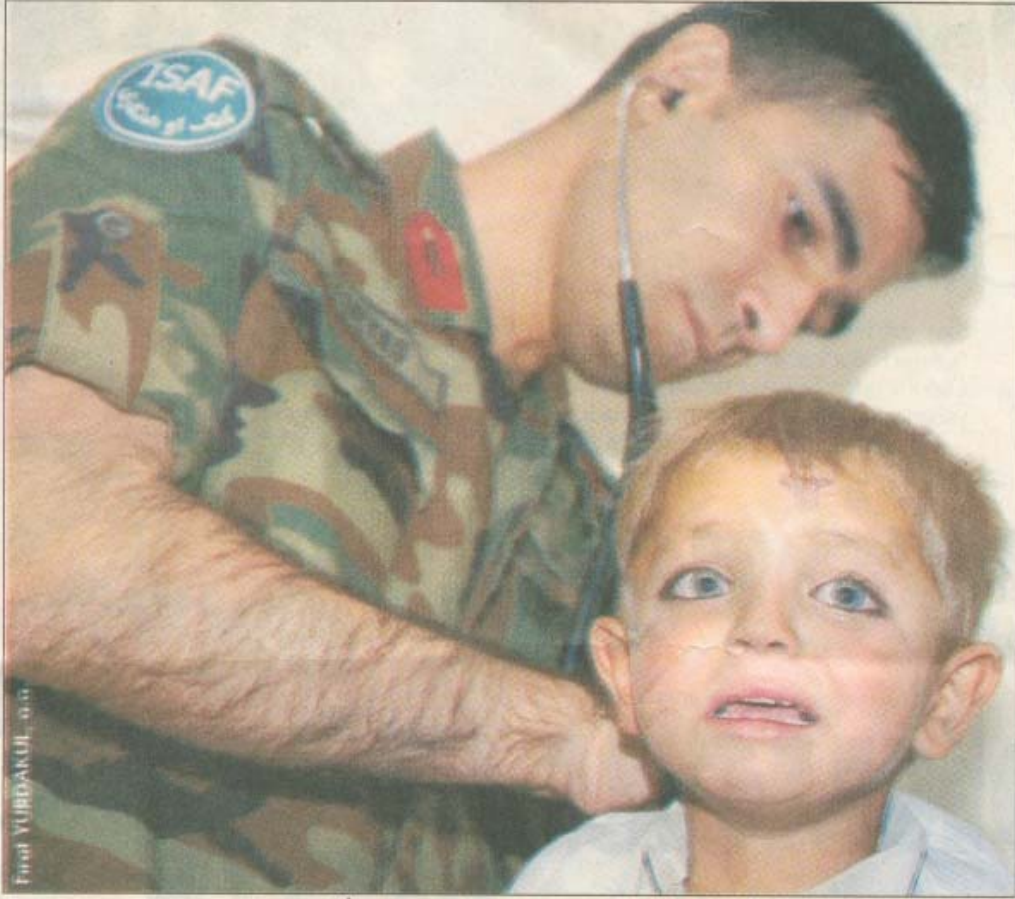
Volkan YILDIRIM

anımsatan Hayrullah, bir ara korksa da hekimlere hiç zorluk çıkarmadı. Hayrullah bir süre

önce yine Türk taburunda sünnet edilmişti. Mehmetçik'in Kabil'de yaptırdığı okul ve hastanenin açılışı da dün ISAF Komutanı Korgeneral Ethem Erdağ, NATO'nun Afganistan'daki Kıdemli Temsilcisi Hikmet Çetin ve Afgan yetkililer tarafından yapıldı. Türk-Afganistan dostluğunun temelini atan büyük Atatürk'ün adı da hem hastaneye hem de 16 derslikli okula verildi.

19.07.2005

Hürriyet Yöneten: Ayça AKTAŞ



Hayrullah'ın günü

AFGANİSTAN Uluslararası Güvenlik ve Yardım Kuvveti (ISAF) Komutanı Korgeneral Ethem Erdağ komutasındaki Türk birliği, Afgan halkının her ihtiyacında yanında oluyor. Dün 9 yaşındaki Hayrullah'ın ağrıyan dişi çekildi. Gözlerinin güzelliği ve bakışıyla Steve Mccury tarafından fotoğrafı çekilen ve National Geographic dergisine kapak olan Afgan kızını



anımsatan Hayrullah, bir ara korksa da hekimlere hiç zorluk çıkarmadı. Hayrullah bir süre

önce yine Türk taburunda sünnet edilmişti. Mehmetçik'in Kabil'de yaptırdığı okul ve hastanenin açılışı da dün ISAF Komutanı Korgeneral Ethem Erdağ, NATO'nun Afganistan'daki Kıdemli Temsilcisi Hikmet Çetin ve Afgan yetkililer tarafından yapıldı. Türk-Afganistan dostluğunun temelini atan büyük Atatürk'ün adı da hem hastaneye hem de 16 derslikli okula verildi.

EK8



Eşref Kaya, madalyasını ve belgesini Baviera Eyaleti Başbakanı Edmund Stoiber'in elinden aldı.

Kahraman Türk'e Almanya'da madalya

ALMANYA'da üç yıl önce yaşlı bir Alman'ı ve 3 yaşındaki torununu bıçaklı bir gaspçıdan kurtaran Eşref Kaya adlı Türk'e "kahramanlık madalyası" verildi. 45 yaşındaki Eşref Kaya, Baviera Eyaleti'nde değişik olaylarda insan yaşamını kurtaran toplam 75 kahraman için düzenlenen ödül töreninde madalyasını Baviera Eyaleti Başbakanı Edmund Stoiber'in elinden aldı. Eşref Kaya, kahramanlık öyküsünü şöyle anlattı:

"6 Nisan 2004 günü Harras semtinde, eli bıçaklı bir adam yaşlı bir Alman'ı 3 yaşındaki torununun yanında tehdit ederek gasp ediyordu. Özellikle küçük çocuğa bir şey yapabilir endişesiyle adamı 'kurt kapını' dediğimiz sistemle yakaladım, ama bıçağı elime batırarak kaçtı. Daha sonra polislerce yakalandı. Olay esnasında bir an bile bana bir şey olabilir diye düşünmedim." ■ Ahmet İNCEL/MÜNİH

Hürriyet-

17.06.2007



HALKIN GAZETESİ

www.takvim.com.tr

ÇARŞAMBA 6 Temmuz 2005

(250 BİN LIRA)

13¢

mi numar

AYŞE KAÇTI!

Papaz kaçtı oyunuyla iskambille tanışan Ayşe Benli, kurduğu catavla Las Vegas kumarhanelerinden 2 milyon dolar çarptı!

FBI Ayşe'nin peşinde



Kumarın kalbini attığı Las Vegas'ta mühüs dolandırıcılığa inrza atan Ayşe Benli ve çetesini yakalamak için FBI da dahil bütün ABD hareketle geçti. Ancak, çeteden hiçbir iz yok.

TARİHE GECECEK DOLANDIRICILIK

DÜNYANIN kumar merkezi Las Vegas'ta, şu sıralar 5 Türk'ün ismi konuşuluyor. Üstelik aynı Türkler, FBI'm en çok arananlar listesinde zirveyi zorluyor. Olayın sebebi ise, tarihe geçecek bir dolandırıcılık. Liderliğini Ayşe Benli'nin yaptığı Cumali Pelik, Zeki Üçkol, Recep Turna ve Ahmet Ural'dan oluşan Türk çetesi, hile yaparak Las Vegas kumarhanelerinden 2 milyon dolar kaldırdı.

BÜTÜN AMERİKA ONLARI ARIYOR

POKER kağıtlarını işaretleyerek ya da değiştirerek hile yaptıkları anlaşılan çete yakalanırsa, 5 ayı suçtan yargılanacak. Iskambille kadınlar arasında 'Papaz kaçtı' oynayarak başlayan Benli, Nevada Şans Oyunları Merkezi'nin arananlar listesinde 3. sırada. Benli, en çok tanınan kumar suçluları arasında da ilk sıralarda. ABD'de bütün duvarlarda aranan 5 Türk'ün fotoğrafı asılı. ● **Sayfa 9'da**

FBI müthiş Türklerin peşinde

TAKVİM, 06, TEMMUZ, 2005

Amerika'nın ünlü kumarhaneler şehri Las Vegas'ta, katıldıkları oyunlarda hilekarlık yapan 5 Türk, 3 trilyon lira çarptı. **Çetenin beyni ise bir kadın...**



Zeki Doçkel



Cumali Pelik



Recep Turma



Ahmet Ural



Ayşe Benli

ABD, son yılların en büyük dolandırıcılık olayıyla sarsıldı. Tamamı Türk olan kumar çetesi, sırta kadem bastı.

Cennetten arsa satan, içinde memleket havasının olduğunu öne sürüp millete parayla hava dağıtan, civcivleri boyayıp rengarenk hahıyla tezgaha koyan yurdum uyanıkları, sonunda Ameri-ka'yı da birbirine kattı.

İŞARET KOYMUŞLAR

Amerikan Federal Soruşturma Bürosu (FBI), şu sıralar ne seri katilleri ne de teröristleri arıyor. FBI, kumarhaneler cenneti Las Ve-

gas'ta hile yaparak tam 2 milyar dolar (yaklaşık 3 trilyon lira) çarpan 5 Türkün peşinde. Nevada eyaletine bağlı Las Vegas'taki kumarhanelerde sıradan müşterileri gibi davranan çetenin beyni Ayşe Benli (50) ile Cumali Pelik (50), Zeki Doçkel, Recep Turma (48) ve Ahmet Ural'ın (48), poker kağıtlarına özel işaretler koyarak ya da değiştirerek milyon dolarlık vurgun yaptığı öne sürülüyor.

Müthiş dolandırıcılık olayının ortaya çıkması üzerine FBI ve polis alarmına geçti. Ekipler, başta Nevada olmak üzere tüm ülkede do-

landırıcıları bulmak için seferber oldu. Fotoğrafları internetten de yayınlanan zanlıların göz, saç rengi, boy ve yaşlarıyla ilgili ayrıntılı bilgiler yer alıyor.

CEZASI 5 YIL HAPIS

Zanlılar, Şans Oyunları Denetleme Kurulu'nun "en çok arananlar" listesinde üst sıralarda bulunuyor. Nevada eyaletinde kumarda hile yapmak ağır suç sayılıyor. Bu yüzden çete üyeleri yakalandıkları zaman kumarda hileli hareket, kağıtları değiştirmek, soğun yapmak ve çete kurmak'tan 5 yıl hapisle yargılanacak.

VATAN, 06.07.2005

ORTA SAYFA

VATANI



Ayşe Benli (50)



Ahmet Ural (48)



Recep Turna (48)



Cumali Pelik (50)



Zeki Üçkol (51)

FBI Ayşe'nin 5'lisini arıyor

Vegas'ta Türk kumarbazların hile yaparak 2 milyon dolar kazandığı ve kaçtığına sürüldü. Kentte sans oyunlarının kurullarını düzenleyen resmi web sitesinde Türk 5'li aranıyor listesinde. İlk 3'te ise çetenin beyini olan Ayşe Benli var

Amerikan Federal Soruştur-
ma Bürosu (FBI), dünyaca
ünlü kumar merkezi Las
Vegas'ta hile yaparak 2 milyon dolar
kazandıktan sonra ortadan kaybolan
kumarbazların peşine düştü. Las Vegas
kumarhanelerinde sıradan müşterileri
arayan 4 erkek ve 1 kadından
oluşan Türk 'kumar çetesi' zanlılar-
ın poker kâğıtlarını işaretleyerek
değiştirerek hile yaptığı öne-
süldü. Başta ABD'nin kumar mer-
kezi Las Vegas'ta faaliyetli olmak üzere,
FBI ve polis tarafından
aranan Ayşe Benli (50), Cumali Pe-
lik (50), Zeki Üçkol, Recep Turna
(48) ve Ahmet Ural'ın (48) fotoğraflarını da ilgili birimlere dağıttı.

5 YIL AĞIR HAPIS CEZASI

Çete zanlıları, Nevada'da kumar
oynatma ve oynatma kurallarını belirle-
yen Sans Oyunları Denetleme Kur-
lu'nun 'en çok aranıyor' listesinde üst
sıralarda yer alıyor. Listemin üçüncü sı-
radaki ismi ise Ayşe Benli. Benli'nin,
kumar çetesinin 'beyni' olduğu be-
lirtiliyor. Las Vegas'taki kumarhanelerde
oynadıkları poker oyunlarında, oyun
kâğıtlarının üzerine özel işaretler ko-



yan ya da kâğıtları de-
ğiştirerek Türk kumar-
bazlarını foyaya, görevli-
lerin kendilerinden
sıphelenmesi üzerine
ortaya çıktı. Her yerde
aranan Türk kumar-
bazlarının fotoğrafları da internete ya-
yınlandı. Nevada Sans Oyunları De-
netleme Kurulu'nun resmi web sitesi
olan www.gaming.nv.gov/sayfasi.html
bilgilerde Türk zanlıların göz ve saç
renkleri ile boy ve yaşlarına ilişkin ay-
rıntılı bilgiler de var. Benli, Pelik, Tur-
na, Ural ve Üçkol'un yakalandıkları

zaman kumarada hileli hareket, kâğıt-
ları değiştirmek ve işaretlemek, soy-
gun yapmak ve çete kumarak suçlam-
alarıyla yargılandığını belirtiyor. Kur-
marda hile yapmanın ağır suçlardan
biri olduğu Nevada yasalarında, bu tür
suçlara 5 yıla kadar ağır hapis cezası
verilebiliyor. ■ Nefiz ALBAYRAK

FLORİDA ROYAL

SABAH 06.07.2007

El çabukluğu marifet. Liderleri kadın beş Türk, ünlü Las Vegas kumarhanelerinden Tophane usulüyle iki milyon dolar kaldırdı



CASINO KASALARINI
"TIRNAK" LADILARI...

Beş Türk kumarbaz iki milyon doları kazanınca şüpheleri üzerlerine geçtikler. Casino polisi kameraları inceleyerek bir kanıt aradı... Ancak, yapılan hileyi tespit edebildiklerinde iş isten geçmiş çete üyeleri sıfır kadem basmıştı.

AS Vegas... Dünyanın kumar başkenti... ABD'de her gün milyonlarca doların el değiştirdiği merkez... En küçük hileye karşı en modern cihazlarla önlem alındığı, her türlü hilenin ağır ceza gördüğü yer...

KUMAR POLİSİ "TIRNAK" HİLESİNİ ANLAYAMADI

İSTE bu kumar cenneti mütahhis bir soygunla çalkalanıyor. Çarabian Stud Poker oyununda "urnak alma" hilesiyle iki milyon dolar kazanan beş Türk gözaltına alındı. Ancak kumar polisi yapılan hileyi önce kanıtlıyamadı.

FBI BESLİYİ ÜLKENİN HER YERİNDE ARIYOR

TUTUKSUZ yargılanmak üzere serbest kalan beş kumarbaz kayıplara karıştı... FBI bu beşliyi uzun zamandır arıyor... Yakalanırlarsa çete kurnaktan yargılanacaklar... 20'DE



SADIK GÜLEC

Adana	22/31	PB	Erzurum
Afyon	14/27	A	Istanbul
Ankara	14/29	PB	Izmir
Antalya	23/33	A	Mersin
Balıkesir	16/31	PB	Samsun
Bursa	16/29	PB	Sivas
Diyarbakır	19/36	PB	Trabzon

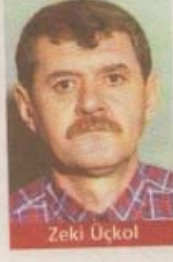
İşte Las Vegas'ı 'çarpan' 5 Türk



Ayşe Benli



Cumali Pelik



Zeki Uçkol



Recep Turna



Ahmet Ural

Amerikan Federal Soruşturma Bürosu, Las Vegas'ta hile yaparak 2 milyon dolar kazanan çeteyi arıyor

NAFİZ ALBAYRAK Boston DHA

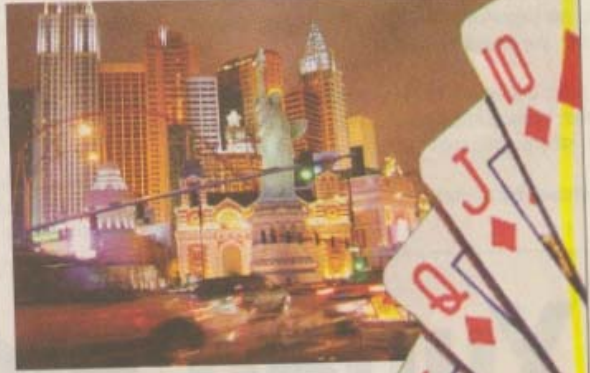
ABD'nin kumarhaneler cenneti Las Vegas'ta hile yaparak 2 milyon dolar kazandıktan sonra ortadan kaybolan 1'i kadın, 5 Türk kumarbaz Amerikan Federal Soruşturma Bürosu'nun (FBI) gündeminde.

FBI ve polisin, kumar merkezi Nevada eyaleti başta olmak üzere tüm ABD'de aradığı Ayşe Benli (50), Cumali Pelik (50), Zeki Uçkol, Recep Turna (48) ve Ahmet Ural'ın (48) fotoğrafları ilgili birimlere dağıtıldı.

Çetenin beyni bir kadın

Poker sırasında oyun kâğıtlarına özel işaretler koyan ya da değiştiren çetenin foyası, kumarhane görevlilerin şüphesizle ortaya çıktı.

Nevada Şans Oyunları Denetleme Kurulu'nun 'en çok arananlar listesinde' 3. sırada bulunan Benli'nin, çetenin beyni olduğu öne sürüldü.



Kurulun resmi web sitesi "www.gaming.nv.gov"da; zanlıların göz ve saç renkleriyle boy ve yaşları da belirtiliyor. Benli, Pelik, Turna, Ural ve Uçkol'un kumarda hileli hareket, kâğıtları değiştirmek ve işaretlemek, soygun yapmak ve çete kurmak suçlamalarıyla yargılanacağı belirtildi. Eyalette bu suçlara 5 yıla kadar ağır hapis cezası verilebilir.

MAĞI İYAN UNGE ANNE DUAISI ALDI

Amerikan Profesyonel Basketbol Ligi'nde (NBA) basketbol yaşamını sürdüren Mehmet Okur, All Star maçında Türkiye'nin gururu oldu. Yıldız basketbolcu, maçtan kısa bir süre önce Erdel teki annesini telefonla arayarak duasını istedi. Dogu Karması'nın Batı Karması'nı 153-132 yendiği maçta oynayan Mehmet Okur, All Star'a seçilen ilk Türk oyuncu olarak bir ilke imza attı. Tensilimiz maçta yer aldığı 14 dakika 43 saniyede 4 sayı attı, 2 ribauntı aldı ve 1 de asist yaptı.

Okur'un annesi Nimet Okur ile babası Abdullah Okur ise Balikesir'in Erdel ilçesine bağlı Ocaklar belediyesinde maçı, 100 kişilik bir aile gürubuyla birlikte izledi. Ocaklar Belediye Başkanı Hüseyin Durak'ın da aralarında bulunduğu topluluk, Mehmet'in sayı atmasını dört gözle bekledi. Okur, oyunun son bölümünde sayıları attığında ise kalabalığın alkışları ve "oley" sesleri belediye sokaklarında yankılandı.

Maç öncesi gazetecilere konuşan anne Nimet Okur, çok mutlu olduklarını ve böyle bir günü gösterdiği için Allah'a şükrettiklerini

soyedi. Mutluluğunu tarif etmesinin mümkün olmadığını belirten anne Okur, oğlunun maçtan evvel kendisini aradığını ve duasını istediğini belirterek, "Anneğim dedim, beni hiç hem belediye halkı ve eminim ki Türk halkı arkanda ve şu anda televizyonda maçı bekliyor. Çünkü sen Türkiye'nin evladısın ve Türkiye'yi temsil ediyorsun, dedim." diye konuştu. Baba Abdullah Okur da, "Oğlumuzla ihtar ediyoruz. Allah her Türk evladına böyle gurur yaşatmayı nasip etsin. Bana göre Batı Karması, Dogu Karması'nı yener." şeklinde konuştu ve dediği de gerçekleşti.

Oke yandı All-Star maçında 31 sayı atan Kobe Bryant, MVP seçildi. Mehmet ise özellikle Shaquille O'Neal'a karşı yaptığı defansla göz doldurdu. Yeternek yarışmasında Miami'den Dwayne Wade, smaç yarışmasında Boston Celtics'ten Gerald Green, üç sayı yarışmasında ise Miami Heat'ten Jason Kapono birinci oldu. Bu arada 14 yıldır Dogu Karması'na yenilen Batı Karması, rövanşını muhtesem bir sonuçla aldı. **Erdel, Las Vegas, Chan**

Formu, 20, sürgüt 2007

Mehmet'in babası ve annesi (sol masada oturan), oğlularının maçını kabalık bir aile topluluğu ile birlikte izledi.



FOTOGRAF: TUNCAY CENGİZ



FOTOGRAF: AP

EK15

BUGÜN POSTA'DA

'BEN TÜRKÜM'

Almanya, Borussia Dortmund takımında oynayan ve ilk 11'de sahaya çıkan 16 yaşındaki Türk futbolcu Nuri Şahin'i konuşuyor. Frankfurter Allgemeine gazetesi Nuri'ye Alman vatandaşı olup Alman milli takımında oynaması için teklif götürüldüğünü yazdı. Gazete, Nuri'nin bu teklifi "Ben Türküm, Türk kalacağım" diyerek geri çevirdiğini belirtti.



'Büyük Serhat'

Fenerbahçe'den Belçika'nın Anderlecht takımına transfer olan Serhat harikalar yaratıyor. Anderlecht'in önceki gün 6-0 kazandığı maçta Serhat 2 gol atıp bir de gollük pas verince Belçika gazetelerine manşet oldu. Gazeteler 'Muhteşem forvet', 'Bu ne büyük Serhat', 'Anderlecht artık Türk gibi güçlü', 'Serhat şimdiden Belçika'nın yıldızı oldu' şeklinde manşetler attı (yanda).



POSTA GAZETESİ 9 AĞUSTOS 2005

EK16.1

...n dinlerdik:
ar, burunlar,
nkoceli eksil-
O zamanlar
zsel gibi ge-
ze. Ama ar-
m de buzda
den bir kra-
liz var. Pekli
getir mi? İs-
si süphe!...

TUĞBA
KARADEMİR

ZAMANI, 28, 01, 2004

UZ ÜSTÜNDE BİR İLLDİZ KAYIYOR

ERAY
SEPETÇİ
FOTOĞRAF
AA

Rus sporcular, Avrupa ve dünya artistik patinaj şampiyonalarında yıllardır dik-kat çekici başarılar gösteriyor. Avrupa Artistik Patinaj Şampiyonası'nda, son on yıldır, erkekler ve bayanlar kategorilerinde birer kez dansında 3 kez üstünde, hep Rus sporcular alın ma-dalya kazandı. Çiftlerde ise son 11 yıldır al-tın madalya hep Rus sporculara gitti. On-ların Çehov'un anlattığı Rus gençlerin sadece birkaç kusak öteden torunları ol-duğuna inanmak zor. Çehov'un oyunla-madaki o yeterince sevilmesini, kendini yeterince bilmeyen, bu yüzden kendille-

rini yüceltmeye mahkum, miskin insan-çıklardan çok farklılar. Onlar, hayatlan-ının amacını bulmuş, Çehov'un da co-cukca bir yasama hovesiyle inandığı ca-lışmanın gücüne sarılmış görünüyor.

Ote yandan, Karadentiz'in güney kıy-larında pek çok omür geçip gidiyor. Çehov'un, yoksulluğun, yoksulluğunun gökermil varlık imgeleleriyle kame etmeye calsan oyun kislere gibiyiz, pek çoğ-u-muz. Onları gbtir büyüklükten iddialara kaplanmayla kendini hakir görme anasında savrulup duruyoruz. Bunu görmek için, Türk sporculanın katıldığı uluslararası turnuvaların Türk basınında nasıl ele alınacağına bakmak yeterli. Kendinizi bir-

FOTOĞRAF: MEHMET ÖG

Adam Japonya'da Firtına Gibi", "Türk Gececi Kerem'i", "Milliler Tarih Yaz-dı" gibi manşetlerle gökleri okuyor, bir yandan "Halterde Milli Üstün", "Dünyaya Rezil Olduk", "Eller Aya Biz Yaya" güleleriyle yerin dibine sokuyoruz. Cumhuriyetin ilk yıllarında zekki ve ca-lışkan olduğumuzu telkin eden devlet ba-lanının arslan oğlu olmaktan öksip az za-manda büyük işler yapacak beceriyi göste-rememi, doğru büyüyenemis olabilir mi-yiz? Böyle olmasa, büyüklükten fantezi-lerimize hapsolmek yerine, "gerçek din-ya da" bunlara yaklaşılmak için çalı-sıp dinlenmek en azından hakkıyla değer-lendirme gayretinden lantına eder miydik?

Çelebini bu yazının yazılma nedenine, yani Tuğba Karademir'e, O. hatın en ba-sanlı Türk patencisi, Böyle anlatmak için çokca çalışması gerekti: Tuğba, Anka-ralı daki Masallar Ülkesi Kresi'ne devam ederken, Türkiye'nin 1990 da açılan, olim-pik olimpiyadları ilk buz pateni pisti Belpa Kaşgall Buz Pesti'nde artistik patinajla ta-nıdı. 1995'te düzenlenen Balkan Şampi-yonası'nda birinci oldu. Türkiye de yeterli çalışma mekânı, çalıştırıcı ve rekabet orta-ru bulamadığı için, 1996'da, 11 yaşınday-ken, ailesiyle birlikte Kanada'ya taşındı. Orada, Mariposa School of Skating'de Robert Teby ile çalışması fırsat buldu.

EN BASARILI TÜRK PATENCİ

Karadentiz, 2005'te, Avrupa Ar-tistik Patinaj Şampiyonası ta-rifinde serbest programa ka-tılma hakkı elde eden ilk Türk sporcu oldu. O yıl şampiyonayı 19. sıra-da tamamladı. Geçen yıl ise 13. sırayı al-dı. 2006'da, Kis Olimpiyatları'nda Türki-ye'yi temsil eden ilk sporcu olarak gittiği Torino'dan 21. ilde döndü. Dünya Artis-tik Patinaj Şampiyonası'nda ise kariyeri-nin en yüksek puanıyla 18. sıraya yer-leşti. 2006'da elde ettiği bu başarılar, ona ISU Grand Prix yarışmalarına katılma hakkı kazandı.

EK16.2

raflarını karşılayacak bir kaynaktan yoksun ulaştı. Kaynak arayışında ulaşılan son durumu, Türkiye Buz Pateni Federasyonu Asbaşkanı Fehmi Tekelioğlu'na sorduk. Tekelioğlu, federasyonun, Karademir'in masraflarını, başka bir kaynağa gerek bırakmayacak ölçüde, ya karşıladığını ya da bunların karşılanmasına aracılık ettiğini söyledi. Bu bilgiye göre, Tuğba Karademir, artistik patinajda Türkiye birincisi olduktan 10 yıl, Avrupa şampiyonasında mücadele etmeye başladıktan 5 yıl sonra, 21 yaşındayken parasal sıkıntılarını aşabildi! Oysa, artistik patinaj dünyasında, 25 yaşına gelmiş bir sporcunun emeklilik zamanının yaklaştığı düşünülüyor... Şimdilerde o, mücadelesini sürdürüyor. Bu yıl, Pierre Porte'nin Coeurs a Cordes'i eşliğinde sunduğu, geçen yılki kısa programını değiştirmede. Uzun programında ise Philip Glass'ın Naqoyqatsi: Life As War filmi için yaptığı müzikleri kullanıyor. Koreograf Jean-Pierre Boudais ile birlikte çalışıyor.

Bu sezon, ISU Grand Prix'nin 6 ayağından biri olan Skate Canada International'da 11., bir diğer ayağı olan NHK Trophy'de 10., Karl Schäfer Memorial yarışmasında yine 11. oldu. Karademir, bu ay, 23. Dünya Üniversite Kış Oyunları'na 46 ülke ve bölgeden katılan 2 bin 7 yüz 28 sporcu arasında da yer aldı. İtalya'nın Torino kentinde düzenlenen artistik patinaj yarışmasında 14.ydü. Avrupa Artistik Patinaj Şampiyonası'nda Alper Uçar'ın yanı sıra Türkiye'yi temsil eden iki sporcudan biriydi Tuğba.

Peki, Türkiye'nin en başarılı patenciyle ilgili, basında yer almış, ayrıntılı bir Türkçe değerlendirme yazısı bulmak nasıl bu kadar zor olabiliyor? Belki yapılmış bir iki küçük röportaja, yarışmalarda aldığı sonuçlara ulaşabilirsiniz. Ama bu kadar. Bu en hafif ifadeyle tuhaf, değil mi? Milli sporcuların başarısızlığıyla yerle yeksan oluyor, başarılarıyla başı arşa geliyor görüntüsü veren bir basın dünyasının, Karademir'den ilham alması gerekmez mi?



HÖRİNET GAZETESİ 28 OCAK 2007

SÜPERSPOR

**Hedefi
büyüttü**



Tuğba 6. kez katıldığı Avrupa Şampiyonası'nda en iyi derecesine ulaştı. Genç sporcu yeni hedefinin mart ayında Tokyo'da yapılacak Dünya Şampiyonası olduğunu söyledi.

Alkışlar Tuğba'ya

Milli patencimiz büyük bir başarıya imza atarak Avrupa 10'uncululuğunu elde etti, bir sporcumuza daha kapıyı açtı.

AVRUPA Artistik Buz Pateni Şampiyonası Polonya'nın başkenti Varşova'da dün sona ererken, milli sporcumuz **Tuğba Karademir**, serbest programda teknik 46.44, artistik 39.67 ve toplamda da 84.81 puan aldı.

Fırsat doğdu

Önceki günkü kısa programda da toplamda 46.19 puan alan Kara-

demir, genel sıralamada 133 puanla Avrupa onuncululuğunu elde etti. Milli patencinin bu başarısıyla Türkiye, gelecek yıl Avrupa Şampiyonası'nda iki bayan sporcuyla mücadele etme hakkını kazandı.

En iyi derecesi

Tuğba aldığı bu sonuçla Avrupa Şampiyonası'ndaki en iyi derecesini elde ederken, "Ülkeme

böyle bir başarı kazandırdığım için çok mutluyum. İlk 5 için şansım vardı. Ancak kısa programdaki bir hatam yüzünden olmadı. Hakemler yavaş yavaş bana iyi puan vermeye başladılar. Kanada'ya dönünce çalışmalara başlayacağım. Hedefim Dünya Şampiyonası'nda daha da iyi bir derece elde etmek" dedi.

HÖRNET GAZETESİ 28 OCAK 2007

SÜPERSPOR

Hedefi
büyüttü

Tuğba 6. kez katıldığı Avrupa Şampiyonası'nda en iyi derecesine ulaştı. Genç sporcu yeni hedefinin mart ayında Tokyo'da yapılacak Dünya Şampiyonası olduğunu söyledi.

Alkışlar Tuğba'ya

Milli patencimiz büyük bir başarıya imza atarak Avrupa 10'uncululuğunu elde etti, bir sporcumuza daha kapıyı açtı.

AVRUPA Artistik Buz Pateni Şampiyonası Polonya'nın başkenti Varşova'da dün sona ererken, milli sporcumuz **Tuğba Karademir**, serbest programda teknik 46.44, artistik 39.67 ve toplamda da 84.81 puan aldı.

Fırsat doğdu

Önceki günkü kısa programda da toplamda 46.19 puan alan Kara-

demir, genel sıralamada 133 puanla Avrupa onuncululuğunu elde etti. Milli patencinin bu başarısıyla Türkiye, gelecek yıl Avrupa Şampiyonası'nda iki bayan sporcuyla mücadele etme hakkını kazandı.

En iyi derecesi

Tuğba aldığı bu sonuçla Avrupa Şampiyonası'ndaki en iyi derecesini elde ederken, "Ülkeme

böyle bir başarı kazandırdığım için çok mutluyum. İlk 5 için şansım vardı. Ancak kısa programdaki bir hatam yüzünden olmadı. Hakemler yavaş yavaş bana iyi puan vermeye başladılar. Kanada'ya dönünce çalışmalara başlayacağım. Hedefim Dünya Şampiyonası'nda daha da iyi bir derece elde etmek" dedi.



Yol ayrımı: Ya değişme
Ya bđlümme...

ALİ BAYRAMOĞLU

Mandatum post
mortem



HÜSEYİN HATEMİ

Sunucu İ ncıldı sayın
dinleyenler, hem de
çok



MEHMET şEKER

Erdodağan büyük
rest

YASİN DOĞAN

Seğim sandığına
giderken...



DAVUT DURSUN

En Çok Okunanlar

- Onur Öymen'in oğlu şeyhle ortak oluyor
- Türkiye'de okuyamadı İ ngiltere'de birinci oldu
- Teröre VIP servisi'e hükümetten kinama
- Üç Ayılar'ı manevi diriliş fırsatı görün
- Mehmetçik bomba yağdırdı
- Pazara Kader Yağıs var
- Annem 99'da oldu ben 100'ü

Türkiye'de okuyamadı İ ngiltere'de birinci oldu

Türkiye'de başörtülü olduğu için okuyamayan Tuğba, İ ngiltere'nin başkenti Londra'da özel bir davette öğrenim gördüğu Liverpool Üniversitesi Genetik Mühendisliği Bölümü'nden birincilikle mezun oldu

LONDRA

Tuğba Yumak adlı Türk kıızı, özel davette girdiği Liverpool Üniversitesi Genetik Mühendisliği Bölümü'nü birincilikle bitirerek mezun oldu. Üniversite öncesi 6 forumu birincilikle bitirdiği için Liverpool Üniversitesi'nden özel davet alarak eğitimini İ ngiltere'de sürdüren Tuğba Yumak, Genetik Mühendisliği Bölümü'nü birincilikle tamamladı. Şimdi çeşitli Üniversitelerden doktora teklifleri alan Tuğba, akademik çalışmalarına devam edecek.



ÖZEL ODA TAHSİS EDİLDİ

Başörtülü olduğu için Türkiye'de üniversite eğitimi alma imkanı olmadığından akademik çalışmalarına yine İ ngiltere'de devam edeceğini söyleyen Tuğba, "Liverpool Üniversitesi'ne girişte ve öğrenim dönemi boyunca başörtüm hiçbir zaman sorun olmadı. İ ngiltere'ye 15 yaşımda gelmiştim ve o zaman girdiğim okulun müdürü başörtüme karşmadığı gibi, dini vebcelerimi yerine getirebilmem için bana özel oda tahsis etti. Ne lisede ne de üniversite hayatım boyunca tesettüre uygun giyim tarzıma saygısızlık edildi. Üniversite diplomamı alırken de hiçbir sorunla karşlaşmadım" dedi.



- bulurum
- Ek ders ücretlerinde değişiklik
- Çetelerin içinde muvazzaf da var
- 'Aslan oğlum' sözü dilinden hiç düşmedi

En Çok Gönderilenler

- Türkiye de okuyamadı İngiltere de birinci oldu
- Onur Oyman'ın oğlu şeyhle ortak oluyor

Gönülde yatanın akademik hayatını Türkiye'de sürdürmek yönünde olduğunu dile getiren, ancak kıyafeti nedeniyle bunun mümkün olmadığını dikkat çeken Tuğba, "Gönül istedi ki tecrübeni kendi ülkemdeki gençlerle paylasayım. Ama şartlar bizi yurtdışına savurdu. Yabancı bir ülkede de olsa eğitimimi ve kariyerimi sürdürüreceğim" diye konuştu.

Aslen Konyalı olan ve bir dönem İngiltere İslam Kültür Merkezi'nin başkanlığını yapan İhanı Yumak'ın kızı olan Tuğba Yumak, eğitim hayatı boyunca ailesi ve Türkiye'ye faydalı olmayı hedeflediğini sözle-rine ekledi.

19.07.2007

◀ Geri dön Arkadaşına Gönder Yazdır Yükle

GÜNDEM

- ▶ Seyranioğlu'nun katli zanlısı başka cinayetten aranıyor
- ▶ Onur Oyman'ın oğlu şeyhle ortak oluyor
- ▶ Çetelerin içinde muvazzaf da var
- ▶ Teröre VIP servise hükümetten kinama
- ▶ 'Aslan oğlum' sözü dilinden hiç düşmedi
- ▶ Uç Aylar'ı manevi diriliş fırsatı görür
- ▶ Hatay'daki yangın komşuya sıçradı
- ▶ Aleni seviyorsan oylamaya katılma
- ▶ Çağlar ve oğlu zaman aşımı ile kurtuldu
- ▶ Annem 99'da öldü ben 100'ü bulurum
- ▶ Bakanlık onayla sınıf geçtiler
- ▶ Özürlüye taşınmalı eğitim için 21 milyon YTL kaynak ayrıldı
- ▶ Çetenin kanlı hesaplaşması kameraya takıldı
- ▶ Özel okul kayıtları yeniden düzenlendi
- ▶ Pazara kadar yağış var
- ▶ Amca oğlu da şehit olmuştu
- ▶ Çatışmadan önce teknoloji savaşı
- ▶ Mehmetçik bomba yağdırdı
- ▶ Hakimli çeteye içerden destek

5 kişi ve 5 ay...



ALİ BAYRAMOĞLU

Başbakan'dan DTP'ye önemli bir jest



KÜRŞAT BUMİN

Hayır, kardeş kavgası değil



RESUL TOSUN

Bekir Fuat, Nusret Özcan'a soruyor



MEHMET SEKER

Bu sıcaklarda seçim mitingleri



DAVUT DURSUN

En Çok Okunanlar

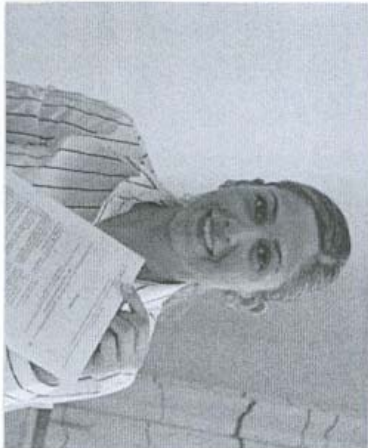
- Mersin habrası
- Tekin'in devre arkadaşı da savcya ifade verdi
- Genelkurmay, 'paket servisi' iddiasını yalanladı
- Anneye taciz'e pompalı infaz
- Sendinili davasında mahkemeye soruşturma
- 2. Daire, Aytaç öğretmen davasından çekiliyor

Danimarka'nın eğitim paketi Türk kıızı İlkay'dan

Danimarka'da yeni yürürlüğe girecek 104 maddelik Eğitim Reformu Paketi, Türk kıızı İlkay Yüksel tarafından revize edildi. Yeni pakette, meslek lisesi mezunlarına eğitimde kolaylık sağlanması gibi uygulamalar var

İSMAİL ZELVİ / İSTANBUL

Eğitimde küreselleşmeyi ön plana çıkaran Danimarka hükümeti, eğitimin küreselleşmesi, meslek lisesi mezunlarının üniversite devam etmesi, hatta dünyanın dört bir yanında staj imkanı bulması için yeni bir reform paketi hazırladı. Danimarka'da yaşayan Türk kıızı İlkay Yüksel'in (29) revize ettiği paketin içinde, yabancı öğrencilerin Danimarka'daki eğitim



olanaklarından yararlanmasına yönelik kolaylıklar da bulunuyor. İlkay Yüksel'in hazırladığı reform paketi ile meslek liselerinin üniversitelere girmeleri özellikle teşvik ediliyor. Meslek Lisesi öğrencilerinin diğer meslek liselerine veya normal liseye geçişleri kolaylaştırılıyor. İş dünyasına daha çok stajyer alınması için tavsiyede bulunuluyor. Öğrencilerin okullarını yarıda bırakmalarını için maddi imkanları artırılıyor. Meslek liselerini bitirme oranının, yüzde 85'ten yüzde 95'e çıkarılması için yeni uygulamalar başlatılıyor.

TÜRKİYE'DE EĞİTİM İSTİYOR

İlkay Yüksel, Danimarka Meclisi'ne sunulacak eğitimle ilgili kanunları ve hükümetin çıkaracağı kanun hükümlünde kararlamaları hazırlamakla görevli. Mesleki eğitimin hukuk bölümünün başkanlığını da yürüten Yüksel, yasaların

- Nikah şahidi Erdoğan
- Hem albay hem komisierim ücret ödemen
- Doğan'ın son sözü 'önce bars' oldu
- Kamu'da sıcak mola

En Çok Gönderilenler

- Patrikhane ekümenik değil
- Mersin hatrası

Dedesı yıllar önce işçi olarak gitmiş

Danimarka Eğitim Bakanı Bertel Haarder'in hukuk danışmanı olan İlkay Yüksel'in dedesi Mehmet Gazier, 1970 yılında işçi olarak Danimarka'ya gelmiş. Gaziantep'in Mahyanlı Köyü'nde okuduğu gazete ilanyla Danimarka'da iş bulan Gazier, kızı Perihan ve damadı Hacıalı Yüksel'i de bütün ailesi gibi daha sonra Danimarka'ya götürmüştü. Perihan-Hacıalı Yüksel çiftinin üç çocuğundan biri olan İlkay Yüksel, Hukuk Fakültesi'nden mezun. Birçok bakanlıkta görev alan Yüksel, son iki yıldır Eğitim Bakanlığı'nda çalışıyor.

26.06.2007

◀ Geri dön Arkadaşına Gönder Yazdır ▶ Yukarı

GÜNDEM

- ▶ Kamu'da sıcak mola
- ▶ 'Anneye taciz'e pompalı infraz
- ▶ Nikah şahidi Erdoğan
- ▶ Mersin hatrası
- ▶ Tekin'in devre arkadaşı da savcıya ifade verdi
- ▶ Adaylık galası
- ▶ Serinlemek için girdiği gölde boğularak öldü
- ▶ 90'ında kep fırlattı sırada Guinness var
- ▶ 40 öğrenci okuldun atıldı
- ▶ KPSS bitti sıra tercihte
- ▶ Atamayı istemeyene iptal fırsatı

Akşam Gazetesi - 26 Haziran 2005

Siesta 3

Japonların yeni gözdesi NIHAN AKKUŞ

Geçen yıl Japonya'da yapılan 'Miss International' yarışmasında ilk ona kalan Nihan Akkuş, bu seyahatin ardından Uzakdoğu'dan üç teklif birden aldı

Japonya'yı fetheden futbolcu İlhan Mansız'ın ardından Nihan Akkuş da, Uzakdoğulular'ı büyüledi. Japonya'da yapılan bir yarışmanın ardından, bu ülkede çok sevilen Akkuş, teklifler karşısında çok şaşırıldığını söyledi. Moda ve Tekstil Tasarımcılığı bölümü öğrencisi Nihan Akkuş, hayatındaki değişikliklerden son derece memnun olduğunu belirtti ve 'her an farklı bir gelişme oluyor, mesleğimi çok seviyorum, hareket ve koşuşturma hiç bitmiyor' dedi. Yarışma sırasında, güzelliği ve farklı fiziği ile jüriyi etkileyen Nihan'a iki reklam ve bir film teklifi gelmiş. Henüz bir karar veremediğini söyleyen Nihan'a göre ilk hedef okulu bitirmek, 'ama yurtdışında da imkanları değerlendireceğim' diyen Nihan çok uzaklardan gelen dondurma ve meyve suyu reklamı tekliflerine sıcak bakıyor.

H A B E R




İlhan Mansız

EK21

STAD GAZETESİ, 9 AĞUSTOS 2005



ANDERLECHT Türk gibi güçlü!

SERHAT'LI Anderlecht, Belçika Li-gi'ndeki ilk maçında La Louviere'yi 6-0'la geçerken, basın 2 gol atıp 1 asist yapan, milli oyuncumuza övgüler yağdırdı. Le Soir, "Anderlecht Türk gibi güçlü" başlığını atarken, Serhat'ın gönülleri fethettiğini yazdı. La libre Belgique, "Bu ne büyük Serhat" ifadesini kullanırken, Dernniere Heure "Sürat teknesi Türk incisi" manşetini attı. Het Nieuwsblad; "Anderlecht'e muhteşem forvet", Het Laatste Nieu; "Yeni yıldız Serhat" dedi.



Hürriyet, 12.07.2005.



KICKER DERGİSİ MİLLİ FUTBOLCUMUZU ÖVDÜ

Yıldırım Bastürk
Almanya'nın
en kaliteli 5'inde

Uluslararası 5 isim

■ Almanya'nın önde gelen spor dergilerinden Kicker, Hertha BSC Berlin'de oynayan milli futbolcu **Yıldırım Bastürk**'ü, Almanya'dan uluslararası alanda oynayabilecek klasa sahip 5 futbolcu arasında gösterdi. Almanya'da dünya klasında bir futbolcu olmadığı görüşüne yer veren dergi, uluslararası alanda oynayabilecek 5 futbolcuyu ise **Michael Ballack**, **Mintal**, **Marcelinho**, **Lincoln** ve **Yıldırım Bastürk** olarak sıraladı.

Onsuz kazanamıyorlar

■ Yıldırım'ı "Rahatsız" başlığıyla tanıtan dergi, sezon başında kasığında sakatlanmasına rağmen, daha sonra sezona çok hızlı bir şekilde katıldığını ve 5 gol atarak bugüne kadar göstermediği bir verimlilik ortaya koyduğunu yazdı. Takımının **Yıldırım** olmadan maç kazanmadığı ve bunun da bir tesadüf olmadığını kaydeden dergi, antrenman maçında sol dizinden sakatlanan milli futbolcumuza 3 hafta boyunca maç oynama yasası getirdiğini belirtti.

EK23



1. gini HÜGÜSİN KALDIRIKI.

Serhat Akin manşetlerde

Belçika basını, golleriyle şov yapan genç yıldızı yere göğe sığdıramadı.

FENERBAHÇE'den ayrılan Belçika'nın Anderlecht takımına giden Serhat Akin, hem futbolu, hem de attığı gollerle büyük alkış topluyor. Son maçında iki gol atan ve bir de asist yapan yıldız futbolcumuzu Belçika basını manşetlerine taşıırken, "Muhteşem forvet. Serhat şeytanlığını sahada gösterdi" yorumları yapıldı.

TAKVİM GAZETESİ, 9 AĞUSTOS 2005

SPORT KRANT
TURKSE ANDERLECHT-BANMIYSTE
SERHAT NU AL EEN STER

HET LAATSTE NIEUW
SERHAT NU AL EEN STER
nslagen Madrid aamd in ons land

Het Nieuwsblad
plijn voor ren blijft

Yazılım devi Oracle, 27 ülkede 'iş zekâsı'nı bir Türk'e emanet etti

YAZILIM şirketi Oracle bünyesinde kurulan Doğu Avrupa, Rusya ve Bağımsız Devletler Topluluğu İş Zekası Çözümleri Bölümü'nün başına bir Türk getirdi. Oracle Türkiye'de İş Geliştirme Direktörü olarak görev yapan Cenk Kıral, iş zekası bölümünde bir yıllık geçici görevlendirmenin ardından bu yıldan itibaren göreve atandı. İş zekası için bölgede kurulacak on kişilik ekibi yönetecek olan Kıral, Oracle'ın bu coğrafyada iş zekası çözümlerinin satışını artırılması için çalışacak. Cenk Kıral, Rusya, Çekoslovakya, Polonya gibi 27 ülkeyi kapsayan bölgede yeni işe alımdan, satış yönetimine kadar her türlü konudan sorumlu olacak. 10 kişilik ekipte, Oracle Türkiye'den diğer bir isim Ali Rıza Kuyucu da satış öncesi danışmanlık yöneticiliğine getirildi.

27 ÜLKEDEN SORUMLU OLACAK: Cenk

Kıral, 2006'daki geçici görevinde satış direktörü olarak iş zekası ve veri ambarında bölgedeki potansiyeli ortaya çıkardıklarını belirterek, bu yıl itibarıyla kendine bağlı on kişilik ekip oluşturduğunu kaydetti. 27 ülkeden sorumlu olacağını dile getiren Kıral, ekip olarak satışlarda artış sağlamayı hedeflediklerini ve insanları ikna ederek ortak yapacaklarını ifade etti.

TÜRK ŞİRKETLERİNE DE FIRSAT: Kıral, bu göreve gelmesinin Türkiye'deki iş zekası çözümleri sunan iş ortaklarına yurtdışı da açılma fırsatı vereceğine dikkat çekerek, "Görevli olduğum bölgede, iş zekasına çok ciddi talep var. Uzmanlığı olan ve bitmiş ürüne ihtiyaç var. Ukrayna'da ciddi pazar var. Azerbaycan, Ukrayna, Romanya gibi pazarda iş zekasında potansiyel var. Bu pazarlarda ihtiyaç var" diye konuştu. Oracle Türkiye'de çalışıp da uluslararası görevde olan 20 kişi bulunduğunu da aktaran Kıral, Türkiye'nin bulunduğu coğrafyadaki diğer

KURUMSAL yazılım şirketi Oracle Türkiye'de İş Geliştirme Direktörü olarak görev yapan Cenk Kıral, 27 ülkenin bağlı olduğu Doğu Avrupa, Rusya ve Bağımsız Devletler Topluluğu İş Zekası Çözümleri Bölümü'nden sorumlu olacak. Kıral, bu göreve gelmesinin Türkiye'deki iş zekası çözümleri sunan iş ortaklarına yurtdışı da açılma fırsatı vereceğini belirtti.



Ali Rıza Kuyucu

Cenk Kıral

ülkelere göre daha fazla yurtdışı görevler aldığının ve bu konuda örnek olduğunun altını çizdi.

100 MİLYON DOLAR POTANSİYEL: Bölgede iş zekası ve veri ambarı konusunda 100 milyon dolarlık pazar bulunduğunu kaydeden Cenk Kıral, yüzde 13'lük pazar payıyla 2010 yılında Oracle'ın bölgede lider olmayı hedeflediğini kaydetti. Türkiye'de eş zekası pazarında 15 milyon dolarla üçüncü sırada yer aldıkları bilgisini de veren Kıral, iş zekasında Türkiye'de de ciddi potansiyel olduğunu, bu yıl yüzde 8-10 civarında büyüyeceklerini vurguladı. Oracle'ın 2010'da iş zekasında dünyada lider olmayı hedeflediğini de hatırlattı.



Hanife BAŞ

İş zekası karar almayı kolaylaştırıyor

■ Cenk Kıral, iş zekasını gündelik basit raporlamaların çok ötesinde bir kavram olarak tanımlayarak, "İş zekası bir kurumun ya da şirketin karar alması için gereken verilerin toplanması, temizlenmesi, veri ambarına konulması, analiz edilmesi ve raporlanması gibi süreçlerin toplamına verilen isim. Bazen bu tabiri karar destek sistemleri olarak da belirtirler ama burada esas olan, kurumun gündelik operasyonel sistemlerinde oluşan verilerin analitik amaçlarla incelenmesi için farklı bir süreç içinde ele alınması" diye konuştu.

ZAMAN (2) 14 AGUSTOS 2006 Perşembe

Deutsche Bank'ın ilk Türk çalışanı 'efsane' diye anılıyor

Almanya'nın en büyük bankası olan Deutsche Bank'ın ilk Türk çalışanı olmayı başaran Artvinli Metin Yılmaz, sözlük Almancasıyla bankacılık işlemlerini yaptırma çalışan Türk işçilerin Alman görevli-lerle anlaşmalarının öncüsü oldu. Türklerin ilginç cümleleriyle şaşkınlık yaşayan banka yöneticileri Yılmaz'ı 'Efsane' diye anıyor. Almanya'daki bankacılık sektöründe Türk çalışanların önünü açan Yılmaz, "İlk zamanlar yabancı çalışanlara yönelik önyargılı yaklaşım benimle birlikte ortadan kalktı. Şu anda Deutsche Bank'ın ülke genelindeki şubelerinde yaklaşık 400 Türk çalışan var. Bundan banka da kazandı, Türk çalışanlar da." diyor.

Para kazanmak için umutla Almanya'ya çalışmaya gelen Türk işçiler, emeklerinin karşılığı olan maaşlarını bankadan çekmeye gittiklerinde büyük güçlüklerle karşılaştılar. Alman hükümetinin maaşların bankalardan ödeneceğini duyurmasından sonra bu ülkede bulunan Türkler de maaşlarının yatırılacağı bir hesap açtırmak zorunda kaldılar. İşte Alman bankalarındaki karmaşa da bu karardan başladı. Çünkü bankaya gelen Türklerin birçoğu Almanca bilmiyordu ve görevlilerle "bu yeni müşteriler" arasında iletişim sorunları ortaya çıktı. Almanya'nın köklü bankası Deutsche Bank, sözlükten öğrendikleri kelimelerle derdini anlatmaya çalışan "yeni vatandaşlarla" iletişim kurmanın yolunu, onların dilini anlayacak birini göreve getirmekte buldu.

Artvinli bir ailenin oğlu olan Metin Yılmaz'ın hayatı da bu karardan sonra değişti. Almanya'da eğitim görerek, bankacı olmayı başaran Yılmaz, Deutsche Bank'ın ilk Türk

çalışanı oldu. Göreve 1976'da başlayan Yılmaz, 6 ayda kurumun Türk müşteri sayısındaki artış ile bankanın yabancılara yönelik politikasının da değiştiğini dile getiriyor.

'Anneniz niçin ağlıyor?'

Yılmaz, Türklerin en büyük özelliğinin borç yapmaktan korkmamak olduğunu belirterek, ilk günlerde 4 bin mark olan kredilerin 30 bin marka kadar yükseltildiğini söylüyor. Türklere çeşitli sebeplerle kredi kullanıldığını belirten Yılmaz, bir anısını ise şöyle anlatıyor: "Bir vatandaşımız her ay gelip avans

isterdi. İlk ay 'Anam öldü, paraya ihtiyacım var' dedi. Hemen yardımcı olduk. İkinci ay, 'Babam öldü, acil paraya ihtiyacım var' dedi. Yine yardımcı olduk. Üçüncü ay 'Halam öldü'... Dördüncü ay gelip de 'Kardeşim öldü' deyince şube müdürümüzle birlikte vatandaşımızla konuşma kararı aldık. Ve ona, 'Kardeşim sana artık her ay avans vereceğiz, ama yeter aileni öldürme.' dedik."



Alman bankalarının yabancılara bakışının değişmesinde Metin Yılmaz'ın rolü var.

Türklerin sözlükten öğrendikleri kelimelerle atasözleri ve deyimleri Almancaya çevirme çabaları da bankada hayli karışıklığa neden olmuş. Yılmaz, göreve başladığı ilk günlerde Almanların kafası karışmış şekilde kendisine başvurduklarını dile getiriyor. Yılmaz, "Bir gün Türk müşterimiz geliyor ve yapılan işlemin uzunluğuyla ilgili, 'Meine Mutter weinen, deine nicht-Benim anam ağlıyor, senin değil' diyor. Görevli, müşterinin ne demeye çalıştığını anlamıyor ve (Anneniz niçin ağlıyor?) diye soruyor. En büyük karışıklık (Gleiche tasse, gleiche bad)da yaşanıyor. Müşterinin (Ayrı tas ayrı hamam) demeye çalıştığını ben anlıyorum ama Almancada tas da yok, hamam da." diye konuşuyor. Nürnberg, aa

Harika Türk!

09.06.2005

Prof. Dr. Kutluk Oktay, menopoza giren bir kadını yumurtalık nakli ile anne yaparak, tıpta tarih yazdı

Tıp tarihine adını altın harflerle yazdıran Prof. Dr. Kutluk Oktay, yine bir ilke imza attı. Türk doktorun önderliğinde yumurtalık nakli yapılan Amerikalı Stephanie Yarber, nakil tedavisi sonrasında bebek sahibi olan ilk kişi oldu.

Kariyerini Amerika'da sürdüren ve ülkemizin adını dünyaya duyuran Prof. Dr. Kutluk Oktay, başarılarına bir yenisini daha ekledi. Kadın doğum alanında dünyanın en başarılı profesörlerinin başında gelen Oktay, ekibiyle birlikte Stephanie Yarber'in (26) annelik hayalini gerçekleştirdi.

İKİZ KARDEŞİNDEN ALINDI

Stephanie Yarber, 13 yaşında bilinmeyen bir nedenle menopoza girdi. Dünyada ilk kez gerçekleştirilen bu yöntem için, ikiz kardeşi Melanie'nin yumurtalıklarından biri alındı ve bu yumurta Stephanie'ye nakledildi. Daha önce 2 kez tüp bebek deneyen ancak sonuç alamayan Stephanie'nin hayalleri, sonunda gerçek oldu. Geçtiğimiz günlerde kız bebeğini kucaklayan genç kadın, "Önce kardeşime, sonra da doktorlara minnettarım" dedi. Bu yöntemle bebek sahibi olan ilk kadın olarak tarihe geçen Yarber'in tedavisi, erken yaşta menopoza giren yüz binlerce kadın için umut ışığı oldu.

'HER KADIN ANNE OLABİLECEK'

Daha önce kanser tedavisinin ardından doğurganlıklarını kaybeden kadınların hamile kalmasını sağlayan Prof. Dr. Oktay, yine birçok kadının hayallerine umut ışığı yakmıştı. Kendi geliştirdiği bir yöntem olan ve yumurtalıkların dondurulduktan sonra nakline dayanan tedavi ile bu yöntemin farklı olduğunu söyleyen Prof. Dr. Kutluk Oktay, "Bu yeni tedavi sayesinde, bebeği olmayan hiçbir kadın kalmayacak" diyor.



Prof. Dr. Kutluk Oktay (üstte), Stephanie Yarber'in anne olmasını sağlayarak, adeta mucize yarattı.



Her doğan bebeğe ücretsiz D vitamini

► BEBEKLERE 'D' vitamini dopingi geliyor. Sağlık Bakanı Recep Akdağ, ülkemizdeki tüm çocuklara D vitamini desteği sağlayacak bir proje başlatıklarını açıkladı. Bakan Akdağ, anne-babalara seslenerek, "0-12 ay grubundaki bebeklerinizi, ana çocuk sağlığı merkezleri ile sağlık ocaklarımıza getirerek, günde 3 damla ücretsiz D vitaminini mutlaka alınız" dedi.



Çekirgeyi beklerim, altını eşe denklerim

► MUŞ'taki bir çekirge avcısının talebi, herkesi kahkahaya boğdu. Taban Köyü'nden Nevzat Demir, çekirge yuvasını bulduğu için Vali İbrahim Özçimen tarafından 1 çeyrek altınla ödüllendirildi. Ancak Demir, Vali'ye "Bana 1 altın verdiniz. Ama benim 3 eşim var" diyerek, 3 çeyrek altın istedi. Çimen de "Biz birinin hakkını veremiyoruz, sen 3 tanesini birden nasıl idare ediyorsun?" diye espri yaptı.



AKSAM

Microsoft'un Türk dahileri -1



Yazılım devi Microsoft'un devrim yaratan ürünlerinde 150 genç Türk beyninin de imzası var. MS'in Seattle'daki merkezinde, yazılım mühendisliğinden tutun da, en tepe görevlere kadar uzanan iş dağılımında başınızı nereye çevirseniz bir Türk'ün olduğunu görmek insana gurur veriyor

1975 yılında kurduğu şirketle aklını sermaye yaparak dünyanın en zenginlerinden olan Bill Gates'in yaratı macerasında yer alan Türklere birkaçıyla konuştuk. Bu genç beyinlerin ortak noktası liderlik ve sosyal yönlerinin ağır basması. Peki nasıl oluyor da bu kadar lider bir arada çalışıyor diyecek olursanız, hemen cevaplayalım: Bireysel çalışarak. Yani MS'in Redmond'daki

köyünde çalışan yaklaşık 35 bin kişi de kendi kendinin patronu. Çalışanlar Gates'e karşı nasıl sorumluysa, Gates de onlara karşı o kadar sorumlu.

Şirket tamamıyla projeye dayalı çalışıyor. Eğer bir projenin 2 ayda tamamlanması gerekiyorsa, siz ister gece yarılara kadar çalışın, ister büronuza hiç uğramadan tüm işleri evinizden görün, fark etmez. İsteyen sabah çok erken saatte gelip işini yapıyor. Mesai kaygısı yok. Önemli olan işin verilen tarihe yetişmesi.

79 ÜLKEDEN SORUMLU

Microsoft'taki Türklere arasında belki de MS'ye giriş hikayesi en ilginç olan kişi Murat Onuk. MS Türkiye'deki başarısı da onu Amerika'ya taşımış. Okul hayatı pek de parlak olmayan hatta kendi deyimiyle "okula fazla uğramayan" Onuk, şu anda Microsoft'un pazarlama konusundaki en yetkili kişisi. Uluslararası Donanım Pazarlama Müdürü olan Onuk'un Türkiye'deki MS'ye girişi ve ardından Amerika'ya gidiş öyküsünü aynen aktaralım.

"İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi mezunuyum. Liseyi bitirir bitirmez çalışma hayatına atıldım. Bir süre sonra sonra arkadaşlarımla şirket kurdum. Bilgisayar satıyorduk. O dönemde Süreyya Cili ile tanıştım. 'Gel bundan sonra bu işi MS içerisinde yap' dedi. MS'te iki yıl perakende üzerine çalıştım. Bıraktığımda bana bağlı olan bölümlerin cirosunu yüzde 2 bin oranında artırmıştık. Bizim her sene uluslararası toplantılarımız oluyor. 'Biz bunu yaptık yüzde şu kadar büyüdük' diye yaptıklarımızı anlatıyoruz. Amerika'ya gidişim de böyle oldu. Teklif de şöyle geldi, 'Gel bari bu işi Amerika'da yap' dediler. Ve ardından Uluslararası Donanım Pazarlama Müdürü oldum. Yani tam 3 yıl önce."

YEMYEŞİL KAMPUS

VE Microsoft'un gezilip görülmeye değer onlarca değişik ağaç ve bitki örtüsüyle bezenmiş kampüsü. Küçük yapay göllerin hatta akarsuların bile bulunduğu bu kampüsün yolu da insanı sanki bir iş yerine değil de mini bir hafta sonu kaçamağına götürüyormuş izlenimi veriyor. Bu güzelliklerin arasına serpiştirilmiş binalarda çalışmak ise tabii ki ayrı bir zevk. Laptopunu eline almış olan çalışanı bir ağaç altında ya da bir göletin kıyısında iş yaparken görmel olağan.

MS'DE NASIL ÇALIŞILIR?

Murat Onuk sorularımızı yanıtladı:

- MS'de çalışmak için başvurular nasıl oluyor?

Temelde iki türlü MS'ye giriyorlar. Birinci grup daha önce Amerika'ya gelenler. Üniversiteden sonra başvurup giriyorlar. İkinci grup ise, MS'den her sene Türkiye'ye gelip iş görüşmeleri yapıyorlar ve beğendiklerini işe alıyorlar.

- Peki neden Türkiye?

Çünkü buradan oraya giden çocukların hepsi çok süper zeki çocuklar.

- Amerika neden yurtdışından yazılım konusunda eleman alıyor. Orada bu konuda iyi eğitilmiş kimseler yok mu?

EK28.2

Amerika'da teknik eleman konusunda çok ciddi bir boşluk var. Amerikan üniversiteleri şu anda yeterince teknik adam, yazılım geliştiricisi yetiştiremiyor.

TÜRKLER İÇİN HAYAT

BİZ Türkler biraz rahat gördük mü işleri aksattığımız zamanlar olur. Bu kadar rahatlık yarıyor mu? diye sorduğumuz Uluslararası Donanım Pazarlama Müdürü Murat Onuk, hiç çekinmeden şu cevabı veriyor: "Benim oturduğum ev işe 5 dakika. 09:00'da sunumum var ve ben 8.55'te hala evdeyim. Ve bir bardak daha çay içsem r diye düşünüyorum. Yani burada hayat çok rahat. Hatta Türkler için bazen fazla rahat. İşimiz huzur dolu. Ben de yüzden huzuru bozmak için bol bol seyahate çıkıyorum." (Gülüyor)

Bill Gates'e hesap sormak

- Çalışma ortamınızdan bahsedelim. Orada işler nasıl yürüyor?

MS dünyanın en iyi şirketlerinden biri. Çünkü MS'de kimseyi kolay ikna etmeniz mümkün değil. Önce doğru olduğunu ispatlamanız lazım. Örneğin toplantılarımızda Bill Gates yaptığı işi anlatıyor. Hindistan'dan yeni gelmiş 23 yaşında bir genç kalkıyor diyor ki 'Şurası şöyle olmuş, ben beğenmedim, niye böyle yaptınız?' Bill Gates dediğimiz dünyanın en zengin adamı, kızarıyor, bozariyor, terliyor ve o insanlara o şeyi anlatmaya çalışıyor.

YARIN:Bill Gates'ın evinde yemeğe katılan Türkler

02.08.2007

Işinsu Kaygusuz

< 17 Ağustos 2007 Cuma

Tarihte Bugün

Arşiv

02

Ağustos

2007

Gr

AKSAM

Ünlüler fotoğraflarını senin için imzalıyor. Hemen tıkla!

HABERLER

Promosyon

eGazete

Ana Sayfa

Güncel

Politika

Dünya

Ekonomi

Magazin

Eğitim

Sağlık

Spor

Yazarlar

Yazı Dizisi

Röportaj

Otomobil

TV-Sinema

Mobil

Yaşam

Karikatür

Tatil

EKLER

Brunch

Cumartesi

Pazar

BÖLGELER

Akdeniz

Ege

YAZI DİZİSİ

İnançlı aileler,
inatçı doktorlar,
 mucize bebekler-5

RÖPORTAJ

AKP'yi orta sınıf
yüksetti**Yazı Dizisi****Bill Gates ile yemek yiyen Türkler**

Aslı Aker Özturan 37 yaşında. Microsoft'taki konumu ise birçok çalışandan farklı. Kartvizitinde Grup Yöneticisi yazsa da aslında yaptığı işi, MS'nin geleceğine yön verecek insanları yönlendirmek, geliştirmek, kariyer yönetimi, yani bir nevi koçluk olarak özetlemek daha doğru



Aslı Aker Özturan, bugünlerde yeni bir iş telaşı da yaşıyor. Bebeğinin doğumunun ardından 5 aylık izinden dönen başarılı yönetici, şimdi Bill Gates'e direkt bağlı olan gruplara insan yetiştiriyor. Yani yetiştirdiği elemanlar Gates'le birebir temas haline geçecek olan kişilerden oluşuyor. Özturan, MS'de bugüne kadar yaptığı işleri şöyle anlatıyor: "Üst düzey, yüksek potansiyel olarak belirlenmiş gruptaki kişilerin kariyer yönetimi, kritik pozisyonlara getirilmeleri, yedekleme ve koçluk gibi konular üzerinde çalışan 6 kişilik merkezi ekibin bir parçası olarak Dünya Satış Pazarlama Organizasyonu'na destek verdim. Şimdi Bill Gates'e direkt bağlı olan gruplara İnsan ve Organizasyon Gelişimi konusunda destek veriyorum. Özellikle yönetici ve organizasyon geliştirme konularına eğiliyorum.

EVİNDE AĞIRLADI

O Bill Gates'in evine konuk olan ve yemeğe katılan Türklerden biri. Microsoft Türkiye İnsan Kaynakları Müdürü'ymen genel merkeze yani Redmond'a Yetenek Geliştirme Uzmanı olarak geçiş yapan Özturan'ın Microsoft'ta unutamadığı en özel anısı da Gates'in evindeki yemek. Özturan, "Bu sene bu yemeklerin sonuncusu gerçekleşti ve gelenek sona erdi" diyor. En alt düzeydeki çalışanın görüşlerine bile önem veren hatta, kendilerine staja gelenleri bile atlamayan Gates, çalışanları için evinde verdiği son tanışma yemeğinde de her zaman olduğu gibi doktora öğrencisi, araştırma bölümü öğrencileri ve başarılı birkaç çalışanını ağırlamış. En başarılı öğrencilerin arasında 5 Türk

EK28.4

Akşam Gazetesi - Bill Gates ile yemek yiyen Türkler

Sayfa 2

YAZARLARDAN



Serdar Turgut
Ahaliyi anlamak
üzere yeni bir
model

Bugünün Yazarları

de bulunuyor. Şirketin başarılı çalışanlarından Özturan, "Gates, dünyanın dört bir yanından gelen seçkin öğrencilerle tanışıp onları evinde ağırlıyor. Bu sene bu gelenek sona erdi. O yüzden katılabilmek ayrıca anlamlıydı" dedi. Bu yemeklerde genç beyinlerin heyecanlı fikirlerini alan Gates, beğendiği bir fikir olduğu takdirde seçtiği elemanın projesine olanak sağlıyor.

AIDS ARAŞTIRMASI

Özturan'ın ağırlıklı olarak birlikte çalıştığı grup ise esasında araştırma ekibi. Her gün dünyanın çeşitli yerlerinden özenle seçilmiş, teknolojinin 15 yıl sonrası üzerinde kafa yoran, dünya çapında isim sahibi ilim insanları ile çalışan Özturan, MS'deki çalışmaların teknoloji geliştirme ile sınırlı olmadığını söyledi. Özturan, "İçlerinde AIDS aşısı üzerinde çalışan bir ekip bile var. Kendi işimin dışında çok ufuk açıcı bir deneyim oluyor benim için" dedi.

En başarılı konuşmacı

ASLI Aker Özturan'ın eşi Murat Özturan ise Microsoft'ta CRM Group Manager olarak görev yapıyor. Indiana'da Bilgisayar bölümünden mezun olan Murat Özturan, 15 yıldır Microsoft'ta çalışıyor. Türkiye Microsoft'un ilk çalışanlarından olan Özturan, en son Microsoft CRM ürününün kurumsal müşterilere adapte edilebilmesi için ürün gruplarına geçti ve şimdi orada yöneticilik yapıyor. Aynı zamanda Microsoft'un müşterilerinin ve kurumların bilgilendirilebilmesi için kurulmuş olan merkezde konuşmacı. Başarılı yönetici geçen haftalarda 500'ü aşkın kişi arasından şirketi en iyi temsil eden en başarılı 10 konuşmacıdan biri olarak seçildi.

İki katlı bir ev sakın yaşam

Aslı Aker Özturan sorularımızı yanıtladı:

- Yaşadığınız yer hakkında bilgi verir misiniz? Çalıştığınız yere yakın mı?

Çalıştığım yere 15-20 dakika kadar uzaklıkta Sammamish bölgesinde yaşıyorum. Klasik Amerikan filmlerindeki gibi bir yerleşim yeri. İki katlı evlerde, daha ziyade çocuklu ailelerin oturduğu, sessiz, sakın yeşillikler içinde bir yer. İstanbul'daki

EK28.5

Akşam Gazetesi - Bill Gates ile yemek yiyen Türkler

Sayfa 3 / 4

canlıktan sonra ilk başta çok yadırgadık ama şimdi sokaktan bir araba geçse fark eder olduk.

- İş yerindeki ortamınız nasıl? Günde kaç saat, haftada kaç gün çalışıyorsunuz? Türkiye ile karşılaştırdığınızda kurallar (kıyafet, işe giriş çıkış saatleri vb.) daha mı sıkı ?

İş yeri ortamı Türkiye'dekinden değişik. Herkesin bir ofisi var ve istediğiniz gibi döşeyebiliyorsunuz. Özellikle yazılım gruplarında çok değişik tasarımlar görülebiliyor. Ofisinde akvaryum, büyük koltuklar, yastıklar, değişik resimler, ışıklar, oyuncaklar ve hatta uzanacak kanepeler olan kişiler var. Türkiye'de satış pazarlama organizasyonu olduğumuzdan kıyafet konusunda daha dikkatliydik fakat burada eğer müşteri sorumluluğunuz yoksa işe şortla dahi gelebiliyorsunuz. Ben pazartesi-cuma arası çalışıyorum. 7.30da iş başı yapıp, 16:30'da da çıkıyorum. Eğer grubun getirdiği bir sınırlandırma yoksa kendi çalışma saatlerinizi uygulayabiliyorsunuz. Fiziksel olarak nerede olduğuma kimse dikkat etmiyor. Müdürümlle karşılıklı ofislerdeyiz ama o gün kafeteryada çalışmak istesem veya başka bir binaya gitsem de işimi aksatmadığım sürece hiçbir önemi yok.

Yarın:Okulunda akademisyen olmayı hayal ederken kendisini Amerika'da buldu.

İşinsu Kaygusuz

[GÖNDER](#)
[YAZDIR](#)
[YORUM YAZ](#)

03.08.2007

Bedava Sessiz Zilsesleri - Duyabiliyor musun?

İçin Turkcell, Vodafone, Avea www.mozook.com/silent/Turkey

Google Reklamları

Bu sitede reklam ver

Haberle ilgili okuyucu yorumları

Bu haber için yorum yapılmadı. Yorum yazmak için tıklayın.

Diğer haberler

- Finansçılar kılıçlarını bilemeye başladı
- Hacı Bektaş Şenliği bölündü-1
- 14 günde 8 kilo verin
- 2007 Erdoğan'ın yılı olacak
- Altın yürekler-2

Copyright © 2005
Üretim ve Tasarım: Turkmedya Bilgi Sistemleri Direktörlüğü
Reklam | İletişim | Künye

Akşam Gazetesi - Web sayfasının başarısı onu Microsoft'a götürdü Sayfa 1 / 5

< 04 Augustos 2007 Cumartesi Tarihte Bugün Arşiv 04 Agustos 2007 GİR

AKSAM

SUPERONLINE®

HABERLER

Promosyon

eGazete

Ana Sayfa

Güncel

Politika

Dünya

Ekonomi

Magazin

Eğitim

Sağlık

Spor

Yazarlar

Yazı Dizisi

Röportaj

Otomobil

TV-Sinema

Mobil

Yaşam

Karikatür

Tatil

EKLER

Brunch

Cumartesi

Pazar

BÖLGELER

Akdeniz

Ege

YAZI DİZİSİ



Microsoft'un Türk dahileri-3

RÖPORTAJ

Web sayfa

Nazan Kurt, Microsoft Redmond'ta çalışan 150 Türk'ten biri. Henüz 27 yaşında. İzmir Seferihisar'da büyüyen Kurt, 5.5 yıl önce henüz üniversitede okurken, hem de hiç aklında yokken Microsoft Amerika'dan iş teklifi almış. Onu MS'e taşıyan öyküsü ise yine bilgisayar ve internetten geçiyor. Kurt'la MS'e gidiş öyküsü, aldığı eğitimler ve şu andaki göreviyle ilgili konuştuk



Web sayfasının başarısı onu Microsoft'a götürdü

- Şirkete giriş öykünüz nedir?

Aslında ben başvurmadım. Aklımda akademisyenlik vardı o yıllarda. Hacettepe Bilgisayar Mühendisliği bölümünde okuyordum. Okulumun da son yılıydı. Microsoft İnsan Kaynakları'ndan web sayfamı görmüşler. Bahsettiğim birkaç projemi beğenmişler. Benimle "Microsoft'a başvurmayı düşünür müsün" diye iletişime geçtiler. Ben de "niye olmasın" dedim.

- Yaptığınız işi anlatır mısınız?

Windows Networking and Devices (Windows Bilgisayar Ağları ve Aygıtları) grubunda, network adapter driver'ları yani ağ kart sürücülerini ve Windows'un bu sürücülere sağladığı ara yüz (NDIS) üzerinde çalışıyorum. Kablolu ve kablosuz ağ kart sürücülerini için yazılım modelleri, örnek sürücüler ve ağ kart üreticilerinin "Windows'a uyumludur" logosu alabilmeleri için logo programları geliştiriyorum.

5.5 yıldır MS'deyim.

- MS'de çalışan Türkler en çok çalışma ortamının

http://www.aksam.com.tr/haber.asp?a=86384,11&tarih=04.08.2007 17.08.2007

EK28.7

Akşam Gazetesi - Web sayfasının başarısı onu Microsoft'a götürdü

Sayfa 2 / 5



Güneydoğu merkezle bütünleşmek istiyor

YAZARLARDAN



Ali Saydam
Bu yıldız siyasetten kaymamalı!

Bugünün Yazarları ▾

rahatlığından memnun. Saatlerin esnekliği ve bunlar gibi. Peki siz en çok neyi beğeniyorsunuz. Ya da MS'de en çok hoşunuza giden şey nedir?

İş ortamı oldukça rahat. 5 gün, günde 9 saat çalışıyorum. İşini iyi yaptıktan sonra, çalışma saatleri, kurallar oldukça esnek. Bazı günler evden çalışmak mümkün. Herkesin birbirine saygı duyduğu güzel bir ortam var. Kampusta herkes çok farklı. Yerel kıyafetiyle bir Hintliyi, ya da Çinli'yi görmek sıradan. Kafeteryada Meksika'dan Uzakdoğu'ya, Ortadoğu'dan Hindistan'a değişik ülkelerin yemekleri bulunabiliyor. Vejetaryen, helal, koşer, diyet yiyeceklere kadar her şey düşünülmüş. Bisikletle gelenler için duş, öğle saatlerinde spor yapabilecekleri alanlardan kitap ya da örgü kulübüne, sinevizyona salon tahsis etmeye dek değişik ihtiyaç ve hobileri destekleyen olanaklar mevcut.

AMAC VERİMİ ARTIRMAK

- Niçin bu kadar çok olanaklar sunuyorlar sizce?

Kampus ve kurallar, çalışanların en verimli olmalarını sağlamak, potansiyellerini en iyi ortaya çıkarmak üzerine düzenlenmiş. Çok farklı profillerden çalışanları birleştirici, kuşatıcı bir ortam. Bu yüzden insanlar buraya çabuk alışıyor ve benimsiyor. Microsoft huzurlu, rahat, destekleyici bir çalışma ortamını sağlıyor, çalışanlar da yaptığı iş konusunda çok azimli. Zaten işini sevmeden, işini çok seven bunca kişiyle rekabet edebilmek çok zor. Bunu ilk başta söylüyorlar. O yüzden herkes ilgisini çekecek bir alanda çalışmaya yönlendiriliyor. Şirket içi grup değiştirme teşvik ediliyor.

Bireysel sorumluluk

MICROSOFT'ta genelde tek kişilik odalarda çalışılıyor. Başınızda çalışıp çalışmadığınızı kontrol eden kimse yok. Yıllık performans değerlendirmesi için kendiniz grubunuzun hedefleriyle paralel hedefler belirliyorsunuz. Yıl içerisinde bu hedefler düzenli olarak gözden geçiriliyor. Kariyerinizde ilerleme bu hedefleri ne kadar isabetli belirleyip ne kadar aştığınıza bağlı.

Ne oralıyız ne buralı

- Amerika'da olmaktan mutlu musunuz?

Burada çok mutluyuz ama Türkiye'yi çok özleyeceğiz. Hiçbir yerin memleketin yerini tutması mümkün değil. Öte yandan

ilk geldiğimizde, sadece Türkiye'yi özlüyorduk, dönsek geride bırakacağımız çok bir şey yoktu. Zamanla burada da sevdiğimiz şeyler olmaya başladı. Örneğin burada lahmacunu kebabı özlüyoruz. Bir gün dönsek, Krispy Kreme'nin doughnot'ini, buranın makarnasını özleriz. İnsan yıllar geçtikçe arada kalıyor. Hem oraya hem buraya ait oluyor biraz ve ne tam olarak buralı oluyor ne de eskisi gibi Türkiyeli. Çünkü Türkiye değişirken o değişikliklerin parçası olamıyor uzaktan.

- Peki size göre Microsoft'ta Türklere yaklaşım nasıl? Hiç olumsuz bir tepki gördünüz mü ?

Öncelikle şunu belirtiyim, olumsuz ayrımcılık yapmak işten atılma sebebi. Türklerin bıraktıkları iyi bir izlenim var: İngilizcesi anlaşılır ve işini iyi yapan... Bu olumlu yaklaşım sağlıyor. Bir de grubumdaki çok sayıda Amerikalı Türkiye'yi ziyaret etmiş. Güzel anıları var. Genelde hayatlarının bir zamanında bir Türk'le karşılaşanlar veya Türkiye'yi tanıyanlar olumlu yaklaşıyorlar.

Microsoft'ta iş ve hayat dengesi

Nazan Kurt, iş dışındaki günlük yaşamını şu sözlerle anlatıyor:

"Benim için de Microsoft için de iş/hayat dengesi çok önemli. Hafta sonu ve akşamlarımı eşimle ve arkadaşarımla geçiriyorum. İşten sonra bahçeyle ilgileniyorum. Haftada bir kere arkadaşlarla yüzmeye gidiyoruz. Burada doğa çok güzel. Eşimle mutlaka her hafta sonu bir yere yürüyüşe/trekking'e gidiyoruz. Bunun dışında hava müsaitse arkadaşlarla piknik, çadır kampı, çilek, lavanta, lale festivallerine ya da kültürel etkinliklere gidiyoruz. 3 günlük tatil bulursak da Kanada ve ABD'nin diğer eyaletlerindeki arkadaşlarımızı ziyaret ediyoruz. Gerek doğal güzellikler, gerek çok sayıdaki kültürel etkinlikler için stresini kolayca unutturuyor. Daha çok Türklerle görüşsek de her milletten arkadaşımız var."

MS'te sosyal olmak şart

MS'de çalışanlar sandığımız gibi, işten başka bir şey düşünmeyen, hayata tek bir çerçeveden bakan insanlar değil. Zeki, esprili ve eğlenceli kişilikleri onların ne kadar sosyal olduğunun da göstergesi. Çünkü MS'de hedef "hayatı kolaylaştırmak için yaratmak". Ve onlara göre de bu ancak her yönüyle hayatın içinde olan kişilerle olur.

Dünyanın en büyük fitness kulübü

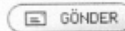
SEATTLE aynı İstanbul'a benziyor. Avrupa yakası, Anadolu yakası gibi. İki tane köprümüz de var. Biz onların birini Boğaz birini FSM diye adlandırıyoruz. Bizin Avrupa yakası dediğimiz taraf aynı İstanbul'un Avrupa yakası gibi iş alanları var gökdelenler var. Anadolu yakası tam tersi ormanlık. Aynı filmlerde gördüğünüz gibi iki katlı evlerin olduğu o tarz bir yer. İşte MS'de öyle bir yerde.

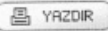
Çok güzel bir kampusumuz var. Dünyanın en büyük fitness kulübü MS kampusunun hemen yanı başında. Tüm MS elemanları ücretsiz olarak kullanabiliyor. Kampus içinde futbol, voleybol ve plaj voleybolu sahalarımız var. Ve bunları kullanmaya vaktimiz oluyor.

- Nasıl yani. Tüm işleri bitirip, bu imkanlardan yararlanmaya vakit bulabiliyor musunuz?

Evet, Çünkü MS'de insanlar proje bazlı çalışıyorlar. Projeler arasında 1 haftalık, 10 günlük daha az yoğun zamanlar oluyor. Seattle, yaşam standartları bakımından dünyada ilk beşin içinde . Seattle aynı zamanda Amerika'nın en zengin şehirlerinden biri. Amerikalıların en çok ettikleri muhabbet ise sabah koşu bandında 10 mili kaç dakikada koştukları. Yani 'ay sonunu nasıl getiririm' gibi hayatlarında dert edinecekleri hiçbir şey yok.

Yarın: Türkler MS'de niçin övgü ve takdirle karşılanıyor?

 GÖNDER

 YAZDIR

 YORUM YAZ

04.08.2007

Bedava Sessiz Zilsesleri

Duyabiliyor musun? İçin Turkcell, Vodafone, Avea www.mozook.com/silent/Turkey

Google Reklamları

Bu sitede reklam ver

Haberle ilgili okuyucu yorumları

Bu haber için yorum yapılmadı. Yorum yazmak için tıklayın.

Diğer haberler

- Finansçılar kılıçlarını bilemeye başladı
- Hacı Bektaş Şenliği bölündü-1
- 14 günde 8 kilo verin
- 2007 Erdoğan'ın yılı olacak

< 05 Ağustos 2007 Pazar

Tarihte Bugün

Arşiv

05

Ağustos

2007

Gİ

AKSAM

EV TELEFONUyla KOnuşMAK

HABERLER

**Promosyon
eGazete**

Ana Sayfa
Güncel
Politika
Dünya
Ekonomi
Magazin
Eğitim
Sağlık
Spor
Yazarlar
Yazı Dizisi
Röportaj
Otomobil
TV-Sinema
Mobil
Yaşam
Karikatür
Tatil

Micr**Türklerin imajı:**

Türkler, Microsoft'ta, çalışkan, başarılı ve zeki olarak tanımlanıyor. Bunda, merkezde daha önce çalışmış Türklerin bıraktığı olumlu etki büyük rol oynuyor. Konuştuğumuz kişilerin birçoğu ayrımla karşılaştıklarını ama bunun genelde olumlu yönde olduğunu belirtiyor

Microsoft, farklı kültürlerin bir arada olduğu küçük bir ülke gibi. Pekî bu küçük ülkede Türklere bakış nasıl? MS'in Redmond'daki kampusunda çalışan Türklerin birçoğu burada olmaktan memnun. Rahat çalışma saatleri, kıyafet serbestliği gibi ilk bakışta insanı cezbeden bu ayrıntılar aslında işin sadece görünen yüzü. Burada yaptığı işten tatmin olmayan bir Türk'ü görmek mümkün değil. Birçoğu takdir gördüğü için mutlu.

EKLER

Brunch
Cumartesi
Pazar

BÖLGELER

Akdeniz
Ege

YAZI DİZİSİ

Microsoft'un Türk
Dahileri-4

RÖPORTAJ



Karşı komşum
benden daha radikal

Türkler, Microsoft'ta, çalışkan, başarılı ve zeki olarak tanımlanıyor. Bunda, merkezde daha önce çalışmış Türklerin bıraktığı olumlu etki büyük rol oynuyor. Konuştuğumuz kişilerin birçoğu ayrımla karşılaştıklarını ama bunun genelde olumlu yönde olduğunu belirtiyor. Amerika'daki Türkleri diğer yabancılardan ayıran en önemli özellikse İngilizce'yi en az bir Amerikalı kadar anlaşılır konuşuyor olmaları. Çünkü 70'i aşkın ülkeyle sürekli bağlantıda olan ve son raporları alan MS Redmond'da aksan problemi çok yaşıyor.

İLK GÜN SÜRPRİZİ

Microsoft'ta Kıdemli Kontrol ve Yeterlilik alanında yönetici olarak görev yapan Zeki Coşar'ın bununla ilgili gülümseten bir anısı var:

Marmara Üniversitesi İngilizce İktisat Bölümü ile İstanbul Bilgi Üniversitesi ve Manchester Business School ortak Executive MBA programını tamamlayan Coşar, "Amerika'da ilk iş günümde başka bir ülke ile telefonlu konferans toplantısı yapıyoruz. Çok ciddi bir ortam ve gerçekten önemli

YAZARLARDAN



Ali Saydam
Yürü, Sinan Başkan!
Kim tutar seni!

Bugünün Yazarları

bir toplantı. Telefonun diğer ucundaki arkadaşımızın aksanını anlamakta zorluk çektim. Kendi kendimi 'ilk gündür alışsın' diye motive ettim ama anlamak imkansız. Sonunda dayanamayıp kendi yöneticime karşı tarafı anlamakta zorluk çektiği söyledim. Meğer o da aynı şeyi itiraf edecekmış ama 'Bu adamın ilk günü, daha ilk günden yanlış imaj çizmeyelim düşüncesiyle dile getiremiyormuş. O andan sonra toplantımız toplantı olmaktan çıkıp tek taraflı dinletiyeye dondu. Biz tüm dikkatimizi verip sadece karşı tarafı dinlemeye ve anlamaya konsantre olmaya çalıştık. Ne kadar başarılı olduk hâlâ emin değilim (Gülüyor).

PAZARLAMANIN CAN DAMARI

2001 yılında Microsoft Türkiye Finans Müdürü olan Mustafa Özkeskin, Amerika merkez ofiste başka bir göreve atanınca yerine Zeki Coşar'ı tavsiye etmiş. Bir dizi görüşme sonrası MS Türkiye Finans ve İdari İşlerden Sorumlu Genel Müdür Yardımcılığı pozisyonuna seçilen ve 2001'de göreve başlayan Coşar, Şirket Genel Merkezi'nde Satış Pazarlama ve Servis Grubu'ndaki görevini şöyle anlatıyor:

"Microsoft'un dünyada ve tüm ülkelerde faaliyet gösteren satış ve pazarlama organizasyonlarının satış, pazarlama ve harcama süreçlerinin gözlemlenmesi, bu süreçlerin şirket iç kontrol prosedürlerine uygun işleyişinin denetlenmesi ve süreçlerinin daha verimli çalışabilmesi için yeni modeller geliştirilmesi ve bu süreçlere ilişkin eğitimlerin koordine edilmesinden sorumluyum."

Çalışkan ve zeki olmanın pozitif imaja katkısı olduğunu belirten ve Türkler olarak genelde övgü ve takdirle karşılaştıklarını anlatan Zeki Coşar, Microsoft ailesine 6 yıl önce katılmış.

Bilgi güvenliğinde Türk İmzası

Deniz Tortop ise Boğaziçi Üniversitesi mezunu. Lisans eğitiminden bir süre sonra yüksek lisans amacıyla eşiyle birlikte ABD'nin Boston şehrine taşınan Tortop, bilgisayar mühendisliği konusundaki iki yıl yüksek lisans programına devam etmiş. Eşi ise Brown Üniversitesi'nde matematik üzerine doktora yapmış.

Eşinin doktora almasından kısa bir süre önce çalışma yaşamlarına Türkiye'de devam etmeye karar veren çift, çalışma ortamını ve kariyer imkanlarını çok beğendikleri Microsoft Türkiye'ye iş başvurusunda bulunmuş. 3 aylık görüşmenin ardından 2002 yılı ilkbaharında satış müdürü

olarak Microsoft'taki ilk görevine başladığını anlatan Tortop, şu anda Microsoft'un ABD'deki merkezinde firmanın yeni piyasaya sürülen bilgi güvenliği ürünlerinin yöneticiliğini yapıyor.

LINUX'LA REKABET

2005 yılı başında firmanın ABD'nin Seattle şehrindeki merkezine rakip stratejileri geliştirmeden sorumlu grup yöneticisi olarak atanan Tortop, görev süresi boyunca firmanın sunucu platformlarının Microsoft'un en büyük rakiplerinden Linux karşısında pazar payı kazanmasında önemli katkıları da olmuş. Başarılı yönetici 2007 yılı başında firmanın yeni piyasaya sürülen bilgi güvenliği ürünlerinin başına getirilmiş.

Tortop, "Pazardaki birçok ürünün aksine, bilgi güvenliği konusunda liderlik pozisyonundan hayli uzak konumda olan Microsoft'un bu konuda da pazar öncüsü olması üzerinde çalışıyorum. İşimin en büyük bölümü, firmanın bilgi güvenliği alanındaki yatırımlarını yönetmek, aynı zamanda satış ve pazarlama ekiplerine yön vermek" diyor.

HP'DEN MS'E...

Amerika'dan Türkiye'ye dönmeden yani MS'ye başvurmadan önce, eşi doktora yaparken, 1998-2002 yılları arasında ABD'nin Boston şehrindeki LiveVault firmasında Kanal Geliştirme Müdürü olarak görev yapan Tortop, Microsoft çözüm ortağı olan firmanın aralarında Türkiye'nin de bulunduğu EMEA bölgesindeki satış kanalını oluşturduğunu ve yönettiğini anlatıyor. Tortop, 1993-1998 yılları arasında ise ABD'de Hewlett Packard ve Almanya'da Siemens Business Services firmalarında çeşitli yazılım danışmanlığı ve proje yöneticiliği görevlerinde bulunduğunu söylüyor. Tortop'un eşi ise halen Seattle'daki Washington Üniversitesi'nin matematik bölümünde öğretim görevlisi olarak çalışıyor.

Bazen 2 saat çalışıp günü kurtarıyormuş

MS'DE hayatın yoğun olmasına rağmen mekan ve çalışma saatlerindeki esnekliğin kendilerini rahatlattığını hatta gün boyu işle ilgilenemediğinde bile akşamları evinde 2 saat çalışarak günlük konuları toparladığını dile getiren Zeki Coşar, arta kalan zamanlarda da Uluslararası Satış ve

Pazarlama Müdürü Murat Onuk'la birlikte Microsoft futbol liginde mücadele eden Türk futbol takımında arkadaşlarıyla bir araya geldiklerini söyledi.

Hamsi, istavrit ve lüfer özlemi

ZEKİ Coşar, sosyal hayat ve arkadaşlık ilişkilerinin Türkiye'de daha güzel olduğunu söylüyor ve bu konuda Türkiye'yi çok aradığını dile getiriyor. Türkiye'deki ailesiyle haftada ortalama iki kez görüştiklerini belirten Coşar yemekler konusundaki özlemini de şu sözlerle anlatıyor: "Hamsi, istavrit, lüfer ve palamut burnumda tütüyor. Somon yemekten bıktık!"

Boş zamanlarında dünyayı dolaşiyor

Seattle şehrinin Microsoft'a yaklaşık 15 dakika mesafedeki Kirkland semtinde yaşayan Tortop'un en çok sevdiği şey ise gezmek ve yelken sporu. Kısıtlı kaynaklardan doğan iş yoğunluğuna ve pazar pozisyonunun getirdiği ağır baskıya rağmen, kendisine ve ailesine zaman ayırabildiğini dile getiren Tortop, "Microsoft'un en saygı duyduğum yanlarından biri de çalışanlarına, buna imkân veren bir çalışma ortamı sunması. İş dışındaki uğraşlarım genelde tenis oynamak ve yaz aylarında gene Microsoft çalışanı olan iki Türk arkadaşım ile beraber yelken yapmak üzerine yoğunlaşıyor. Senede bir veya iki defa Türkiye'ye gitmeye çalışıyoruz. Yakınlığı nedeniyle Güney Amerika da nispeten sık gittiğimiz yerler arasında. Geçen yaz dünyaya gelen kızımız Defne ile birlikte, birinci yaşı dolmadan, iki defa başta Türkiye olmak üzere on farklı ülkeyi ziyaret etme fırsatı bulduk. Seyahatler dışında İstanbul'daki ailelerimizle bağlantıda kalmak için her hafta birkaç defa internet üzerinden görüntülü görüşme yapıyoruz" dedi.

Başarı ve farklılık

Microsoft'ta insan mozağının çok renkli olduğunu ve burada kimsenin ayrımcılığa uğramadığını dile getiren Coşar, "İnsanlar birbirlerine çok saygılı. Şirket farklı kültürleri destekliyor. Bence Microsoft'un başarısında onlarca farklı

ülkeden farklı insanları barındırıyor olması çok çok önemli bir unsur. Türklerin genel itibariyle kredibilitesi çok çok iyi diyebilirim" diye konuşuyor. Coşar'ın en büyük hayali ise "Türkiye'deki çocuklar" için kalıcı bir şey yapabilmek ve onlara bir şey bırakabilmek.

BİTTİ

İşinsu Kaygusuz

 GÖNDER  YAZDIR  YORUM YAZ

05.08.2007

Bedava Sessiz Zilsesleri

Duyabiliyor musun? İçin Turkcell, Vodafone, Avea
www.mozook.com/silent/Turkey
 Google Reklamları - Bu sitede reklam ver

Haberle ilgili okuyucu yorumları

Bu haber için yorum yapılmadı. Yorum yazmak için tıklayın.

Diğer haberler

- Finansçılar kılıçlarını bilemeye başladı
- Hacı Bektaş Şenliği bölündü-1
- 14 günde 8 kilo verin
- 2007 Erdoğan'ın yılı olacak
- Altın yürekler-2

Copyright © 2005
 Üretim ve Tasarım: Turkmedya Bilgi Sistemleri Direktörlüğü
 Reklam | İletişim | Künye



AKSAM GÜNEŞ Mercüman ALEM AUTOCAR Fourfourtwo PLATIN Staff FILM

» Detaylı Arama

SON DAKİKA

ANA SAYFA

YAZARLAR

SİYASET

EKONOMİ

FİNANS

DÜNYA

SPOR

GÜNCEL

YAŞAM

MAGAZİN

ASTROLOJİ

HAVA DURUMU

OMBUDSMAN

ÇİZERLER

Bilim ve Teknoloji

Kültür ve Sanat

Eğitim

TV Rehberi

Tatil

Otomobil

DNA'dan rüzgâra bilimin fatihleri

Kansere neden olan DNA hasarını onaran enzimden, rüzgâr ve güneş enerjisinde sürekliliği sağlayacak keşiflere kadar önemli çalışmalarıyla TÜBİTAK ödülleri alan Türk bilim adamları, yaşam öyküleriyle, "Bu ülke adam olur ama biz göremeyiz" karamsarlığıyla büyüyen yüreklerle su serpiyor...

Türkiye'nin gerçek yıldızları - 1

Saliha Çolak'ın kaleminden

Fotoğraf: MUSTAFA İSTEMİ

Keşke annemi de kurtarabilseydim

"Yeterli enzim varsa DNA onarılabilir, kanser riski azalabilir" diyen Prof. Dr. Bensu Karahalil'in tek üzüntüsü, buluşu annesini kanserden kaybetmeden önceye yetiştirememesi...



DNA'da hasara neden olan 8 hidroksil guanin lezyonu üzerinde çalışan, daha sonra, bu hasarı OGG - 1 enziminin onardığını keşfeden Karahalil, her insanda bulunan bu enzimin miktarının, kansere yakalanma riskini de belirlediğini vurgularken bunu şöyle açıklıyor:

"Bir hücreye günde 100 atak olur, enzimler bunlarla mücadele eder. Sigara gibi etkenler bunu zorlaştırır. Yeterli enzim varsa DNA onarılabilir, kanser riski azalır." Karahalil, ABD'deki bu çalışmanın ardından Türkiye'de, Türk insanında bu enzimin oranını araştırmış ve Avrupa ortalamasıyla uyumlu oranlar saptamış.

Kendi enzim düzeyini ölçtü

Karahalil, annesini kanserden kaybettiği için öncelikle kendi enzim düzeyine baktığını söylerken, "Keşke annem ölmeden bunu bulabilseydim diye düşündüm. Yaşasaydı onun enzimlerine bakabilirdim. Böylece enzimi azsa ona göre önlem alabilirdik" diyor. Şimdi çeşitli kanser vakalarında bu enzimin oranını tespit etmeye çalışan Karahalil, daha sonra bu enzimi güçlendirme üzerine çalışacak.

Devlet okullarında okudu

Subay kızı olan Bensu Karahalil, Türkiye'nin genç profesörlerinden biri. 1967 yılında Merzifon'da doğan Karahalil, 2 kız kardeşiyle birlikte yaşıyor.

Hep devlet okullarında okuyan, liseyi, "Eczacılığı kazanacağım, birincilikle bitirip araştırmacı olacağım" diye bitiren Karahalil, hedeflerinin tümünü gerçekleştirmiş. Bilim çok para getirmiyor ama Bensu Hoca, işin bu tarafında değil. Evini ancak ABD'deki maaşını biriktirerek alabildiğini vurgularken, 850 milyon maaşla genç ve yetenekli beyinleri üniversitede tutmanın mümkün olmadığını anlatıyor. Bir de ürünlerinin üretime dönük değerlendirilmemesinden yakınıyor.

Prof. Dr. Bensu Karahalil - Gazi Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Toksikoloji Ana Bilim Dalı. DNA hasarını onaran enzimler üzerindeki çalışmalarıyla teşvik ödülüne layık görüldü.

BilgeAdam

ÖSS # Gelecek

"Geleceğinizi kendiniz planlayın"
Tüm dünyada geçerli sertifikalarla geleceğin mesleklerinde Aranan Personel olmak artık elinizde.

Tercihinizi SİZ yapın

- Sistem & Network
 Yazılım Geliştirme
 Web Grafik

Karierini Kendin Seçmek İçin Tıkla

Bilge Adam hakkında detaylı bilgi almak için tıklayın.

Elbistan'daki cip yolundan bilime

Rüzgâr enerjisi alanındaki çalışmalarıyla ödül alan Dr. Şahin'in annesi okuma - yazma bilmiyor, babası ise askerde öğrenmiş



Elbistan'ın Kavaktepe köyünde haftada bir cip geçtiği için cip yolu denilen toprak yoldan önce ilçeye, sonra bilim dünyasına açılan Ahmet Duran Şahin, 1970 yılında ailesinin 8. çocuğu olarak dünyaya gelmiş. Annesi okuma - yazma bilmiyor, babası askerde öğrenmiş ama onlar çocuklarına hep, "Oku" demişler. Parasızlık yüzünden 8 çocuktan ancak sondan ikisi sonuna kadar okumuş. Köyde başladığı ilkokul, ardından ortaokul ve liseyi Elbistan'da bitirdikten sonra, İstanbul Teknik Üniversitesi Uçak ve Uzay Bilimleri Fakültesi Meteoroloji Mühendisliği bölümünü kazanan Şahin, devlet memuru olmamak için üniversitede kalmış.

Rüzgâr enerjisinde süreklilik

Şahin, çalışma alanını, "Artık konvansiyonel enerji kaynaklarının sonu geliyor. Rüzgâr ve güneş enerjisi dünyada giderek artan oranlarda kullanılıyor. Ancak bunda en büyük sorun süreklilik. Ben de bunun üzerinde çalışıyorum" diye açıklıyor. Güneş miktarıyla güneşlenme süresi arasında doğrusal bir ilişki olduğuna dayalı angstrm denklemini çürüten bir çalışma yapan Şahin, doktora sırasında bu alanda dünyanın en tanınmış dergilerinden birinden yazı daveti almış. Birçok noktadan diğer bir noktadaki rüzgâr miktarının tahmin edilmesi konusunda başarılı sonuçlara ulaşan Şahin, böylece rüzgâr enerjisinin sürekliliğini sağlama konusunda önemli bir adım atmış.

Dr. Ahmet Duran Şahin - İstanbul Teknik Üniversitesi Uçak ve Uzay Bilimleri Fakültesi. Rüzgâr enerjisi alanında uzay - zaman modellerini özel kavram ve yöntemleriyle kuran ve çalıştıran uluslararası düzeydeki çalışmaları dolayısıyla teşvik ödülü aldı.

Üniversite olaylarından kaçarken fiziğe tutuldu

Avusturya'da müzik okumaya gidecekti, 12 Eylül darbesi yüzünden 2 gün gecikti. "Ha müzik ha fizik" dedi, ödüllü bir fizikçi oldu



1961'de Konya'da doğan Prof. Dr. Serdar Sarıçiftçi, müzik öğretmeni anne ve babasının etkisiyle müziğe yönelmiş ve İstanbul'da Avusturya Lisesi'nde okurken İstanbul Konservatuvarı'na gitmiş.

Ailesi, üniversite olaylarından uzaklaşıp yurtdışında piyano öğrenmesine karar vermiş. Ancak 12 Eylül 1980 tarihli uçak bileti, darbe sabahına rastladığı için onu Avusturya'ya götürmemiş.

Radyodan "Öğrenci ve işçiler gidebilir" anonsunu duyunca iki gün sonra yurtdışına çıkabilen Sarıçiftçi, piyano sınavını veremeyince "Ha müzik ha fizik" diyerek fizik okumuş.

Stuttgart Üniversitesi'nde 3 yıl çalıştıktan sonra 2000'de Nobel ödülü alan, "iletken, yarı iletken polimerler konusunun ağababası" dediği Prof. Dr. Alan Heeger'in ABD'deki ekibinde çalışmaya başlayan Sarıçiftçi, Avusturya'ya ordinaryus profesör olarak dönmüş.

Plastik devrim

Sarıçiftçi, güneş enerjisiyle ilgili çalışmalarını şöyle özetliyor:

"Kompüter çipleri, güneşten elektrik elde edilen donanımlar, yarı iletken kristallerden yapılıyor. Biz aynısını plastikten yapıyoruz. Bunlardan güneş pilleri yapıyoruz. Dünyada bunu ilk defa biz yaptık. Patent üniversiteye ait. Biz kâşifiz. Bunlar çok daha ucuz, hocamız buna 'plastik elektronik devrim' diyor. Yavaş yavaş üretime de

geçiliyor."

Sezer'e mektup yazdı

Sarıçiftçi, Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer'e mektup yazarak, güneş enerjisi konusunda teknolojinin geliştirilmesini ve ülke bağımsızlığı için bu alana yatırım yapılmasını istemiş.

Türkiye'de bilimsel araştırma potansiyeli bulunduğunu vurgulayan Sarıçiftçi, gençlerimizin çekingenliğini ve ezikliğini üzerlerinden atmasını istiyor ve "Yurtdışında birçok üniversite ODTÜ gibi üniversitelerin kapısından bile giremez" diyor.

Prof. Dr. Serdar Sarıçiftçi - Avusturya Johannes Kepler Üniversitesi Fizikokimya Bölümü. Fullerenler üzerine konjuge polimerlerden foto etkili elektron transferinin temel foto fiziksel olayını geliştiren ve bu etkinin kullanımıyla plastik foto voltaik güneş pillerinin gelişme alanında liderlik eden uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle Bilim Ödülü aldı.

Stresin peşinde bir Türk

1968 yılında Isparta'nın Gelendost ilçesinde doğan Mustafa Nazıroğlu, 1991'de Fırat Üniversitesi Veterinerlik Fakültesi'nden mezun olduktan sonra doktorasını fizyoloji dalında yaptı. Almanya'da Martin Luther Üniversitesi Beslenme Bilimleri Enstitüsü'nde iki önemli proje tamamladı.

Uzun bir uluslararası literatür çalışması bulunan Nazıroğlu, çağın sıkıntısı stresin, yine çağın hastalıkları kanser, kalp ve şeker hastalıklarına nasıl dönüştüğünü ortaya koyma konusunda önemli projelere imza attı.



Antioksidanların rolü

Nazıroğlu, stresten kaynaklanan ürünlerin hücre zarında iyon kanalları olarak bilinen kapıları ve sonuçta da hücre içi ve dışındaki dengeyi nasıl bozduğunu tespit etti. Nazıroğlu'nun ayrıca, antioksidanların, kanser, kalp ve şeker hastalıklarına neden olan bu süreci nasıl etkilediğini gösteren çalışmaları da var.

Prof. Dr. Mustafa Nazıroğlu - Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi. Hücre zarı kalsiyum kanalları alanında antioksidan ve oksidan sistemi üzerindeki elektrofizyolojik araştırmaları nedeniyle teşvik ödülüne layık görüldü.

YARIN

Kan ve sudan zehirli maddeleri süzmeyi başaran Hacettepe Üniversitesi Öğretim üyesi Prof. Dr. Adil Denizli

El değmemiş dalga boyunda kullanılabilecek titreşimi keşfeden İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü'nden Doç. Dr. Lütfi Özyüzer

Akıllı elbisenin yaratıcısı Bilkent Üniversitesi'nden Doç. Dr. Mehmet Bayındır
Sonucu baştan yaratmanın bilimsel yolunu bulan Koç Üniversitesi'nden Doç. Dr. Metin Türkay

KASKO ALIRKEN

4 ayak üstüne düşmek

BU OLSA GEREK!

sigortam.net 0216 444 24 00

MİLLİYET İNTERNET - GÜNCEL Sayfa 1 / 4

Milliyet.com.tr BASINDA GÜVEN

Sık Kullanılanlara Ekle Açılış Sayfası Yap Sitene Ekle İletişim Kurumsal 10 Ağu

Milliyet Online | Blog | Emlak | Arabam | İnsan Kaynakları | Cumartesi | Pazar | Ege | Seri İlan

Arşiv Arama **ARA** Haber İndeksi Arşiv Haberci Üyelik Bülten Hızlı Erişim

» Detaylı Arama


GÜNCEL

SON DAKİKA
ANA SAYFA
YAZARLAR
SİYASET
EKONOMİ
FİNANS
DÜNYA
SPOR
GÜNCEL
YAŞAM
MAGAZİN
ASTROLOJİ
HAVA DURUMU
OMBUDSMAN
ÇİZERLER
Bilim ve Teknoloji
Kültür ve Sanat
Eğitim
TV Rehberi
Tatil
Otomobil

Yeni ufuklarda bizden kâşifler

TÜBİTAK ödüllerinden çıkan öyküler, Toroslarda bir dağ köyünden ya da Samanpazarı'nda bir mahalle okulundan yetişen çocukların da, bilimin açık denizlerinde sessiz sedasız yelken açan birer bilim adamına dönüşebileceğini gösteriyor

*Türkiye'nin gerçek yıldızları - 2
Saliha Çolak'ın kaleminden
FOTOĞRAFLAR: MUSTAFA İSTEMİ*



Ağır çevre kirliliği karşısında kanı ve suyu temizleyecek çareler geliştiren, el değmemiş bir dalga boyunda kullanılabilecek yeni bir titreşim keşfeden, savaş alanındaki askerin neresinden yaralandığını bile uzaktan algılayabilecek akıllı fiberler yaratan, en iyi sonuca ulaşmak için izlenmesi gereken en doğru yolun formülünü oluşturan bilim adamlarımız, Türkiye'yi yeni ufuklara taşıyacak buluşlara ve çalışmalara imza atıyor. Teşvik ödülü verilen çalışmalar, olanaksızlıkları bahane etmeden azimle çalışanların omuzlarında yükselecek parlak bir geleceği müjdeliyor.

O bir zehir avcısı

Adil Denizli, sadece ayrıştırılmak istenen maddeyi tanıyarak tutabilecek polimerlerle (plastik) kan ve suyun zehirlerden arındırılmasında dünya çapında başarılı çalışmalara imza atmış. Hızlı endüstrileşme sonucu su kaynaklarının ağır metallerin yoğun tehdidi altında olduğunu söyleyen Denizli, bunların ekolojik çevrim yoluyla vücuda girerek, hücre duvarını delip DNA'yı yıkıma uğrattığını ve kansere neden olduğunu vurguluyor. Denizli ağır metallerin de bu yolla hem kandan hem de çevre sularından uzaklaştırılabildiğini vurguluyor.

Alzheimer önlenebilir

Denizli, beyinde birikip alzheimer hastalığına neden olan alüminyumun bu yöntemle kandan uzaklaştırılabileceğini kaydediyor. Ekibiyle birlikte ürettikleri polimerleri kullanarak teşhis kiti hazırlamaya yoğunlaşan Denizli, özellikle Hepatit B, uyuşturucu ve doping maddelerini rahatlıkla tanıyabilecek kitlerin üretilebileceğini belirtiyor.

Samanpazarı'ndan bilime

1962 Ankara doğumlu olan, Ankara'nın en eski semtlerinden biri olan Samanpazarı'nda Yeni Hayat İlkokulu'nu, ardından Cebeci Ortaokulu'nu bitiren Denizli, çocukluğundaki merakını sürdürüyor ve hâlâ futbol oynuyor. O dönemlerde birlikte top koşturdukları arkadaşlarından Fenerbahçe de dahil birinci ligde oynayanlar olmuş. Kimya bölümünün "yarasaların uçtuğu" bodrum katını, kendisi gibi neşeli ve hevesli genç ekibiyle birlikte bir laboratuvara dönüştüren Prof. Dr. Adil Denizli, tüm olanaksızlıklara rağmen geliştirdikleri özel yöntemle zehirleri yakalama kabiliyetini artırdıkları polimerler üzerinde çalışmaya devam ediyor.

Bilge Adam**ÖSS ≠ Gelecek**

"Geleceğinizi kendiniz planlayın" Tüm dünyada geçerli sertifikalarla geleceğin mesleklerinde Aranan Personel olmak artık elinizde.

Tercihinizi SİZ yapın

- Sistem & Network
- Yazılım Geliştirme
- Web Grafik

Kariyerini Kendin Seçmek İçin Tıkla

Bilge Adam hakkında detaylı bilgi almak için tıklayın.

Prof. Dr. Adil Denizli-Hacettepe Üniversitesi, Kimya Bölümü, Biyokimya Ana Bilim Dalı Başkanı: Değişik yapı ve yüzey özelliklerine sahip polimerlerin üretimi ve bunların tıp, biyoteknoloji ve çevre uygulamalarında kullanım potansiyellerinin belirlenmesinde uluslararası düzeyde çalışmalarıyla bilim ödülü aldı.

Toroslardan Nobel rüyasına

Mehmet Bayındır, Toroslarda küçük bir köy olan Sarveliler'de, 1975'te ailenin 5. çocuğu olarak dünyaya gelmiş. Devlet okullarının ardından Bilkent Üniversitesi Fizik bölümüne adım attığında, taşradan gelen öğrencilerini, "Nobel'i almanızın önünde hiçbir engel yok" diye selamlayan hocası sayesinde yeni bir ufka yönelmiş.



Takdirnamelerini "kâğıdı güzelmış" diye karşılayan ev hanımı annesi ve çiftçi babasının desteğiyle 7 kardeş arasından sıyrılan Bayındır, başvurduktan sonra bir saat içinde davet aldığı, ABD'de MIT'e (Massachusetts Institute of Technology) bağlı Askeri Nanoteknoloji Enstitüsü ve Malzeme Bilimi Merkezi'nde 3.5 yıl çalışmış. Süper asker projesini yürüten ekipte görev alan Bayındır, nanoteknoloji tabanlı akıllı elbise tasarımları üzerinde yoğunlaşmış.

Akıllı elbiseler üretilebilir

Kalbi durduğunda askerlere kalp masajı bile yapabilen elbise tasarımları üzerinde çalışan Bayındır, ışığa ve ısıya duyarlı fiberler (tel) geliştirmiş. Milli Savunma Bakanlığı'na proje sunan Bayındır'ın keşifleri, askerin yarasadaki kanın ne tarafa aktığını bile bildirebilen akıllı teller üzerine kurulu.

Bayındır, ABD'de 5 ayrı patenle tescillenen keşifleri sayesinde geleceğin akıllı elbiselerinin üretilebileceğini vurguluyor. Bunların ısı, ışık, kimyasal ya da biyolojik duyarlılıklarının olabileceğine dikkati çeken Bayındır, farklı malzemeler içeren küçük bir çubuğu, özelliklerini yitirmeden metrelerce uzatabilecek bir sistem geliştirmiş. Bayındır ayrıca tıpta lazer kullanımını güvenli hale getiren akıllı fiberin de mucidi olarak literatüre girmiş.

Bayındır, "Bizim başkalarından bir ekşimiz yok, sistematik çalışırsak Nobel'i almamızın önünde bir engel olmadığına da inanıyorum" diyor.

Yrd. Doç. Dr. Mehmet Bayındır-Bilkent Üniversitesi Fen Fakültesi Fizik Bölümü ve Ulusal Nanoteknoloji Araştırma Merkezi: Metal-yalıtkan-yarıiletken optoelektronik fiberler ve bu bütünleşik fiberlerde optik transport konusundaki uluslararası düzeyde çalışmalarından dolayı teşvik ödülü aldı.

Projelerin rehberi

1966'da Ankara'da doğan Metin Türkay, devlet okullarının ardından ODTÜ Kimya Mühendisliği bölümünü bitirmiş. Şoför baba ve ev hanımı annenin desteğiyle okuyan Türkay, 1992'de master'ını tamamlayıp ABD'de Carnegie Mellon Üniversitesi'nde doktorasını yapmış. Daha sonra Japonya'da üç sene Mitsubishi'de ilaç tasarımı ve tedarik zinciri üzerine çalışmış. Koç Üniversitesi'ne dönen Türkay, yöneylem konusunda etkili bir yöntem bulmuş.



Sonuca giden en etkili yol

En iyi sonucu elde etmek için nasıl bir süreç hazırlanması gerektiği konusunda belirlemeler yapılmasını düzenleyen yöneylem konusu üzerinde çalışan Türkay, belirsiz de olsa birçok etkenle yola çıktığında nasıl bir sonuç ortaya çıkabileceğinin kestirilmesini sağlayan bir yöntem keşfetmiş. Keşfi, sanayide ve bilimde birçok projenin başarısını da etkileyecek bir bilimsel çalışma olarak literatüre girmiş.

Doç. Dr. Metin Türkay-Koç Üniversitesi Mühendislik Fakültesi: Yöneylem araştırması alanında tamsayı-karışık en iyileme metotları ve uygulamaları konularındaki uluslararası çalışmaları dolayısıyla teşvik ödülü aldı.

El değmemiş dalga boyunda bir Türk doçent



1968'de Çorum'da doğan, ilk ve ortaöğrenimini burada yapan Lütfi Özyüzer, Hacettepe

Üniversitesi Fizik Mühendisliği bölümünü bitirdikten sonra 1993'te Illinois'te Institute of Technology'ye, ardından da Argonne Ulusal Laboratuvarı'na transfer olmuş. 2000'de yurda dönen Özyüzer, her yaz 3-4 ay bu merkezde çalışmaya devam ediyor. Argonne laboratuvarlarında bulup konuştuğumuz Özyüzer, eksi 190 derecelerde etkin olabilen iletken maddelerin yüksek sıcaklıkta da etkin olabilmesi için çalışıyor. Özyüzer halen iletişimde kullanılan dalga boylarından farklı bir dalga boyunda kullanılabilecek bir ışınım bulmuş. Şimdi bunun sürekliliği üzerinde çalışan Özyüzer, 3-5 yıl içinde üretime geçebileceklerini belirtiyor.

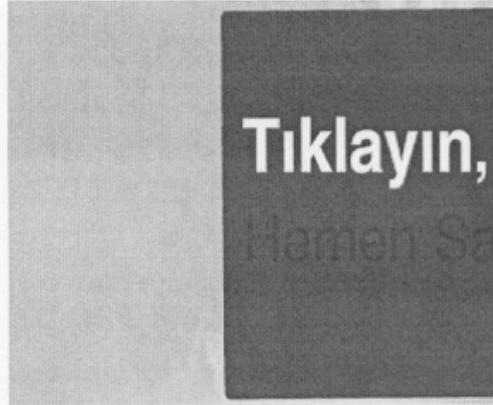
Yüksek güvenliikli iletler

ABD'deki başarıları Türkiye'de eşzamanlı olarak yürüttüğü çalışmaya da yansıtan Özyüzer, elektromanyetik iletler ulaşamadığı için tertemiz olan terahertz denilen bu dalga boyunun kullanılmasıyla, yüksek güvenliikli iletlerin istenilen uzaklığa gönderilebileceğini vurguluyor. Bu çalışmalarla X ışınlarıyla tespit edilemeyen plastik patlayıcılar ya da kimsiyal silahlar da rahatlıkla saptanabilecek.

Doç. Dr. Lütfi Özyüzer-İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü: Yüksek sıcaklık üstün iletkenleri alanında tünelleme spektroskopisi konularında uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle teşvik ödülü aldı.

YARIN

Nanoteknolojiyle ışığa hükmeden Prof. Dr. Ekmel Özbay
Yenidoğan sarılıklarını aydınlatan Yarbay Doç. Dr. Ümit Sarıcı
Bu toprakların çiçeklerinden çare damıtan Doç. Dr. Erdal Bedir
DNA sensörlerini geliştiren Doç. Dr. Arzum Erdem Gürsan



Yorum Oku | Yorum Yaz

GÜNCEL

- Yeni ufuklarda bizden kâşifler
- Kral'dan Sevda Tepesi misillemesi
- Telefon taburdan
- İsrail'e mi gidiyor?
- Açık Öğretim Lisesi öğrencilerine ek sınav



Sık Kullanılanlara Ekle

Açılış Sayfası Yap

Sitene Ekle

İletişim

Kurumsal

11

Milliyet Online

Blog

Emlak

Arabam

İnsan Kaynakları

Cumartesi

Pazar

Ege

Seri İlanı

Arşiv Arama

ARA

Haber İndeksi

Arşiv

Haberci

Üyelik

Bülten

Hızlı Erişim

» Detaylı Arama

GÜNCEL

SON DAKİKA

ANA SAYFA

YAZARLAR

SİYASET

EKONOMİ

FİNANS

DÜNYA

SPOR

GÜNCEL

YAŞAM

MAGAZİN

ASTROLOJİ

HAVA DURUMU

OMBUDSMAN

ÇİZERLER

Bilim ve Teknoloji

Kültür ve Sanat

Eğitim

TV Rehberi

Tatil

Otomobil

Araştırmacı bir kuşak geliyor

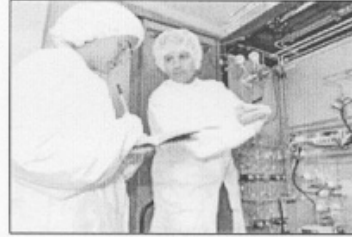
Onların başarıları geleceği aydınlatıyor

TÜBİTAK ödülleri alan bilim adamlarının hayat ve başarı öyküleri, genç bir araştırmacı kuşağın habercisi... Kimi nanoteknolojiyle ışığa hükmederek iletişimin sınırlarını zorluyor... Kimi bu toprakların bitkilerinden en ölümcül hastalıklara çare olacak ilaçlar damıtıyor, kimi DNA üzerinde ilaç deneyleri yapıyor. Hepsisi de aslında insanlığın geleceğine ışıktan imzalar atıyor

*Türkiye'nin gerçek yıldızları - 3
Saliha Çolak'ın kaleminden
FOTOĞRAFLAR: MUSTAFA İSTEMİ*

Türk malı bilim adamı

Ankara Fen Lisesi'nin ardından 1983 yılında ÖYS birincisi olarak ODTÜ Elektrik Elektronik Mühendisliği bölümüne giden Prof. Ekmel Özbay, nanoteknolojiyi "ışığa hükmetmek" için kullanıyor



Nano, Yunancada 'cüce' demek. Bir metrenin milyarda biri anlamına geliyor. Prof. Ekmel Özbay, nano boyutlarda, doğada var olmayan ve ışığa istenilen doğrultuda tepki verebilen malzemeler üretiliyor. Özbay, uzay üssü izlenimi veren merkezlerinde ekibiyle günlük hayatımızı da doğrudan etkileyecek önemli projelere imza atıyor.

Nanoteknolojiyi "ışığa hükmetmek" için kullanan Özbay, kendi deyimiyle tam bir "Türk malı" bilim adamı.

Baba ve annesi öğretmen olan Özbay, Ankara Fen Lisesi mezunu. 1983 yılında ÖYS birincisi olarak ODTÜ Elektrik Elektronik Mühendisliği bölümüne giren Özbay, bilim ve araştırma sevdasına ortaokulda fizik ve matematik dersleri alırken kapılmış.

Doğayı açıklama konusunda büyük bir heyecan duyduğunu anlatan Özbay, öğretim hayatının hep birinciliklerle geçtiğini, bu nedenle aile dostlarının çocuklarının kendisinden nefret ettiğini belirtiyor.

6 çocuğu olan 40 yaşındaki Özbay, "Baba, okul birincisi oldum" diyen kızına da, "Ankara birincisi ol öyle gel" diye espriyi karşılık verdiğini söylüyor ve ekliyor: "Bizde çıta yüksek."

Işıkla mikrop temizliği

Özbay, farklı atomları bir araya getirerek ürettikleri doğaüstü malzemelerle (meta malzeme) ışığa istedikleri gibi yön verip iletişimden füze algılama sistemlerine, kendi kendini temizleyen boyadan ışığa maruz kaldığında mikropları yok eden yüzeylere sahip beyaz eşya üretimine kadar çok farklı alanlara yeni ürünler sunuyor.

Özbay, "Kendinizi bazen Tanrı'nın işine karışıyor gibi hissediyor musunuz?" sorusuna karşılık, "Işığı emriniz altına alıyorsunuz. Bu insana heyecan veriyor. Ama doğaya müdahalemez sınırlı. Bir atomu alıp başka bir atomun yanına götürülebiliyoruz ama atom isterse orada kalmayabiliyor. Yani yine de doğa kanunları geçerli" diyor.

Meta malzemelerin artık üst sınırına gelen bilgisayar donanımları için de ucu açık bir kapasite artırımı anlamına geldiğine dikkat çeken Özbay'a göre para bilimsel

BilgeAdam**ÖSS ≠ Gelecek**

"Geleceğinizi kendiniz planlayın"
Tüm dünyada geçerli sertifikalarla geleceğin mesleklerinde Aranan Personel olmak artık elinizde.

Tercihinizi Siz yapın

- Sistem & Network
 Yazılım
 Geliştirme
 Web Grafik

Kariyerini Kendin Seçmek İçin Tıkla

Bilge Adam hakkında detaylı bilgi almak için tıklayın.

araştırmanın önünde engel değil.

Hoca - öğrenci ödül aldılar

Özbay, bu yıl TÜBİTAK Bilim Ödülü'nü alırken, doktora öğrencisi olan ve Bilkent'te yetişip ABD'ye gittikten sonra yine yuvaya dönen Yrd. Doç. Dr. Mehmet Bayındır da TÜBİTAK tarafından 40 yaş altı araştırmacılara verilen Teşvik Ödülü'nü aldı. Özbay, bunun bilimsel araştırmada ekip ruhuyla gelen başarının bir göstergesi olduğunu belirtiyor.

Çalışana para geliyor

Türkiye'de bilimsel araştırma yapılmasının kaynak yetersizliği nedeniyle mümkün olmadığı yolundaki teze katılmadığını vurgulayan Özbay, AB fonlarını daha Türkiye aday ülke statüsü kazanmadan önce çekmeye başlamış.

Nanoteknoloji alanında AB görüşmelerinde Türkiye'yi temsil eden Özbay, şöyle konuşuyor:

"Siz çalışmazsanız kimse size kaynak ayırmaz. Önce projenizi geliştirip sonra kaynak aradığınızda bunu bulursunuz. 'Para yok' bahanedir. Türkiye'de bir malzemenin gelmesi 3 ay sürebiliyor, dışarda bunu istedikleri anda alırlar. Ama bizde de sonuçta alınıyor.

Bir senede tek bir makaleme 65 uluslararası bilimsel çalışmada atıf aldım. Bu bir Türkiye rekoru. Biz nanoteknolojide dünyanın çok gerisinde değiliz. Çünkü zaten çalışmalar yeni. Sadece insan bulmalıyız. Şimdi ben Anadolu'da birçok üniversiteyi dolaşıyorum, AB kaynağı kullanabilmeleri için teknik destek veriyorum. Kaynak arttı, araştırmacı sayısını artırmalıyız."

Prof. Dr. Ekmel Özbay - Bilkent Üniversitesi Nanoteknoloji Araştırma Merkezi Başkanı. Fizik ve optik alanda, meta malzemeler ve fotonik kristaller konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle TÜBİTAK Bilim Ödülü'ne layık görüldü.

DNA bu işe ne diyor?

Doç. Dr. Arzum Erdem Gürsan, DNA'ya dönük olarak hazırlanan ilaçların vücuda verilmeden nasıl sonuç verdiğini tespit eden bir yöntem geliştirmiş



Nanoteknoloji kullanan Arzum Erdem Gürsan, DNA ile kaplanmış sensör yüzeyler oluşturarak, hastalıkları taşıyan genlere yönelik hazırlanan ilaçları, vücuda verilmeden deneyip nasıl sonuç verdiğini tespit edecek bir yöntem geliştirmiş.

Gürsan, bu yöntemle DNA'ya dönük hazırlanan ilaçların laboratuvar ortamında DNA sensörleri üzerinde nasıl etki yaptığını incelemiş ve bazı önemli ilaçların "sağlamasını", gelişmiş merkezlerin işbirliğiyle başarıyla gerçekleştirmiş.

1972'de İzmir'de, ev hanımı anne ve tüccar babanın iki çocuğundan biri olarak dünyaya gelen, devlet okullarından sonra Ege Üniversitesi Eczacılık Fakültesi'ne giren Gürsan, öğretmenlerinin tavsiyesiyle araştırmaya yönelmiş.

Gürsan, şimdi bir damla kandan kalıtsal hastalıkları tespit edebilecek kitler geliştirmek için çalışıyor.

Doç. Dr. Arzum Erdem Gürsan - Ege Üniversitesi Eczacılık Fakültesi. Analitik kimya alanında DNA biyosensörlerinin ilaç DNA etkileşimi ve DNA hibridizasyonunun elektrokimyasal algılanmasına yönelik uygulamaları dolayısıyla teşvik ödülü kazandı.

Projeleri de ailesi gibi şafak sayacak

Şu an askerde olan Erdal Bedir, sadece Türkiye'de bulunan bir bitkiden kanser üzerinde etkili bir molekülü ayırtmayı başarmış



Erdal Bedir, bitki çeşitliliği açısından zengin olan Türkiye'deki kaynakları kullanarak kan kanseri gibi önemli hastalıkları tedavi edebilecek etkin maddeleri ayırtmada başarılı çalışmalara imza atmış. "Termo organizma" denilen moleküllerden, hastane

mikroplarına karşı güçlü antibiyotik geliştirme konusunda çalışan Bedir, bir bitkiden kanser üzerinde etkili bir molekülü ayırtırmayı başarmış.

"Sır" diyerek adını vermiyor ancak dünyada 34 türü olan ve 32'si yalnızca Türkiye coğrafyasında yetişen bu bitkinin halk arasında yara tedavisinde kullanıldığını belirtiyor.

Ordu'da 1971'de ev hanımı bir anne ve bankacı bir babanın iki çocuğundan biri olarak dünyaya gelen Bedir, ilkokulu, Ordu, Seydişehir ve Beyşehir'de, ortaokul ve liseyi Çorum ve Ankara'da tamamlamış.

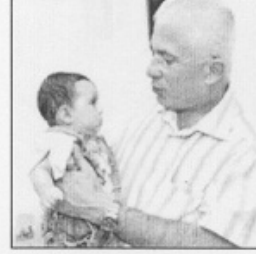
1988'de Hacettepe Üniversitesi Eczacılık Fakültesi'ne giren Bedir, Mississippi'de 4.5 yıl National Center for Natural Product Resarch için çalışmış ve 'Memleket için çalışacağım' diyerek Türkiye'ye kesin dönüş yapmış.

Askere gitmek için valizini toplarken bulduğumuz Bedir, şu sıralar kışlada. Bu nedenle her iki projesi de ailesi gibi şafak sayacak.

Doç. Dr. Erdal Bedir - Ege Üniversitesi Biyomühendislik Bölümü. Türkiye florasında bulunan farmakolojik özellikleri yüksek bitkilerden çok sayıda bileşiği izole ederek bilime kazandırması dolayısıyla teşvik ödülü aldı.

Askerlikle bilimi birlikte götürüyor...

Doç. Dr. Sarıcı, bebeklerde ileri yaşlarda ortaya çıkacak bazı hastalıkların erken teşhisi konusunda önemli bir çalışmaya imza attı



Serdar Ümit Sarıcı, doğuştan olan sarılık ve şeker hastalığı konusundaki araştırmaları ve tespitleri dolayısıyla bu alanda literatüre girmiş.

Sarıcı'nın ifadesiyle bu konuda dünya çapında yayınlarda yer alması, bir tesadüfle gelişen sürecin ardından gerçekleşmiş. Milyonda bir görülen bir vakayı, 1.5 kilogram doğan bir bebekte ilk 6 saatte topuktan aldıkları bir kanla tespit eden ekipte yer almış. Bu ekiple birlikte, glikozun hücre içine alınarak burada kullanılmasını sağlayan sistemde moleküler düzeyde bozukluklar saptamışlar.

Sarıcı, böylece, beyne ve merkezi sinir sistemine büyük oranda zarar veren ve hareketlerde bozukluğun gözleneceği yaşa gelene kadar belirtilerine bakılarak tespit edilemeyen vakalarla ilgili önemli verileri bilim dünyasına kazandırmış.

'Altyapım askeri liseden'

1966 Ağrı doğumlu olan Sarıcı, babası astsubay olduğu için Türkiye'nin çeşitli yerlerinde okumak zorunda kalmış. İlkokulu 7 ayrı okulda tamamlayan Sarıcı, Ağrı, Ankara ve Kocaeli'nde okumuş. Daha sonra askeri liseye giden Sarıcı, "Burası bana çok güzel bir altyapı kazandırdı. Yabancı dil, genel kültür olmadan iyi bir altyapı oluşturamazsınız" diyor.

Tıp Fakültesi'nden sonra çocuk konusunda uzmanlaşan Sarıcı, sarılık üzerinde çalışırken hayatının ilk yıllarından kalan önemli bir soruya da yanıt bulmuş.

Demek ki yeteneksiz değilmiş

Çocukluğunda ağır bir sarılık geçiren Sarıcı, ilkokulda bir türlü güzel yazı yazamamış. Sarıcı, sarılık üzerinde çalışırken bunun nedenini anlamış. Çünkü sarılık beyin ve merkezi sinir sistemine zarar verdiği için, ilk sonuçlarından biri küçük motor hareketlerin bozulmasıymış. Yıllar sonra, "Demek ki yeteneksizlikten değil, sarılıktan güzel yazı yazamamışım" demiş.

Dünya çapında 140 - 150 atıf almış 50 makalesi bulunduğunu kaydeden Sarıcı, 2008'de Amerika'ya gitmeye hazırlanıyor.

Çocukları bu kadar sevmesine karşın evlenmeyen ve çocuğu olmayan Sarıcı'ya bunun nedenini sorduğumuzda, "İki ağır şeyi yürütmek kolay olmuyor" diyor.

Askerlikle bilimi birlikte götürən Sarıcı, aynı zamanda Genelkurmay Başkanı Orgeneral Hilmi Özkök ve 30 Ağustos'ta bu görevi devralacak olan Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Yaşar Büyükanit gibi üst düzey komutanların torunlarının da doktorluğunu yürütüyor.

Yarbay Doç. Dr. Serdar Ümit Sarıcı - Gülhane Askeri Tıp Akademisi. Neonatoloji alanında özellikle neonatal hiperbilirubinemi ve neonatal diyabetes mellitus konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle TÜBİTAK teşvik ödülü aldı.



Sık Kullanılanlara Ekle

Açılış Sayfası Yap

Sitene Ekle

İletişim

Kurumsal

12 Ağu

Milliyet Online

Blog

Emlak

Arabam

İnsan Kaynakları

Cumartesi

Pazar

Ege

Seri İlanı

Arşiv Arama

ARA

Haber İndeksi

Arşiv

Haberci

Üyelik

Bülten

Hızlı Erişim

» Detaylı Arama

GÜNCEL

SON DAKİKA

ANA SAYFA

YAZARLAR

SİYASET

EKONOMİ

FİNANS

DÜNYA

SPOR

GÜNCEL

YAŞAM

MAGAZİN

ASTROLOJİ

HAVA DURUMU

OMBUDSMAN

ÇİZERLER

Bilim ve Teknoloji

Kültür ve Sanat

Eğitim

TV Rehberi

Tatil

Otomobil

'Bilimin pornosunu' jeolojiye uyguladı

TÜBİTAK ödülü alan Doç. Gökçeoğlu, ortaokula gidememiş. Düşük bir puanla zar zor üniversiteye girebilmiş. Ödül alan çalışmasını ilk açıkladığında kendisiyle alay edilmiş

*Türkiye'nin gerçek yıldızları - 4
Saliha Çolak'ın kaleminden
FOTOĞRAFLAR: MUSTAFA İSTEMİ*

Boş geçen dersler, tayinlerle birlikte il il dolaşmalar, yanlış tercihlerle kaçmış fırsatlar, çoktan bulunmuş icatlarla ortadan kalkan hedefler, hedefi silikleştiren belirsizlikler... Bütün engelleri aşan öyküleriyle TÜBİTAK ödülleri alan bilim adamları... İşte onlardan biri: Doç. Dr. Candan Gökçeoğlu... 1966'da memur bir baba ve ev hanımı bir annenin çocuğu olarak Ardahan'da dünyaya gelen Gökçeoğlu, ilk ve ortaöğrenimini de Ardahan'da tamamlamış. 1980 öncesi terör olayları yüzünden ortaokula hiç gidememiş.



Fransa'da dehşete düştü

Lisede öğretmen olarak İngilizce dersine bir avukat, biyolojiye ise bir doktor gelmiş. İlk yıl düşük puanla Samsun 19 Mayıs Üniversitesi Çevre Mühendisliği bölümüne giren Gökçeoğlu, matematik ve fiziği burada öğrenip Hacettepe Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü'nü kazanmış.

Fransızca ve İngilizceyi hazırlıkta öğrenen Gökçeoğlu, mezun olduktan sonra 9 yıl GAP'ta çalışmış.

Hocalarının davetiyle üniversiteye dönen Gökçeoğlu, Madam Curie Üniversitesi'ne gittiğinde kütüphaneyi görünce dehşete düşmüş. Fikirlerinin çoğunun ispat edildiğini, birçoğunun da saçma olduğunu öğrenmiş.

'Yapılanı bilmek lazım'

Doç. Gökçeoğlu, Türkiye'de araştırmanın ufku internetin açtığını söylüyor. "Yapılanı bilmeden yeniyi yapamazsınız" diyen Gökçeoğlu, ödül alan çalışmasıyla ilgili olarak ilk kez fikri ortaya attığında, kendisiyle dalga geçildiğini söylüyor. Gökçeoğlu, çalışmasını şöyle anlatıyor:

"Heyelan konusunda esnek hesaplamalar geliştirmeyi ilk düşündüğümde dünyadaki gelişmeleri bilmiyordum. Meğerse bulanık mantık, bulanık hesaplama diye bir şey varmış. Bunu ilk kez 1965'te Lütfü Zadeh ortaya atmış. O zamana kadar ancak olabildiğince fazla data ile kesin sonuçlar öngörülmüştü.

Heyelan haritası çıkardı

Zadeh, bu fikri ortaya attığında 'bilimin pornosu' diye tepki almış. Şimdi akıllı otomobiller, bilgisayarlar, çamaşır makineleri hep bu mantıkla çalışıyor. Ben bunu jeolojide uyguladım." Gökçeoğlu, bu yöntemle Batı Karadeniz'in heyelan haritasını çıkarmış ve en seçkin yayınlarda hakemlik mertebesine ulaşmış.

BilgeAdam

ÖSS ≠ Gelecek

"Geleceğinizi kendiniz planlayın"
Tüm dünyada geçerli sertifikalarla geleceğin mesleklerinde Aranan Personel olmak artık elinizde.

Tercihinizi SİZ yapın

- Sistem & Network
- Yazılım Geliştirme
- Web Grafik

Kariyerini Kendin Seçmek İçin Tıkla

Bilge Adam hakkında detaylı bilgi almak için tıklayın.

Doç. Dr. Candan Gökçeoğlu (Hacettepe Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü) Uygulamalı jeoloji alanında bölgesel ölçekli yeni heyelan değerlendirme, kaya kütlelerinin jeomekanik özelliklerinin tayini ve esnek hesaplama yöntemlerinin uygulamalı jeolojideki kullanımı konularında uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle TÜBİTAK Teşvik Ödülü aldı.



Çalışmasını yayımlamıyor

Doç. Rıdvan Say, aynı alanda Hindistan ve Çin de çalıştığı için patent alana kadar yaptığı araştırmayı yayımlamıyor

Doç. Rıdvan Say, nano boyuttaki çalışmalarla kimyasal maddeler kullanılan biyodizel üretimini gerçekleştirebilecek sentetik bir enzim geliştirmiş. Doğal enzimden üstün, her türlü atmosfer ortamında kararlı davranabilen bu enzim için patent almaya çalışan Say, araştırmayı bu nedenle yayımlamıyor. Çin ve Hindistan'ın da bu alanda çalıştığını belirten Say, prototip üzerinde çalıştıklarını söylüyor. Say, projelerini şöyle açıklıyor:

"Mikro boyutta ürettiğimiz malzemeleri nano boyuta taşıyarak daha verimli ürünler elde etme, hastalık teşhisi için nanodiagnostikler geliştirme, biyo güvenlik ve kimyasal saldırılara karşı savunma amaçlı nanooptik algılayıcılar geliştirme, kanser hücrelerini öldüren nano ilaç sistemleriyle, hücre bazında manyetik görüntüleme yapacak nanokontrast ajanlar geliştirme gibi nanobiyoteknolojik uygulamalar içindeyiz."

Rehber öğretmen önemli

1967'de Mudanya'da doğan, Endüstri Meslek Lisesi ve Hacettepe Üniversitesi Kimya Öğretmenliği'ni bitirdikten sonra araştırmaya yönelen Say, Türkiye'de hedef koyma eksikliğine ve eğitimde rehber öğretmenlerle ailelerin önemine dikkat çekiyor.

Doç. Dr. Rıdvan Say (Anadolu Üniversitesi Fen Fakültesi, Kimya Bölümü, Bitki İlaç ve Bilimsel Araştırmalar Merkezi Müdürü) Analitik kimya dalında, toksik türlerin uzaklaştırılmasında uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle TÜBİTAK Teşvik Ödülü aldı.

Altıgen pudra taneciği üretti

Doç. Suvacı, kozmetik firması Ester Lauder'e, nanoteknolojiyle yuvarlak olanlar yerine altıgen pudra tanecikleri üretmeyi başardı



Nano boyutlarda çinko oksit gibi tozlar, elektronik cihazlarda dayanıklı devre koruyucular üreten, mikron ve atomik boyutlarda kimyasal yapılar üzerinde değişiklikler yapan Suvacı, teknolojik seramik konusundaki araştırmalarıyla tanınıyor. Suvacı'nın, nano boyutlardaki çalışmaları, kozmetikten, gaz sensörlerine, ultrason gibi tıbbi görüntüleme cihazlarından elektronik cihazlardaki devre koruyucu parçalara kadar uzanıyor.

Suvacı, ABD'de, kozmetik firması Ester Lauder için nanoteknolojiyle normalde yuvarlak olanlar yerine altıgen pudra tanecikleri üretmeyi başarmış. Böylece yeni pudra tam kapaticılık sağlamış.

Ailesiyle il il dolaştı

1971'de Çorum'da doğan Suvacı'nın anne ve babası memur. Bir kardeşi var. İlk öğrenimini Sinop, Bilecik ve Amasya'da; liseyi Çorum'da tamamlayan Suvacı babasının görevi dolayısıyla ilden ile dolaşmış. Suvacı, ODTÜ Metalurji ve Malzeme Mühendisliği bölümünü 1993'te bitirmiş. Suvacı, Milli Eğitim Bakanlığı'nın yurtdışı eğitim sınavında birinci olmuş ve Pennsylvania Eyalet Üniversitesi Melzeme Bilimi ve Mühendisliği'nde 2001 yılına kadar çalışmış. Burada mastır ve doktora yapan Suvacı, dünyanın en iyi teknolojik seramik hocalarıyla çalışmış. Türkiye'de araştırma ortamının yaratıldığını düşünerek Anadolu Üniversitesi'ne gelmiş.



Abisi de bilim ödülü almıştı

Prof. Atalar, MR'in, ameliyatların başarısını artıracak bir şekilde tedavide kullanılmasını sağladı

1961'de Ankara'da doğan Prof. Dr. Ergin Atalar, ODTÜ Elektrik ve Elektronik Mühendisliği'ne girdi. Daha sonra Boğaziçi

Üniversitesi'ne geçti.

1991'de Bilkent'ten doktora derecesi alan Atalar, ABD'de Johns Hopkins Üniversitesi'nde çalışmaya başladı.

Radyoloji, biyomedikal mühendisliği üzerine çalışan Atalar, teşhiste kullanılan ve MR (manyetik rezonans) yöntemiyle görüntüleme tekniğini, ameliyatların başarısını büyük oranda artıracak bir şekilde tedavi sırasında da kullanılmasını sağlayacak bir hale getirdi.

'X ışını zararlı'

ABD'de çalışmalarını sürdürürken konuştuğumuz Atalar, ameliyatta kullanılan X ışınının hem zararlı olduğunu hem de yumuşak dokuyu net göstermediğini söylüyor. Atalar, üzerinde çalıştığı MR'ın ise yumuşak dokuyu damarlarına kadar ayrıntılı olarak görüntülediğini belirtiyor.

Mevcut MR cihazı, çok büyük olduğundan ancak teşhiste kullanılabilir.

Oysa Prof. Atalar'ın keşfi, MR'ın, ameliyat sırasında doktorlara yol gösterecek şekilde kullanımını sağlıyor.

Atalar, ağabeyi Prof. Dr. Abdullah Atalar'ın da akustik mikroskop konusunda 1994 yılında TÜBİTAK Bilim Ödülü aldığını belirtiyor.

Prof. Dr. Ergin Atalar (Bilkent Üniversitesi Elektrik ve Elektronik Mühendisliği) Biyomedikal mühendisliği alanında manyetik rezonans görüntülemesi konusunda önemli bilimsel ve teknolojik yenilikler getiren uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle TÜBİTAK Bilim Ödülü aldı.

'Yerel'e ışık tutan hoca

Prof. Tekeli, yerel yönetimlerin uygulamalarına ışık tutan yayınları nedeniyle TÜBİTAK Ödülü aldı



1937'de İzmir'de doğan Tekeli, "Hiçbir kimya formülünün denenmeden tahtaya yazılmadığı" Atatürk Lisesi'nden sonra 1955'te İstanbul Teknik Üniversitesi'nin İnşaat bölümüne girmiş.

Tekeli, ODTÜ'de şehir ve bölge planlama yüksek lisansı yapmış.

1960'larda planlama teşkilatı kurulması ve şehirleşmenin gündeme gelmesiyle Zonguldak planlamasında çalışmış. ODTÜ'de yeni açılan bölge planlama yüksek lisans programında ders vermeye başlayan Tekeli, İTÜ'de sosyal sistemler, sosyal değişme ve yerleşme sistemleri üzerine doktora tezini tamamlamış.

1970'lerde iç göç üzerine çalışan Tekeli, sosyal bilimlere yönelmesinde ünlü toplum bilimci Mübaccel Kıray'ın evindeki cuma toplantılarının etkisini vurguluyor.

Tekeli, ODTÜ'den uzaklaştırılınca Ankara ve İzmit belediyelerine danışmanlık yapmış.

Tekeli, 1979'da döndüğü ODTÜ'de emekliliğine kadar kalmış. Tarih Vakfı'nın kurucu başkanı olan Tekeli, Türkiye Bilimler Akademisi üyesi.

Prof. Dr. İlhan Tekeli (ODTÜ Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü) YÖK üyesi. Türkiye'de bölge planlamasının gelişmesine öncülük yapan çalışmaları, özellikle yerel yönetimlerin uygulamalarına ışık tutan yayınları ve yönlendirmelerindeki hizmetleri nedeniyle hizmet ödülü aldı.

YARIN

Beta hücrelerinin peşinde bir ömür; Prof. Dr. Erol Çerasi
Dört boyutlu uzayda bir Türk cerrah; Doç. Dr. Burak Özbağcı,
Geçmiş ve geleceği atomla çözen kâşif: Doç. Dr. Önder Şimşek

MİLLİYET İNTERNET - GÜNCEL Sayfa 1 / 4

Milliyet.com.tr BASINDA GÜVEN    ADnet ekonomik, geniş erişimli, yeni internet reklam s www.adnet.com.tr/milliyet

 Sık Kullanılanlara Ekle  Açılış Sayfası Yap  Sitene Ekle  İletişim Kurumsal 13

Milliyet Online | Blog | Emlak | Arabam | İnsan Kaynakları | Cumartesi | Pazar | Ege | Seri İlan

Arşiv Arama **ARA**  Haber İndeksi  Arşiv  Haberleri  Üyelik  Bülten Hızlı Erişim

» Detaylı Arama **GÜNCEL**

SON DAKİKA
ANA SAYFA
YAZARLAR
SİYASET
EKONOMİ
FİNANS
DÜNYA
SPOR
GÜNCEL
YAŞAM
MAGAZİN
ASTROLOJİ
HAVA DURUMU
OMBUDSMAN
ÇİZERLER
Bilim ve Teknoloji
Kültür ve Sanat
Eğitim
TV Rehberi
Tatil
Otomobil

Temelleri atan usta

Ölümünün üzerinden 20 yıl geçtikten sonra ödüle layık görülen Ord. Prof. Dr. Muhiddin Erel, yaşamını adadığı tıp alanındaki araştırma ve eğitim çalışmalarıyla genç kuşaklara ışık tutan ustalardan biri olarak tarihteki yerini aldı...

Türkiye'nin gerçek yıldızları - 5
Saliha Çolak'ın kaleminden
FOTOĞRAFLAR: MUSTAFA İSTEMİ



Ord. Prof. Dr. Muhiddin Erel, ölümünün üzerinden 20 yıl geçtikten sonra, bilime katkılarından dolayı ödüle layık görüldü. Erel, aynı zamanda bu topraklarda Osmanlı İmparatorluğu'nun çöküş yıllarından yeni cumhuriyetin doğuşuna tarihi bir dönüşüme de tanıklık etti.

1899 İstanbul'unda, Eminönü'nde Hoca Rüstem Mahallesi'nde dünyaya gelen Erel, cumhuriyet ilan edildikten bir yıl sonra İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'ni bitirdi. İstanbul Emrazı Saliye İstidaiye Hastanesi'nde asistanlık yapan Erel, 1932'de Hamburg'da Hıfzıssıhha'da ihtisasını tamamladı.

Hıfzıssıhha doçenti
Darülfünun'un İstanbul Üniversitesi'ne dönüşmesiyle hıfzıssıhha doçenti olan Erel, 1948'de hijyen enstitüsü profesörü, 1950'de ordinaryüs profesör oldu. 1968 - 71 yılları arasında Efes Eczacılık Yüksekokulu Müdürlüğü yapan Erel, Ege Üniversitesi kurucu rektörlüğü ve tıp fakültesi kurucu dekanlığı görevlerini üstlendi ve ilk kez bir üniversite bünyesinde hemşirelik yüksekokulu kurulmasını sağladı.

43 yıl devlet hizmetinde olmak üzere 48 yıl eğitim-öğretim, araştırma ve sağlık hizmeti veren Erel 1973 yılında Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Koruyucu Hekimlik ve Halk Sağlığı Kürsüsü Başkanı iken emekli oldu.

18 Mart 1986'da vefat eden Erel, yaşamını adadığı tıp alanındaki araştırma ve eğitim çalışmalarıyla genç kuşaklara ışık tutan ustalardan biri olarak tarihteki yerini aldı.

* Ord. Prof. Dr. Muhiddin Erel: Ege Üniversitesi Tıp ve Fen fakülteleri ile Türkiye'de ilk defa üniversite bünyesi içinde hemşirelik yüksekokulu ve Sağlık Koleji'nin kurulmasındaki hizmetleri dolayısıyla Hizmet Ödülü aldı.

Dört boyutlu uzayları parçalıyor

Doç. Dr. Burak Özbağcı, başarısını "Dört boyutlu uzayları parçalıyorum, bazı parçaları onarıp yerine takıyorum" diye anlatsa da ailesi bazen "Keşke işe yarar bir şey yapsaydın" diye sitem ediyor

Harita mühendisi baba ve öğretmen annenin üç çocuğundan biri olan Burak Özbağcı 1972'de Konya'da doğdu. 5 yaşında matematik öğrendi. Ankara Fen Lisesi'nden sonra tek tercih olarak seçtiği ODTÜ Matematik bölümünü 3 yılda bitiren Özbağcı, TÜBİTAK bursuyla Kaliforniya'ya, oradan da Michigan Üniversitesi'ne geçti.



BilgeAdam

ÖSS ≠ Gelecek

"Geleceğinizi kendiniz planlayın" Tüm dünyada geçerli sertifikalarla geleceğin mesleklerinde Aranılan Personel olmak artık elinizde.

Tercihinizi SİZ yapın

- Sistem & Network
- Yazılım
- Geliştirme
- Web Grafik

Karierini Kendin Seçmek İçin Tıkla

Bilge Adam hakkında detaylı bilgi almak için tıklayın.

Matematikte alt dal olan topoloji üzerinde uzmanlaşan Özbağcı, 10 yıl sonra 2002'de Koç Üniversitesi'ne transfer olarak yurda döndü.

Ameliyat da yapıyorum

Annesi Behide Hanım ve babası Osman Bey'i ziyareti sırasında görüştüğümüz Özbağcı, önce "Anlatsam da anlamazsınız, beni ancak dünyada 200 - 300 kişi anlar" dese de, başarısını, "Dört boyutlu uzayları parçalıyorum, bazı parçaları onarıp yerine takıyorum" diye açıklıyor.

"Çok zekiydi, neler neler olabilirdi ama işte..." diye hayıflanıp annesine, "Doktor olmamı istiyordun oldum, ameliyat da yapıyorum" diyen Özbağcı'ya, zaman zaman aileden, "Keşke işe yarar bir şey yapsaydın" sitemi de geliyor.

Milyon dolarlık sorular

Bu alanda dünyada küçük ama ateşli bir topluluk çalışıyor. Clay Matematik Enstitüsü, "milyon dolarlık sorular" diye, her birini çözen birer milyon dolar verilecek 7 soru ortaya attı. Bir Rus bilim adamı topoloji sorusunu 8 yılda çözdü, çözümü 2 - 3 bilim adamı anlayabildi.

Özbağcı, yaptığı işi anlamasa da "esprileri ve salsasıyla" ilgisini çektiği, uluslararası ilişkiler uzmanı Şuhnaz Hanım ile evlenmeye hazırlanıyor.

* Doç. Dr. Burak Özbağcı: Koç Üniversitesi Matematik Bölümü - Lefschetz lif uzayları ve kontakt yapılar konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmalarını dolayısıyla, umut vaat eden genç bilim insanlarına verilen TWAS Teşvik Ödülü'nü aldı.

Alarm verecek şeker ilacı için çalışıyor

Şeker hastalığı araştırmalarıyla dünyada isim yapan Prof. Dr. Erol Çerasi'nin son çalışması, kan şekeri biraz yükseldiğinde sancı oluşturup alarm verecek bir ilaç...

1935'te İstanbul'da, Sefarad Yahudilerinden tüccar baba ile ev hanımı bir annenin çocuğu olarak doğan Erol Çerasi, Şişli Erkek Lisesi ve İstanbul Tıp Fakültesi'ni bitirdikten sonra hocasının tavsiyesi üzerine İsveç'e gitti. 17 yıl sonra 1977'de İsrail hükümetinden "Gel, burada laboratuvar kur" teklifi alan Çerasi, İbranice bilmemesine rağmen bu teklifi kabul etti.



Ömrü üçte bir kısaltıyor

Şeker hastalığı araştırmalarıyla dünyada isim yapan Çerasi, rahatsızlıklar ortaya çıkana kadar kan şekerinin yükseldiğinin fark edilmediğini, bu arada vücutta damar sertliği, böbrek yetmezliği gibi ağır tahribatlar oluştuğunu ve insan ömrünün 3'te bir oranında kısaltıldığını vurguluyor. Kan şekerinin yükselmesinin insülin salgılayan beta hücrelerinin işlevini bozduğunu, hücrede şekeri içeri alan protein kapılarının bozulduğunu ve kan şekerinin gittikçe arttığını vurgulayan Çerasi, hem hücrelerin şekeri içeri almasını sağlayacak hem de kan şekeri biraz yükseldiğinde sancı oluşturup alarm verecek bir ilaç üzerinde çalışıyor.

Türkiye ile bağına hiç koparmayan Çerasi Türkiye'nin hem azınlıklara bakış hem de bilimsel araştırma ortamı açısından değiştiğini vurgularken, İsrail'in Lübnan'a saldırısıyla ilgili olarak, "iki taraflı düşünmek gerektiğini" söylüyor.

İsrail'de yaşıyor

Ancak, hayatını kurtarmaya çalıştıkları insanın bir saniyede yok edilmesine de dikkati çekiyor. İstanbul doğumlu eşiyile İsrail'de yaşayan Çerasi torunlarının bilime değil cambazlığa ilgi duyduğunu belirtiyor.

* Prof. Dr. Erol Çerasi: İsrail Hadassah Üniversitesi Tıp Fakültesi - Pankreas adacık beta hücresinin hormonu insülinin bileşiminin ve salgılanmasının mekanizmaları ve bu mekanizmalardaki bozuklukların tip 2 diyabetin gelişmesine katkıları konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmalarını nedeniyle TÜBİTAK Bilim Ödülü aldı.

Şizofreninin kodlarını çözüyor

EK30.1

[Yeni Safak Online - Sağlık - Haber : ÜLKEME DÖNMEK İSTİYORUM - 10.5.2005] Sayfa 1 / 2

Yeni Şafak

AYDINLIK TÜRKİYE'NİN
HABERCİSİ

EVLERE ŞENL

Bugünkü Yeni Şafak

SAĞLIK

Ana Sayfa

Gündem

Politika

Ekonomi

Dünya

Kültür

Spor

Yazarlar

Televizyon

Sağlık

Arşiv

Bilişim

Dizi

Çocuk

Kronik Medya

Düşünce Günlüğü

657'liler Ailesi

Yemek

Çalışanın Sesi

Politik Fis-Kos

Sağlıklı Yemekler

ÜLKEME DÖNMEK İSTİYORUM

Dünyada ilk kez yumurtalık nakliyle menopoz sonrası annelik yolunu açan ABD'deki Türk Dr. Kutluk Oktay, "Koşullar uygun olursa Türkiye'de yapmak istediğim çok şey var. Ülkemde emekli olmayı istiyorum. Ancak yeni teknolojilerin geliştirilip uygulanmasına gebe bir ortamı görmem gerekiyor" dedi.

Erken menopoza giren bir kadına dünyada ilk kez uygulanan yöntemle yumurta nakli yaparak menopozdan çıkaran, kemoterapi nedeniyle üretkenliğini kaybetmiş bir kanser hastasından aynı teknikle embriyo oluşumu sağlayan Amerikan Cornell Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Kutluk Oktay, "Doğduğum yere, ülkeme dönmek istiyorum" dedi. Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden mezun olduktan sonra 1988 yılında gittiği ABD'de çalışmalarını sürdüren ve halen New York'taki Cornell Üniversitesi Presbyterian Hastanesi Kısırlık Tedavisi ve Üreme Merkezi'nde görev yapan Prof. Dr. Oktay, 17 yıldan bu yana yaşadığı ABD'de değil, ülkesinde emekli olmayı istediğini belirtti.

Bazı tereddütlerim var

Prof. Dr. Oktay, bu düşüncesine karşın, dönüş planlarını çok kısa vadede yapamamasına, halen ABD'de uygulamakta olduğu bazı tekniklerin, Türkiye'de de kullanılıp kullanılmayacağı konusundaki belirsizlikleri gerekçe gösterdi. Prof. Dr. Oktay, "Ülkeme yeni teknolojileri getirmeyi, çok hayal etsem de emin olamadığım şeyler var" dedi. Öncelikle 'deneme' türü girişimlerde bulunacağını belirten Prof. Dr. Oktay, haziran ayından itibaren aralıklı hasta kabulüne başlayacağını, bunun için İstanbul'daki Jinemed Hastanesi ile anlaşacağını söyledi. Prof. Dr. Oktay, Türkiye'de, kanser tedavisi öncesinde bulunan ve doğurganlığını korumak isteyenler ile kısırlık sorunu olan hastaları değerlendireceğini belirterek, "Aralıklarla Türkiye'ye geleceğim. Böylelikle tedavi olmak isteyen, ancak maddi ve fiziki sorunlar nedeniyle Amerika'ya gelme olanağı bulunmayan hastaları, ülkemde tedavi etmeye çalışacağım" dedi. Prof. Dr. Oktay, "Geldiğim zaman, Türkiye'deki yenilikçi yaklaşımı görmek isterim. Bu, ileriye dönük düşünebilen bir ekiple anlayışla oluşabilir. Ben işte böyle bir ekip ve ortam arayışı içindeyim" dedi. Ülkelerin tanınması ve değerinin anlaşılmasının sadece sporla değil, bilim adamlarının, sanatçıların başarıları ile de mümkün olacağını ifade eden Prof. Dr. Oktay, Türkiye'ye bu doğrultuda katkıda bulunmak istediğini bildirdi.

Devrim nitelikli çalışmaları

Yaptığı çalışmalarla tıp dünyasında yankı uyandıran Prof. Dr. Kutluk Oktay, erken menopozlu hastasına, yumurta naklederek yumurtlama fonksiyonunu yeniden kazandırmış, kanserli iki hastasının menopozdan çıkmasını sağlamış, yine kanserli bir hastasının doğum yapmasını sağlamıştı. Prof. Dr. Oktay, şimdi de kök hücrelerle menopoz tedavisi üzerine Prof. Dr. Tilly ile birlikte çalışıyor.

- ANKARA(A.A)

« Geri Dön

Ömer Akyol, yiye içtiklerimizin de etkisiyle, hücrede oksidan - antioksidan dengenin bozulduğunu, bunun hücre zarında yıkıma yol açtığını, beyin hücrelerinde görüldüğünde de şizofreniye neden olabildiğini kanıtladı.

"Antioksidan bir enzim üreten SOD 2 geninin iki türü var. Biri yanlış adres taşıyınca antioksidan işlevini yerine getiremiyor" diyen Akyol, şizofreni hastalarında, genin işte bu işi yapamayan türünün bulunduğunu tespit etti.

Bu durum nedeniyle enzim serbest zararlı oksijen türlerini yok edemiyor, özellikle sinir sistemini oluşturan nöron hücrelerinde yıkım yaşanıyor.



Karların altından mucizeye

1967'de Sivas Suşehri'nde, ev hanımı anne, şoför bir babanın 8 çocuğundan biri olarak dünyaya gelen Akyol, ilköğrenimini burada tamamladıktan sonra 1983 yılında 19 Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne girdi.

Kurada Tunceli Ovacık'ı çeken Akyol, çatılara kadar kar altındaki Ovacık'a ulaşmakta bile zorlandı. Bütün gece nöbetlerini tutup hastanede kalarak TUS'a hazırlanan Akyol, adeta tıbbi yeniden okudu ve ilk tercihi olan biyokimyayı kazandı.

Aileden, "Çiş doktoru mu olacaksın?" tepkisi gelse de o yolundan dönmedi.

Doktorasını genetik üzerine yapan Akyol, başarısını eşine borçlu olduğunu vurguluyor.

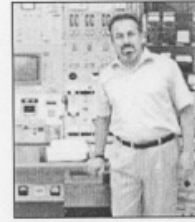
* Prof. Dr. Ömer Akyol: Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi - Biyokimyasal nöropsikiyatride oksidatif stresin nöropsikiyatrik hastalıklarda etyopatogenik ve patofizyolojik rolü, membranlardaki lipid proksidasyonu ile şizofreni ve diğer nöropsikiyatrik hastalıklar arasındaki ilişki, Mn-SOD polimorfizmi ve şizofreni hastalığı arasındaki ilişki konularındaki uluslararası çalışmaları nedeniyle Teşvik Ödülü'nü aldı.

Geçmiş ve geleceğe atomik çözümler

1966'da Kars'ta dünyaya gelen Önder Şimşek, ilk ve ortaöğrenimini burada tamamladıktan sonra Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Fizik bölümünü tamamladı.

X-ışını spektroskopisi alanında yüksek lisans ve doktora yapan Şimşek'in çalışmaları, çekirdek etrafındaki elektronların tabakalar arası geçişi ve önemli birçok atomik niceliklerin deneysel olarak ölçülmesi konularında yoğunlaştı.

Şimşek, atom, çekirdek, molekül, radyasyon fiziği araştırmalarında, sağlık fiziği, kanser terapisi ve endüstriyel ışınlama işlemlerinde, radyasyon taşıma ve azaltmada, tıbbi fizikte enerji depolamada, nükleer görüntüleme, tomografi ve reaktör zırhlama gibi alanlarda ihtiyaç duyulan hassas ölçümler konusunda çalışıyor.



Bileşimleri çözüyor

Şimşek, özel bir teknikle içeriği bilinmeyen birçok numunenin bileşiminde bulunan elementlerin türlerini çok yüksek bir duyarlılıkla, numuneyi tahrip etmeden tespit edebiliyor.

Önder Şimşek şu anda da Atatürk Üniversitesi'nin desteğiyle gittiği New York Eyalet Üniversitesi'nin Albany'deki kampusunda insan eliyle yapılmış olan arkeolojik aletlerin ve tarihi sanat eserlerinin analizlerini yaparak geçmiş hakkında bilgi topluyor.

* Doç. Dr. Önder Şimşek: Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi - Atom ve molekül fiziği alanında, coherent ve incoherent diferansiyel saçılma tesir kesitlerinin, coster - kronig geçiş ihtimaliyetlerinin ve alt tabaka flüoresans verim değerlerini daha hassas ölçme amacına yönelik yeni deneysel metotların geliştirilmesinde uluslararası çalışmaları dolayısıyla Teşvik Ödülü'nü kazandı.

__ BITTİ __

ULUSAL BASINDAN ÖRNEK MANŞETLER

- “Türk sanatçısı Arjantin operasında”, *Güneş*, 25.08.2005
- “105 saat sonra Türk ekibi kurtardı”, *Hürriyet*, 13.10.2005
- “Schröder’in kaderi 600 bin Türk’ün elinde”, *Akşam*, 15.09.2005
- “Çağdaş Türk sanatı Ataman’la Sidney’de”, *Akşam*, 25.08.2005
- “Avrupa’nın en uzun kulelerini Moskova’ya Türkler dikecek”, *Akşam*, 26.07.2005
- “Ottomania’ defilesi New York’u fethetti”, *Akşam*, 12.09.2005
- “Osmanlılar New York’ta”, *Hürriyet*, 12.09.2006
- “ABD’de 5 Milyon Gizli Türk”, *Takvim*, 09.09.2006
- “Teşekkürler Türkiye’: Türk ekibinin depremde 105 saat sonra çıkardığı kadının eşi, 'Teşekkürler Türkiye' dedi”, *Radikal*, 13.10.2005
- “Türk modacı New York’ta yine şov yaptı: Modacı Atıl Kutoğlu’nun New York Moda Haftası kapsamında Manhattan’da yaptığı 'Ottomania' adlı defile , yine büyük sükse yaptı”, *Akşam*, 12.09.2005
- “Kısırlık yakında tarih olacak: Dünyaca ünlü Türk Prof Kutluk Oktay: Kök hücre yöntemiyle yaptığımız deneylerden olumlu sonuç aldık. 2 yıl içinde erkek ve kadında kısırlık bitecek”, *Akşam*, 30.05.2005

- “Barcelona Tuş Oldu: Barcelona'yı mat eden çocuk”, *Milliyet*, 08.01.2007
- “UEFA'dan Türk hakeme görev: UEFA, Türk hakemlerden Fırat Aydınus'a UEFA Kupası maçında görev verdi.”, *Stargazete*, 10.08.2006
- “Nuri Şahin manşetlerde: Almanya, Dortmund formasıyla Wolfsburg'a karşı oynayarak Bundesliga'da ilk 11'de sahaya çıkan en genç futbolcu olarak tarihe geçen 16 yaşındaki Nuri Şahin'i konuşuyor.”, *Stargazete*, 09.08.2005
- “Türk korku filmi "D@bbe": Japonya'da "Yılın Sanatçısı Ödülü" alan genç yönetmen Hasan Karacadağ, senaryosunu da yazdığı "D@bbe" adlı korku filmiyle, "kıyametin son alametinin internetten yayılacağını" savunuyor.” *Stargazete*, 08.05.2005
- “Bu Türk Japonları çok korkutacak: Genetik okudu ama korku filmi çekiyor; Filmleriyle Japonya'da sayısız ödül alan genç yönetmen Hasan Karacadağ'ın kıyamete beş kala neler olduğunu anlatan "Dabbe" adlı korku filmi, ekim ayında vizyona girecek.”, *Sabah*, 09.05.2005
- “Osmanlı bu kez podyumu fethetti: ÜNLÜ Türk modacı Atıl Kutoğlu'nun New York Moda Haftası kapsamında Osmanlı estetiğiyle Rock'n Roll'u buluşturduğu 'Ottomania' isimli defilesi New Yorklu moda çevrelerini fethetti.”, *Tercüman*, 12.09.2005
- “Türk öğrenci, Amerikan Başkanlığı'na aday: American Legion Auxiliary derneği tarafından bu yıl 61'incisi düzenlenen organizasyonda Türk asıllı bir kız öğrenci Amerikan başkanlığına aday oldu.”, *Zaman*, 17.07.2007
- Katsayı mağduru, Avusturya'da 4,5 yılda doktor oldu: YÖK'ün katsayı uygulaması nedeniyle çok yüksek puan almasına rağmen Türkiye'de üniversiteye giremeyen Düzce Anadolu İmam Hatip Lisesi mezunu Ayşegül

İlhan, Avusturya'da 6 yıllık tıp fakültesini 4,5 yılda bitirerek büyük bir başarının altına imza attı.”, *Zaman*, 02.07.2007

➤ “Garsonluktan meclise: 30 yaşındaki Sevim Dağdelen, garsonluk yaptı, tuvalet temizledi. O tarihlerde önce sendikaya ardından politikaya girdi. Ve genç yaşında Almanya'da milletvekili oldu.”, *Milliyet*, 21. 09.2005

➤ “Bild: Seçimleri Türkler mi belirleyecek?: Alman Bild gazetesi, Almanya'daki Türk kökenli seçmenlerin, 18 Eylül erken genel seçiminde önemli bir etken olduğunu belirterek, manşetinde, "Seçimleri Türkler mi belirleyecek?" diye sordu.”, *Milliyet*, 15.09.2005

➤ “ABD Kongresi'ne Türk aday Osman: ABD'de kasım ayında yapılacak Kongre seçimlerinde Temsilciler Meclisi'ne girmeyi amaçlayanlar arasında Osman Öz Bengür isimli bir de Türk bulunuyor.”, *Sabah*, 10.08.2006

➤ “Türk kızı Sevda artık Sarko'yu koruyacak: Fransa Cumhurbaşkanlığı Sarayı tören kıtasında 4 yıldır sürdürdüğü askerlik görevinden terfi eden Çorumlu Sevda Top, Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy'nin Elysee Sarayı'ndaki yakın korumasından biri.”, *Yenişafak*, 19.06.2007

➤ Türk kızı Aylin Alman dergisine kapak oldu: Almanya'nın başkenti Berlin'de kurduğu “Die Deukische Generation” (Alman-Türk Kuşağı) adlı dernekle Alman basınında adından söz ettiren Aylin Selçuk (18), bu kez Almanya'nın önde gelen siyasi dergilerinden Der Spiegel'in baş sayfasında yer aldı.”, *Yenişafak*, 11.06.2007

➤ “Pirelli'de Türk imzası: 2006 Pirelli Takvimi, Paris'de düzenlenen dünya prömiyeriyle tanıtıldı. Ünlü modellerin poz verdiği fotoğraflarda Türk-İngiliz ikili, Mert Alaş ve Marcus Piggott'un imzası var.”, *Hürriyet*, 19.11.2005

- “Hollywood güzelleri bu Türk'e bayılıyor...: Modacı Emre Ertürk imzasını attığı sıra dışı çanta tasarımlarıyla son günlerde Hollywood yıldızlarının vazgeçilmez ismi oldu.”, *Milliyet*, 29.10.2006
- “Akıntıya karşı: Gerçek bir olaydan esinlenen "2 Kız"da Türk asıllı aktris Hande Koca çok etkileyici bir performans sergiliyor.”, *Milliyet*, 13.10.2006
- “Fransız sinemasının gelecek vaat eden Türk yıldızı: Paris Konservatuvarı'nda eğitim gören 22 yaşındaki Türk kızı Hande Koca, Patrick Grandperret'nin "Meurtrieres" (İki Kız) filminde oynadığı başrolle Cannes Film Festivali'nde gelecek vaat eden 20 oyuncu listesine girdi. Fransız sinemasının son keşfi olan Koca'nın geçen hafta baba ocağı İstanbul'a gelmesini fırsat bilen Aktüel dergisi, genç oyuncuyla röportaj yaptı.”, *Sabah*, 05.10.2006
- “Hollywood'da ilk Türk başrol: Bir Türk oyuncunun başrolünü üstlendiği ilk Hollywood yapımı “Dehşet Gecesi” adlı film için dün akşam İstanbul Megaplex Cevahir sinemalarında görkemli bir gala düzenledi. Yönetmenliğini John Keeyes'in yaptığı polisiye-gerilim türündeki filmde gözüpek Amerikalı dedektif Stefan Kerchek rolünü Mehmet Günsur üstlenirken...” , *Yenişafak*, 20.07.2007
- Erken menopozda 'ilik nakli' mucizesi: Prof. Dr. Kutluk Oktay, dünyada bir ilki gerçekleştirecek. Erken menopoza girmiş bir hastaya, ikiz olmayan ancak ilik nakli sayesinde genetik yapısı benzeyen kız kardeşinden yumurta nakli yapılacak.”, *Milliyet*, 02.11.2006
- “Rize'li İbrahim ABD'nin dilinde: New York'un en başarılı borsacısı seçilen Rizeli İbrahim Kurtuluş, dünyanın önde gelen zenginlerinin servetine servet katıyor. Kurtuluş, gelen iş tekliflerini ise reddediyor.”, *Takvim*, 15.10.2005
- “Türk doktoru Topalan tam yüz naklini başardı: Prof. Dr. Murat Topalan, kişinin kendi karın zarından yüz derisi elde ederek tam yüz nakli

gerçekleştirmeyi başardı. Küçük Sinem'in yanık yüzünü kendi derisiyle kaplayan Prof. Dr. Topalan, plastik cerrahide umut oldu.”, *Yenişafak*, 10.05.2007

➤ “NASA'nın desteklediği olimpiyatta Türk okulu birinci: Amerikan Ulusal Havacılık ve Uzay Dairesi NASA'nın da sponsor olduğu New York City Regional Bilim Olimpiyatı'nda zirveye bir Türk okulu çıktı.”, *Zaman*, 09.03.2007

➤ “Türk mühendisten Boeing 787'ye yeni sistem...: Türk mühendis Aydın Akdeniz, Boeing uçaklarında gövde hasarını 5 dakikada tespit eden bir sistem geliştirdi.”, *Milliyet*, 23. 09.2005

➤ “54 Robert'li ABD'deki en iyi üniversitelere kabul edildi: Amerikan Robert Koleji'nin son sınıfındaki 54 öğrenci aralarında MIT ve Harvard gibi yurtdışındaki ünlü üniversitelere kabul edilirken, aldıkları yıllık burs miktarı bir milyon 900 bin dolara ulaştı...”, *Sabah*, 18.05.2007

➤ “Kanserde çığır açan Türk doktora özel ödül: Kanser hastalarının sonradan çocuk sahibi olmasını sağlayan tekniği geliştiren Prof. Dr. Kutluk Oktay'a 'Champions of Hope' ödülü verildi.”, *Anadolu Ajansı*, 22.11.2006

➤ “Türk hacker'ı, FBI'daki Türk ajan yakalamış: 14 Ağustos 2005, Amerika Birleşik Devletleri başta olmak üzere 116 ülkenin sanal âlemde '11 Eylül'ü olarak tarihe geçti. İki hacker CNN, New York Times, ABD News gibi medya devlerinin de aralarında bulunduğu yüzlerce şirketin bilgisayarlarına ulaşmış ve gönderdikleri virüsle sistemlerini çökertmişti.”, *Zaman*, 24.11.2006

➤ “17'lik Nuri devler arasında: Milli Takımımız'ın ve Borussia Dortmund'un genç yeteneği Nuri Şahin, reklam yıldızı oldu. Bundesliga'da forma giyen en genç futbolcu olan Nuri, bu kampanyada Ronaldinho, Ronaldo, Wayne Rooney, Adriano, İbrahimoviç ve Cristiano Ronaldo ile aynı sahneyi paylaşacak.”, *Hürriyet*, 23.09.2006

- “Altın çocuk Nuri Şahin”, *Radikal*, 09.08.2005
- “Serhat Akın Anderlecht'i Şampiyonlar Ligine taşıdı...”, *Milliyet*, 25.09.2005
- “Serhat Akın manşetlerde: Belçika basını Anderlecht'in yeni yıldızı Serhat Akın'ı manşetlere taşıdı.”, *Hürriyet*, 09.09.2005
- “Almanya'da yeni moda Halil Altıntop: Almanya Birinci Futbol Ligi Bundesliga'nın 3. haftasında FC Köln'e karşı deplasmanda 3-2 galip gelen FC Kaiserslautern'in 2 golünü atan Halil Altıntop, Berliner Morgenpost Gazetesi tarafından 'günün futbolcusu' seçildi.”, *Akşam*, 29.09.2005

KAYNAKÇA

- Alter, Peter, (1994). *Nationalism*, A Hodder Arnold Publications, Oxford University Press, New York.
- Anderson, Benedict, (1991). *Imagined Communities: Reflections on the Origin and Spread of Nationalism*, Verso, London.
- Ataç, Nurullah, (1999). “Batı Kafası”, *Okurlarıma Mektuplar: Prospero ile Caliban* içinde, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.
- Atatürk’ün Söylev ve Demeçleri I-III, (1981), der: Nimet Unan, Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü Yayınları, Ankara.
- Bayar, Celal, (1998). *Atatürk Gibi Düşünmek*, Tekin Yayınevi, Ankara.
- Bayar, Celal, (1999). *Celal Bayar’ın Söylev ve Demeçleri-Dış Politika (1933–1955)*, Türkiye İş Bankası Yayınları, İstanbul.
- Berkes, Niyazi, (1975). *Türk Düşününde Batı Sorunu*, Bilgi Yayınevi, Ankara.
- Berktaş, Fatmagül, (2002). “Doğu ile Batı’nın Birleştiği Yer: Kadın İmgesinin Kurgulanışı”, *Modern Türkiye’de Siyasi Düşünce: Modernleşme ve Batıcılık*, içinde, ed: Uygur Kocabaşoğlu, İletişim Yayınları, İstanbul.
- Berman, Marshal, (1982). *All That is Solid Melts into Air*, Simon&Schuster. New York.
- Billig, Michael, (2002). *Banal Milliyetçilik*, İstanbul, Gelenek Yayıncılık.
- Bora, Tanıl, (2002) “Milliyetçi-Muhafazakâr ve İslamcı Düşünüşte Negatif Batı İmgesi”, *Modern Türkiye’de Siyasi Düşünce: Modernleşme ve Batıcılık*, içinde, ed: Uygur Kocabaşoğlu, İletişim Yayınları, İstanbul.
- Bora, Tanıl, (2002) “Türkiye’de Siyasal İdeolojilerde ABD/Amerika İmgesi: Amerika: ‘En’ Batı ve ‘Başka’ Batı”, *Modern Türkiye’de Siyasi Düşünce: Modernleşme ve Batıcılık*, içinde, ed: Uygur Kocabaşoğlu, İletişim Yayınları, İstanbul.
- Bora, Tanıl, (2002). “Sunuş”, *Modern Türkiye’de Siyasi Düşünce: Milliyetçilik* içinde, ed: Tanıl Bora, Murat Gültekingil, İletişim Yayınları, İstanbul.

Brown, Daniel, (1996). *Rethinking Tradition in Modern Islamic Thought*, Cambridge University Press, Cambridge.

Brubaker, Rogers, (1992). *Citizenship and Nationhood in France and Germany*, Harvard University Press, Cambridge.

Carr, Edward Hallett, (1983). "States and Nationalism: the Nations in European History", *States and Societies* içinde, ed: David Held, Martin Robertson, New York University Press, New York.

Castoriadis, Cornelius, (1998). *The Imaginary Institution of Society*, trans: Kathleen Blamey, MIT Press, Massachusetts, Cambridge.

Chatterjee, Partha, (1993). *The Nations and its Fragments: Colonial and Postcolonial Histories*, Princeton University Press, Minneapolis.

Chatterjee, Partha, (2002). *Ulus ve Parçaları: Kolonyal ve Post Kolonyal Tarihler*, İletişim Yayınları, İstanbul.

Çiğdem, Ahmet, (2002). "Türk Batılılaşması'nı Açıklayıcı Bir Kavram: Batılılaşma, Modernite ve Modernizasyon", *Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce: Modernleşme ve Batıcılık*, içinde, ed: Uygur Kocabaşoğlu, İletişim Yayınları, İstanbul.

Cobley, Paul, (2001). *Narrative*, Routhledge, Londra.

Çulhaoğlu, Metin, (2002). "Modernleşme, Batılılaşma ve Türk Solu", *Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce: Modernleşme ve Batıcılık*, içinde, ed: Uygur Kocabaşoğlu, İletişim Yayınları, İstanbul.

Eagleton, Thery, (1991). *Ideology: an Introduction*. Verso, London.

Eisenstadt, Shmuel, Noah, (1966). *Modernization: Protest and Change*, Englewood Cliffs, New Jersey.

Eyüboğlu, Sabahattin, (1999). *Mavi ve Kara*, İş Bankası Yayınları, İstanbul.

Fabian, Jones, (1983). *Time and the Other, How Anthropology Makes its Objects*, Colombia University Press, New York.

Foucault, Michel, (1983). "The Subject and Power", *Beyond Structuralism and Hermeneutics*, içinde, ed: Herbert L. Dreyfus ve Paul Rabinow, University of Chicago Press, Chicago.

Galbraith, Peter, (2007). *Irak'ın Sonu/Ulus Devletlerin Çöküşü mü?*, Doğan Kitapçılık İstanbul.

Gellner, Ernest, (1983). *Nations and Nationalism*, Basil Blackwell, Oxford.

Gellner, Ernest, (1993) "Nationalism", *Blackwell Dictionary of Twentieth-Century* içinde, ed: William Outhwaite and Tom Bottomore, Basil Blackwell Oxford.

Giddens, Anthony, (1994). *Modernliğin Sonuçları*, çev: E. Kuşdil, Ayrıntı Yayınları, İstanbul.

Gökalp, Ziya, (1994). "Altıncı Bahis: Garba Doğru", *Türkçülüğün Esasları* içinde, İnkılap Kitabevi, İstanbul.

Gökalp, Ziya, (1995). *Hars ve Medeniyet*, der: Yalçın Toker, İnkılap Kitabevi, İstanbul.

Göle, Nilüfer, (2001). *Modern Mahrem: Medeniyet ve Örtünme*, Metis, İstanbul.

Göle, Nilüfer, (2002). "Batı Dışı Modernlik: Kavram Üzerine", *Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce: Modernleşme ve Batıcılık*, içinde, ed: Uygur Kocabaşoğlu, İletişim Yayınları, İstanbul.

Göle, Nilüfer, (2002). *İslamın Yeni Kamusal Yüzleri: Bir Atölye Çalışması*, Metis, İstanbul.

Göle, Nilüfer, (2002). *Melez Desenler: İslam ve Modernlik Üzerine*, Metis, İstanbul,

Gürkan, Nilgün, (1998). *Türkiye'de Demokrasiye Geçişte Basın (1945-1950)*, İletişim Yayınları, İstanbul.

Haris, Nigel. (1990). *National Liberation*, I.B. Tauris London.

Harvey, David. (1989), *The Condition of Postmodernity*, Basil Blackwell Oxford.

Hinsley, Francis, (1986), *Sovereignty*, Cambridge University Press Cambridge.

Hobsbawn, Eric John Earnest, (1990). *Nations and Nationalism Since 1780: Programme, Myth, Reality*, Colombia University Press, New York.

Hroch, Miroslav, (1985). *Social Preconditions of National Revival in Europe*, Colombia University Press, New York.

İktisat ve Tasarruf (1932), Milli İktisat ve Tasarruf Cemiyeti 1 (Teşrin) Ekim 1932

İnan, Afet, (1981). M. Kemal Atatürk'ten Yazdıklarım, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara.

Jusdanis, Gregory, (1998). *Gecikmiş Modernlik ve Estetik Kültür: Milli edebiyatın İcat Edilişi*, çev: Tuncay Birkan, Metis Yayınları, İstanbul.

Kabaağaçlı, Ş. Cevat, (1995). *Anadolu'nun Sesi*, Bilgi Yayınevi, Ankara.

Kabaklı, Ahmet, (1990). *Temellerin Duruşması*, Türk Edebiyatı Vakfı Yayınları, İstanbul.

Kadioğlu, Ayşe, (1996). "The Paradox of Turkish Nationalism and the Construction of Official Identity", *Middle Eastern Studies*, 32/2. April 1996.

Kadioğlu, Ayşe, (2002). "Milliyetçilik-Liberalizm Ekseninde Vatandaşlık ve Biyessellik" *Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce: Milliyetçilik* içinde, ed: Tanıl Bora, Murat Gültekingil, İletişim Yayınları, İstanbul.

Kahraman, Hasan, Bülent, (2002). "Bir Zihniyet, Kurum ve Kimlik Kurucusu Olarak Batılılaşma", *Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce: Modernleşme ve Batıcılık*, içinde, ed: Uygur Kocabaşoğlu, İletişim Yayınları, İstanbul.

Kaliber, Alper, (2002). "Türk Modernleşmesini Sorunsallaştıran Üç Ana Paradigma Üzerine", *Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce: Modernleşme ve Batıcılık*, içinde, ed: Uygur Kocabaşoğlu, İletişim Yayınları, İstanbul.

Keyman, Fuat, E., (2001). "Şerif Mardin Toplumsal Kuram ve Türk Modernitesini Anlamak", *Doğu-Batı*, sayı: 16.

Kohn, Hans. (1967). *Prelude to Nation-States: The French and the German Experience, 1789-1815*. D. Van Nostrand Company, Inc. New Jersey.

Korlaelçi, Murtaza, (2002). *Pozitivizmin Türkiye'ye Girişi*, Hece Yayınları, Ankara.

Lerner, Daniel, (1958). *The Passing of Traditional Society: Modernizing the Middle East*, Free Press, New York.

Levy, Marion, Joseph, Jr., (1966). *Modernization and the Structure of Societies*, Princeton University Press, Princeton, New Jersey.

Mann, Michael, (1986). "The Autonomous Power of the State, Its Origins, Mechanisms, and Results", *States in History* içinde, ed: John A. Hall, Basil Blackwell, Oxford & New York.

Mardin, Şerif, (1997). *Türk Modernleşmesi: Makaleler*, İletişim Yayınları, İstanbul.

Mardin, Şerif, (1999). "Modern Türk Sosyal Bilimleri Üzerine Bazı Düşünceler", *Türkiye'de Modernleşme ve Ulusal Kimlik* içinde, ed: Sibel Bozdoğan, Reşat Kasaba, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul.

Mardin, Şerif, (2002). *Türk Modernleşmesi: Makaleler 4*, İletişim, İstanbul, Mercer, Kobena, (1992). '1968': Periodizing Postmodern Politics and Identity: *Cultural Studies* içinde, ed: Lawrence Grossberg, Cary Nelson ve Paula A. Treichler, Routledge, London.

Oran, Baskın, (2001). "1919-1923: Kurtuluş Yılları-Dönemin Bilançosu", *Türk Dış Politikası-1* içinde, ed: Baskın Oran, İletişim Yayınları, İstanbul.

Özlem, Doğan, (2002). "Türkiye'de Pozitivizm ve Siyaset" *Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce: Modernleşme ve Batıcılık*, içinde, ed: Uygur Kocabaşoğlu, İletişim Yayınları, İstanbul.

Öztürk, Faruk, (2002). "Cumhuriyet ve Ütopya", *Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce: Modernleşme ve Batıcılık*, içinde, ed: Uygur Kocabaşoğlu, İletişim Yayınları, İstanbul.

Pamuk, Orhan, (1999). "Avrupalılaşmak ve Kıyafetimiz: Gide, Tanpınar ve Atatürk", *Öteki Renkler: Seçme Yazılar ve Bir Hikaye* içinde, İletişim Yayınları, İstanbul.

Parla, Taha, (1993). *Ziya Gökalp, Kemalizm ve Türkiye'de Korporatizm*, İletişim Yayınları, İstanbul.

Renan, Ernest, (1990). "What is a Nation?" *Nation and Narration* içinde, ed: Hami K. Bhabha, Routhledge, London.

Robertson, Roland, (2000). "Social Theory, Cultural Relativity and the Problem of Globality", *Culture, Globalization and the World-System:*

Contemporary Conditions for the Representation of Identity içinde ed: Anthony D. King, University of Minesota Press, Minneapolis.

Safa, Peyami, (1963). *Doğu-Batı Sentezi*, Yağmur Yayınları, İstanbul.

Shayegan, Daryush, (1991). *Yaralı Bilinç*, çev: Haldun Bayrı, Metis Yayınları, İstanbul.

Shotter, John, (1993). *The Cultural Politics of Everyday Life: Social Constructionism, Rhetoric and Knowing of the Third Kind*. University of Tronto Press, Toronto.

Sirman, Nükhet, (2002). "Kadınların Milliyeti", *Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce: Milliyetçilik* içinde, ed: Tanıl Bora, Murat Gültekingil, İletişim Yayınları, İstanbul.

Smelser, Neil J., (1967) "The Process of Social Change", *Sociology* içinde, ed: Neil J. Smelser, John Wiley&Sons, New York.

Smith, D. Anthony, (1986). "State-Making and Nation-Building", *States in History* içinde, ed: John A. Hall, Basil Blackwell, Oxford & New York.

Smith, D. Anthony, (1987). *The Ethnic Origins of Nations*, Blackwell, New York,

Smith, D. Anthony, (1988). "The Myth of the "Modern Nation" and the Myths of Nations", *Ethnic and Racial Studies* 11/1.

Smith, D. Anthony, (2003) *Nationalism: Key Concepts*, Polity Press, Cambridge.

Snyder, Louis, Leo, (1976). *Varieties of Nationalism: a Comparative Study*. Dryden Press, New York.

Tajfel, Henri, (1981). *Human Groups and Social Categories*, Cambridge University Press. Cambridge.

Taylor, Peter, (1999). "Modern, -ity, -ism, -ization", *Modernities: A Geohistorical Interpretation* içinde, Polity Press, Cambridge.

Tilly, Charles, (1975). *The Formation of National States in Western Europe*, Princeton University Press, Princeton, New Jersey.

Tilly, Charles, (1985). "War Making and State Making as Organized Crime", *Bringing the State Back In içinde*, ed: Peter B. Evans, Dietrich Rueschemeyer & Theda Skocpol, Cambridge University Press, Cambridge.

Tips, Dean C., (1973). "Modernization Theory and the Comperative Study of Societies: A Critical Perspective", *Comparative Studies in Society and History*, Vol. 15, N. 2 (Mar., 1973).

Tivey, Leonard (1981). *The Nation-State*, Palgrave Macmillian, Oxford.

Toker, Nigün, ve Tekin, Serdar, (2002). "Batıcı Siyasi Düşüncenin Karakteristikleri ve Evreleri: 'Kamusuz Cumhuriyet'ten 'Kamusuz Demokrasi'ye" *Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce: Modernleşme ve Batıcılık*, içinde, ed: Uygur Kocabaşoğlu, İletişim Yayınları, İstanbul.

Tüfekçioğlu, Hayati, (1994). "1950'de Türk-Amerikan İlişkilerinin Türkiye'de Algılanış Biçimi", *500. yılında Amerika içinde*, ed: Recep Ertürk, Hayati Tüfekçioğlu, Bağlam Yayınları, İstanbul.

Ünlü, Barış, (2002). *Bir Siyasal Düşünür Olarak Mehmet Ali Aybar*, İletişim Yayınları, İstanbul.

Ünüvar, Kerem, (2002). "Ziya Gökalp", *Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce: Milliyetçilik* içinde, ed: Tanıl Bora, Murat Gültekingil, İletişim Yayınları, İstanbul.

Ünüvar, Kerem, (2002). *Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce: Milliyetçilik* içinde, ed: Tanıl Bora, Murat Gültekingil, İletişim Yayınları, İstanbul.

Wallerstein, Immanuel. (1987), "World-systems analiysis", *Social Theory Today*, Polity Pres, Cambridge.

Wallerstein, Immanuel. (1998). *Liberalizmden Sonra*, çev: Erol Öz. Metis Yayınları, İstanbul.

Yavuz, Hilmi. (2002). "Modernleşme: Parça mı, Bütün mü? Batılılaşma: Simge mi, Kavram mı?" *Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce: Modernleşme ve Batıcılık*, içinde, ed: Uygur Kocabaşoğlu, İletişim Yayınları, İstanbul.

Yazgan, Mustafa, (1977). *Tuğra-2*, İkbal Yayınları, Ankara.

Yumul, Arus., Özkırımlı, Umut, "Banal Nationalism in the Turkish Press", *Media, Culture and Society' N. 6*, Nov. 2000.

Ziya, Hilmi, (1933). *İnsani Vatanperverlik*, Remzi Kitaphanesi, İstanbul.

<http://www.aksam.com.tr>

<http://www.milliyet.com.tr>

<http://www.nytimes.com.tr>

<http://www.hurriyet.com.tr>

<http://www.radikal.com.tr>

<http://www.sabah.com.tr>

<http://www.takvim.com.tr>

<http://www.tercuman.com.tr>

<http://www.vatanim.com.tr>

<http://www.yenisafak.com.tr>

<http://www.zaman.com.tr>